

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA

Ranta-asetakaavan muutos koskee kiinteistöjä Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35, Pelto-Kärki 922-405-15-63, Hoppu 922-405-3-16 ja Yleinen tie 922-895-2-9.

Ranta-asetakaavalla muodostuvat matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet 1 - 3, leirintäaluetta, muinaismuistoaluetta maa- ja metsätalousaluetta, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta ja yleisen tien aluetta.

KAAVASELOSTUS, 01.08.2024

Kaava-alueen sijainti.

Kunnanhallitus: 26.6.2023 § 117, 27.11.2023 § 199, 3.6.2024 § 111, 12.8.2024 § 152

Kunnanvaltuusto: 16.9.2024 § 35

Kaavan voimaan tulo:

Kaavaselostuksen liitteet:

- Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 16.11.2023
- Liite 2 Luontoselvitys 11.10.2023, täydennetty 27.3.2024
- Liite 3 Liito-oravaselvitys 27.2.2024
- Liite 4 Vesilahden Hukianhovin ranta-asetakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalın arviointi 18.3.2024
- Liite 5 Viitasammakkoselvitys 16.5.2024
- Liite 6 Arkeologinen selvitys 2023
- Liite 7 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palauteraportti
- Liite 8 Kaavaluonnosvaiheen palauteraportti
- Liite 9 Kaavaehdotusvaiheen palauteraportti
- Liite 10 Asemakaavan seurantalomake
- Liite 11 Ilmakuvasovitteet ja havainnekuva kaavan toteuttamisesta
- Liite 12 Kaavakartta määräyksineen 1:2000

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

helena.vaisanen@arkkitehtiv.fi
Jokipolventie 15,37130 Nokia

puh 040 5576086
www.helenavaisanen.fi

2. TIIVISTELMÄ

2.1. Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Vesilahden Hinsalassa Laukonselän rannalla. Suunnittelualueessa ovat mukana osat kiinteistöistä Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35, Pelto-Kärki 922-405-15-63, Hoppu 922-405-3-16 ja Yleinen tie 922-895-2-9.

Kaava-alueen halki kulkee Hinsalantie. Hinsalantien eteläpuolella kaava-alue rajoittuu Laukonselän Palvaanlahden rantaan. Hinsalantien pohjoispuolella kaava-alueeseen on rajattu alue, joka rajautuu Hinsalantien varressa kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 lännen puoleiseen rajaan ja kiinteistön Hukia 922-405-2-38 idänpuoleiseen rajaan. Pohjoisessa kaava-alueeseen on rajattu kiinteistöjen Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35 ja Pelto-Kärki 922-405-15-63 aluetta noin 100 metrin etäisyydeltä Hukian ja Keskitalon pihapiireistä.

Ilmakuva ja alueen kiinteistörajat. Kaava-alueen rajaus on esitetty sinisellä viivalla.

2.2. Kaavaprosessin vaiheet

Aloitteen asemakaavan laatimisesta on tehnyt maanomistaja.

Asemakaavan muutos on tullut vireille kunnanhallituksen päätöksellä 26.6.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 6.7.-30.7.2023 välisenä aikana. Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto olivat nähtävillä 14.12.2023 - 22.1.2024 välisenä aikana. Kaavaehdotus oli nähtävillä 13.6.-19.7.2024 välisenä aikana.

2.3. Asemakaavan tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on, että ranta-asemakaavassa alueelle osoitetaan leirintäalue ja sen tarvitsema lisärakennusoikeus. Tavoitteena on ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä ympäristö ja maisema huomioiden.

2.4. Suunnittelualueen laajuus

Suunnittelualueen laajuus on 13,7 ha.

2.5. Rakennusoikeus

Ranta-asemakaavassa on osoitettu rakennusoikeutta 1920 kem².

2.6. Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava voidaan toteuttaa välittömästi, kun se on tullut lainvoimaiseksi. Asemakaavan toteuttaminen edellyttää, että rantavyöhyke säilytetään puustoisena.

2.7. Lähtöaineisto ja laaditut selvitykset

- *Luontonselvitys, Vesilahti, Hinsala. Hukianhovin ranta-asemakaavan alue. 11.10.2023, täydennetty 27.3.2024. Miljösuunnittelu Henna Koskinen.*
- *Liito-oravaselvitys 27.2.2024. Metsätalousinsinööri, metsäasiantuntija Johanna Suonsivu, Met-sähoitoyhdistys Pirkanmaa ry.*
- *Vesilahden Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi. 18.3.2024. Miljösuunnittelu Henna Koskinen*
- *Viitasammakkoselvitys, Vesilahti, Hinsala. Hukianhovin ranta-asemakaavan alue. 16.5.2024. Miljösuunnittelu Henna Koskinen.*
- *Vesilahti, Hukianhovin arkeologinen tarkkuusinventointi. 26.10.2023, Heilu Oy.*
- *Pirkanmaa. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. VAMA 2021. Ympäristöministeriö. Suomen ympäristökeskus. 2021.*
- *Maakuntakaava 2040. Kulttuurimaisemat 2014. Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalousalueet. Pirkanmaan liitto 2015.*

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

Yleistä

Näkymä kaava-alueelle etelästä Palvaanlahden suunnasta.

Näkymä kaava-alueelle idästä.

Näkymä kaava-alueelle pohjoisesta.

Näkymä kaava-alueelle lännen suunnasta.

Kaava-alueella sijaitsee kaksi vakituiseen asumiseen käytettyä asuinrakennusta. Kiinteistön Hukia 922-405-2-38 alueella harjoitetaan asumisen lisäksi matkailupalvelujen tilausravintola-juhla- ja pitopalvelutoimintoja. Yritystoimintaa varten on toteutettu ravintola-, kokous- ja juhla-tiloja päärakennukseen sekä pihapiirissä sijaitsevaan erilliseen juhla- ja kokoustilaan ja kotarakennukseen. Lisäksi rannassa on savusauna.

Kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella sijaitsee asuinrakennuksen lisäksi lämpökeskus, jossa polttoaineena käytetään haketta, sekä konehalli. Lisäksi pihapiirissä on kaksi pientä talousrakennusta.

Kaava-alue sijaitsee Laukonselän Palvaanlahden rannassa. Vesistön syvyys alueella on alle 1,0 metriä. Kaava-alueella on rantaviivaa noin 405 metriä. Rannassa on puinen laituri.

Pihapiirin ulkopuolella kaava-alueella on viljeltyjä alueita ja metsää. Viljelty alue ulottuu lähes rantaan saakka. Rannassa on puustoa. Kaava-alueeseen sisältyy pieni alava niemialue kiinteistön Hoppu 922-405-3-16 alueella.

Palvaanlahden alueella on yksi rantaan rajoittuva vakituisen asumisen rakennuspaikka. Lännessä, noin 500 metrin etäisyydellä kaava-alueelta, Teinialontien varrella on 2 vakituista asuntoa ja 5 loma-asuntoa. Idässä, noin 200 metrin etäisyydellä kaava-alueelta, Savistenlahden alueella on 7 loma-asuntoa. Kaava-alueen pohjoispuolella, noin 150 metrin etäisyydellä kaava-alueelta, Sierimonlahden rantaan rajoittuen on 3 vakituista asuntoa ja 10 loma-asuntoa.

Hukianhovista on matkaa Narvaan noin 9 km. Laukon kartanoon on matkaa noin 3 km.

Kaava-alue on kokonaisuudessaan yksityisessä omistuksessa.

Arkeologinen kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Kaava-alueelta on laadittu arkeologinen selvitys, joka on kaavaselostuksen liitteenä.

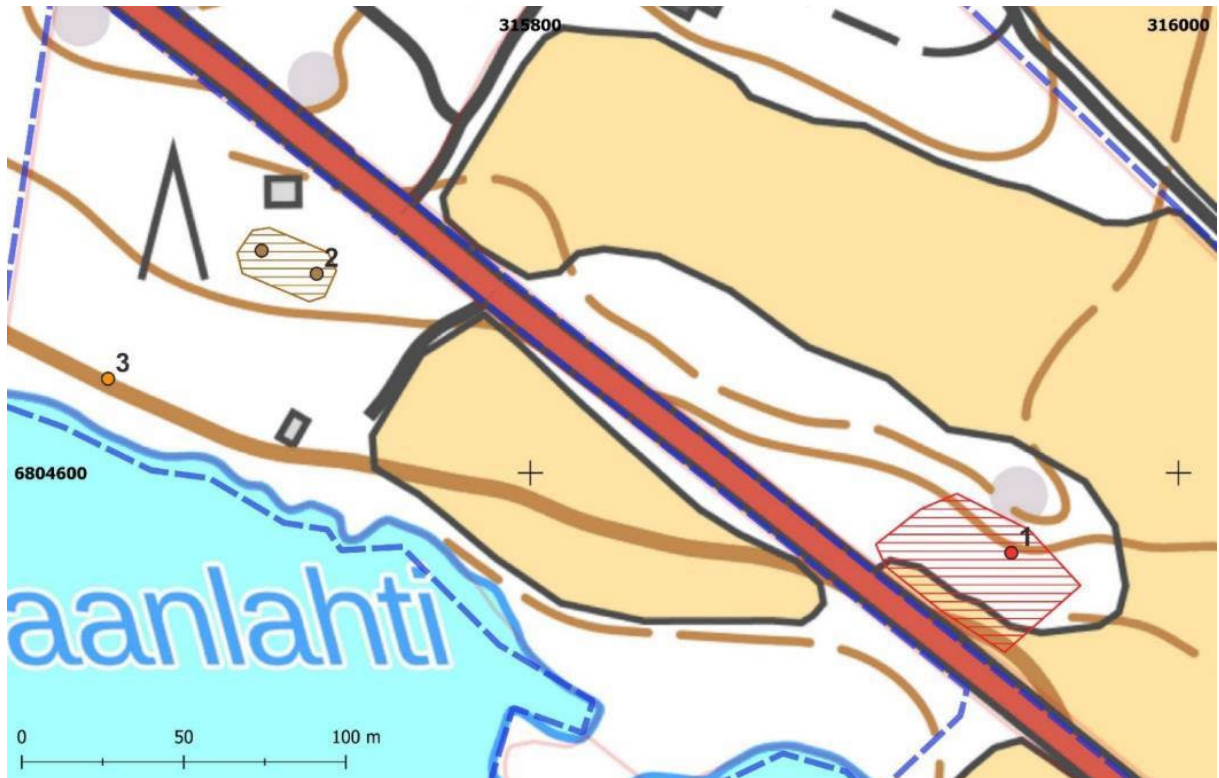
Vesilahden Hinsalassa tehdyn arkeologisen tarkkuusinventoinnin aikana paikannettiin 1700-luvun autoitunut talotontti (Hinsala Joppi, kiinteä muinaisjäännös, muinaisjäännöstunnus 1000049711), 1800-luvun taloon liittyvän talousrakennuksen (navetta tms.) jäännös (Kilpilamminlahti, muu kulttuuriperintökohde, muinaisjäännöstunnus 1000049712) sekä mahdollisesti rautakauteen ajoittuva veitsen terä (Palvaanlahti, irtolöytö).

Hukian nykyinen päärakennus ja pihapiirin matkailua palvelevat juhla- ja kokousrakennus sekä kotarakennus on rakennettu vuosien 1990-2001 välillä. Lisäksi pihapiirissä on kellari ja aitta. Rannassa on lisäksi savusauna.

Kiinteistön Keskitalo alueella on asuinrakennus, joka on rakennettu 1900-luvun alkupuolella (Vesilahden kunnan rakennusvalvonnan rekisterin mukaan vuonna 1920). Rakennuksessa on luonnonkivistä lohkottu perustus, hirsirunko, puulautaverhous ja mansardikatto. Rakennusta on laajennettu kuistilla ja ikkunat on uusittu vuonna 2017. Keskitalon pihapiirissä on vuonna 2003 rakennettu konehalli, vuonna 2018 valmistunut hakelämpökeskus, uudehko kevytrakenteinen rungoltaan ylöspäin levenevä pieni aitta, lautarakenteinen talousrakennus sekä hevosen laidunalueen laidalla sijaitseva talousrakennus.

Kaava-alueella rakennettujen rakennusten yhteenlaskettu toteutunut kerrosala on 1241 kerrosalaneliömetriä.

Ote arkeologisesta tarkkuusinventoinnista. Alueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet on merkitty erivärisin pistein ja aluerajauksin. Pisteiden vieressä olevat numerot ovat raportin kohdenumeroita: 1. Joppi (kiinteä muinaisjäännös), 2. Kilpilamminlahti (muu kulttuuriperintökohte) ja 3. Palvaanlahti (irtolöytö). Lähde: Vesilahti, Hukianhovin arkeologinen tarkkuusinventointi. 26.10.2023, Heilu Oy.

Kiinteistön Hukia 922-405-2-38 alueella Hinsalantien pohjoispuolella olevat rakennukset:

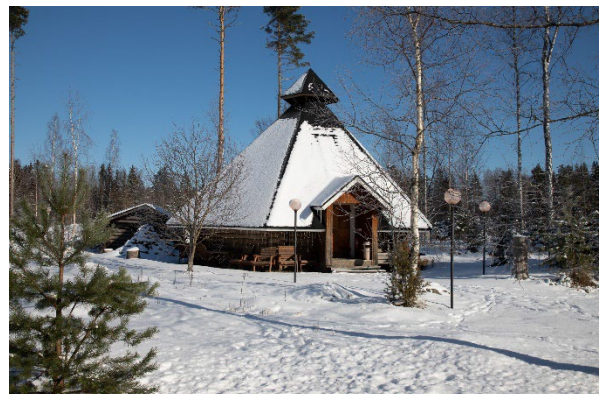
Hukianhovin päärakennus on rakennettu vuonna 1990. Käytetty rakennusoikeus on 331 kem².

Aitta. Aitan rakentamisajankohta ei ole tiedossa.

Juhla-/kokoustila on rakennettu vuonna 2001. Käytetty rakennusoikeus on 90 kem².

Kotarakennus on rakennettu vuonna 2001. Käytetty rakennusoikeus on 42 kem².

Kellari.

Kiinteistön Hukia 922-405-2-38 alueella Hinsalantien eteläpuolella olevat rakennukset:

Rannassa sijaitseva savusauna, joka on rakennettu vuonna 1994. Käytetty rakennusoikeus on 25 kem².

Lato lähellä Hinsalantietä. Ladon rakentamisajankohta ei ole tiedossa.

Kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella olevat rakennukset:

Asuinrakennus kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella. Alun perin 1900-luvun alkupuolella rakennettu rakennus on laajennettu ja muutettu nykyiseen ulkoasuunsa vuonna 2017. Käytetty rakennusoikeus on 192 kem².

Lämpökeskusrakennus kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella. Rakennus on rakennettu vuonna 2018. Käytetty rakennusoikeus on 201 kem².

Konehalli kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella. Rakennus on rakennettu vuonna 2003. Käytetty rakennusoikeus on 360 kem².

Talouksrakennus kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 alueella. Rakentamisajankohta ei ole tiedossa.

Hevosen laidunaitauksen laidalla on pieni talouksrakennus.

Aitta.

Luonnonympäristö

Kaava-alueelle on laadittu luontoselvitys, joka on kaavaselostuksen liitteenä.

Luontoselvityksessä alueesta kerrotaan seuraavaa:

”Selvitysalueelle sijoittuivat seuraavat luontoarvoja omaavat alueet, jotka esitetty sivun 8 kartalla:

- 2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa)*
- vaarantunut (VU) luontotyyppi
  - melko luonnontilainen, joskin kulttuurivaikutteinen
  - laidunnusvaikutus nähtävissä puuston eri-ikäisyytenä ja kasvillisuuden kerroksellisuutena
  - viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö

6. Kallioympäristö

- Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö

7. Tuore keskiravinteinen lehto (pääosin rantayleiskaavan mukaisella rakennuspaikalla)

- vaarantunut (VU) luontotyyppi
- pitkälti luonnontilainen
- vanhaa niittyä
- lämmin etelä-länsisuuntainen rantaan rajoittuva rinnelehto

8. Rantaluhta

- avoluhta
- säilyvä (LC) luontotyyppi
- metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö

11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke peltojen keskellä selvitysalueen itäosassa

- viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö

Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen omaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavilta maanpinnan käsittelyltä.

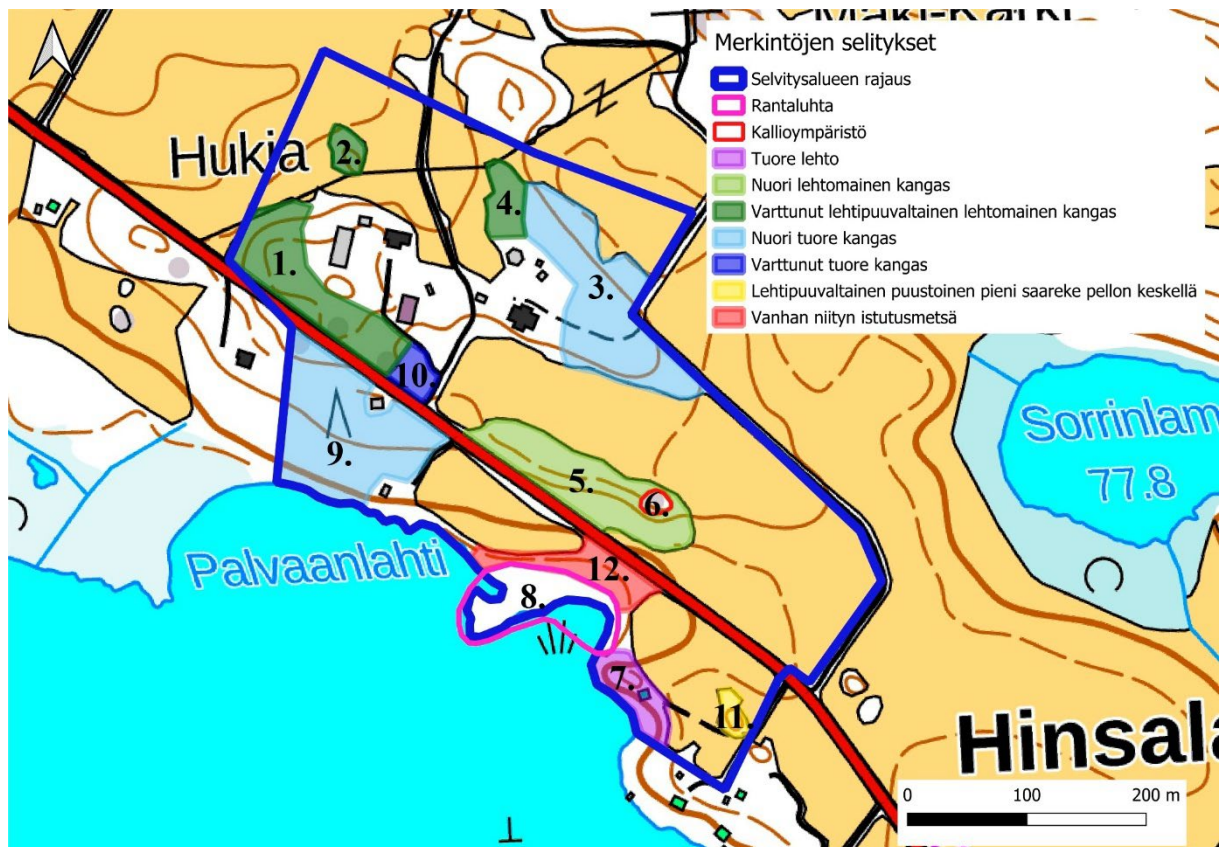
Hinsalantien varressa selvitysalueen itäosassa sijaitsi ympäristöstään erottuva kallioympäristö (kohde 6). Kallioympäristöissä elää ääreviin olosuhteisiin erikoistunutta lajistoa. Kallioympäristöjen ekologinen erityisluonne ja maisemalliset arvot tekevät niistä säilyttämisen arvoisen elinympäristön.

Selvitysalueen eteläosassa sijaitsi etelä-länsirinteinen rantalehtometsä (kohde 7), jolla oli maisemallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Alueen pitkälti luonnontilaiseen puustoon kuuluivat niin luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä varttuneet haavat, kuin lahoppuustoakin. Edellä mainitut ovat tärkeitä monipuolisen lajiston elinympäristöjä. Rannan ja pellon reunavaikutus lisää alueen luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi alueen ominaispiirteet olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

Selvitysalueen eteläosassa sijaitsi ruovikkoinen rantaluhta (kohde 8). Rantaluhdat ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä maa- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä. Rantaluhdat ovat linnustolle tärkeitä pesimis- ja suojapaikkoja, eikä niiden välittömään läheisyyteen siksi suositella rakentamista.

Kasvillisuudeltaan ja maastoltaan erottuvat metsäiset saarekkeet (kohteet 2 ja 11) tuovat eliölajistolta vaihtelua viljely-ympäristöihin lisäten luonnon monimuotoisuutta ollen siksi säilyttämisen arvoisia kohteita.

Selvitys ei nostanut esiin muita sellaisia elinympäristöjä tai lajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.”

Ote luontoselvityksen karttakoosteesta. Kartalle numeroidut alueet.

1. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen länsiosassa
2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa)
3. Nuori tuore kangas selvitysalueen pohjoisosassa
4. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen pohjoisosassa

5. Nuori lehtomainen kangas selvitysalueen itäosassa
6. Kallioympäristö (Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)
7. Tuore lehto (vanhaa niittyä)
8. Rantaluhta (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)
9. Nuori tuore kangas selvitysalueen lounaisosassa (Osittain vanhaa niittyä)
10. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas selvitysalueen länsiosassa
11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke pellon keskellä selvitysalueen itäosassa
12. Vanhan niityn istutusmetsä selvitysalueen eteläosassa

Lähde: Luontoselvitys, Vesilahti, Hinsala. Hukianhovin ranta-asemakaavan alue. 11.10.2023 (täydennetty 27.3.2024). Miljöö-suunnittelu Henna Koskinen.

Kaava-alueelta on lisäksi laadittu liito-oravaselvitys, lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi sekä viitasammakkoselvitys.

Laaditussa liito-oravaselvityksessä todetaan seuraavaa:

”Maastokierroksen aikana 27.2.2024 totesin, että merkkejä liito-oravasta tai sille soveltuvasta kolo-puusta, saati metsiköstä ei löytynyt. Havaitut kolot olivat palokärjen tekemiä ja liian isoja liito-oravalle. Kolopuun läheisyydessä ei ollut sopivaa lepikkoa ravintopuina tai isoa kuusta tarjoamassa suojaa. Näin ollen alue ei ole liito-oravalle sopiva elinympäristö.”

Laaditussa lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arvioinnissa todetaan seuraavaa:

”Selvitysalueen kaltaiset puoliavoimet maaseutuympäristöt veden läheisyydessä vanhoine rakennuksineen ja varttuneine rantapuustoineen ovat mahdollista lepakoiden elinympäristöä. Kaikki Suomen lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin (liite IV) tiukan suojelun piiriin. Mikäli alueelle suunnitellaan voimakkaita ympäristön muutoksia kuten avohakkuita, vanhojen puiden/kolopuiden kaatamista tai rakennusten purkamista, tulisi lepakoiden esiintyminen ja alueen ekologinen merkitys niiden suojelun kannalta selvittää.”

Vihreällä esitettyinä potentiaalisimpia lepakoiden elinympäristöjä alueella; rakennusten ympäristö sekä puustoinen ranta-alue. Lähde: Vesilahden Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi. 18.3.2024. Miljöösuunnittelu Henna Koskinen.

Vesiympäristöt, joilla esiintyy runsaasti upos- ja kelluslehtistä vesikasvillisuutta ovat tyypillistä elinympäristöä sudenkorennoille. Suomessa esiintyvistä sudenkorentolajeista luontodirektiivin (liite IV) tiukan suojelun piiriin kuuluvat idänkirsikorento, viherukonkorento, kirjojokikorento, sirolampikorento, lummelampikorento ja täplälampikorento. Tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien elinympäristöjen heikentäminen ja hävittäminen on kiellettyä. Lajit ovat myös luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Edellä mainituista lajeista selvitysalueen rannan rehevän kasvillisuuden alueilla ympäristöineen arvioidaan sijaitsevan mahdollista elinympäristöä idänkirsikorennon, sirolampikorennon, lummelampikorennon ja täplälampikorennon. Potentiaalisten elinympäristöjen sijainti on osoitettu kuvassa 2. Mikäli alueille suunnitellaan muuttavia toimia kuten ruoppausta tai kasvillisuuden poistoa, tulisi sudenkorentojen esiintymisen alueella kartoittaa.”

Vihreällä osoitettuna alueet, joilla on potentiaalia sudenkorentojen elinympäristöksi. Lähde: Vesilahden Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalın arviointi. 18.3.2024. Miljösuunnittelu Henna Koskinen

Laaditussa viitasammakkoselvityksessä todetaan seuraavaa:

”Selvitys kohdennettiin alueelle, jonka arvioitiin olevan viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä (lisääntymisaluetta). Selvitysalueelle tehtyinä kahtena kuuntelukertana (30.4.2024 ja 6.5.2024) ei kumpankaan havaittu viitasammakon (*Rana arvalis*) ääntelyä. Lajin esiintyminen alueella on selvityksen perusteella epätodennäköistä.”

Maisema

Kaava-alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja osa maakunnallisesti arvokasta Hinsalan kulttuurimaisemaa.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa (VAMA 2021) kerrotaan, että Vesilahden kulttuurimaisema edustaa Keski-Hämeen historiallista maanviljelysmaisemaa, jonka arvoa nostavat kauan jatkuneesta asutuksesta kertovat runsaat muinaisjännökset sekä pitkät ja ehyet näkymät peltojen yli vesistöalueille.

Pirkanmaan maakuntakaavan selvityksessä Kulttuurimaisemat 2014 Hinsalan kulttuurimaiseman kohdekortin mukaan arvoalue on historiallisesti arvokasta maatalousaluetta, joka on säilynyt viljelyksessä vähintään 1800-luvulta saakka. Alue edustaa perinteistä ja vaihtelevaa maisemakuvaa. Selvityksen mukaan alueella ei ole historiallisia kylätontteja, historiallisesti merkittävää tielinjaa, kiinteitä muinaisjännöksiä tai maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

Ote Pirkanmaan maakuntakaava 2040 taustaselvityksestä Kulttuurimaisemat 2014, Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalousalueet. Kuva kohdekortista Vesilahti, Hinsalan kulttuurimaisema.

Hinsalan niemialue jakautuu maisemallisesti länsi-itä suunnassa länsiosan Laukon maisema-alueeseen ja itäosan Hinsalan maisema-alueeseen sekä toisaalta pohjois-eteläsuunnassa pohjoisen metsäiseen, kallioiseen ja jyrkkään alueeseen ja etelän viljeltyyn, loivaan ja alavaan alueeseen. Hukia sijoittuu tässä maisemajaossa idän puoleiseen Hinsalan maisema-alueeseen ja eteläosan alavaan viljelyalueeseen.

Hukian kohdalla itään päin aina Hinsalan niemen kärkeen saakka maisema on viljeltyjen peltojen ja pienialaisten metsäisten kumpareiden kudelmää. Hinsalantien linjaus Hukian kohdalla on viivasuora. Hukian kohdalla molemmista suunnista lähestyttäessä tie nousee hiekan ja sitä reunustavat metsät. Hukian kohta on eräänlainen maiseman solmukohta, jonka jälkeen sen länsi- ja itäpuolella tieltä avautuvat jälleen avoimet viljelymaisemat pitkin näkyminen.

Kaava-alue sijoittuu tilakeskuksen ympäristöön, jossa pihapiiriä ympäröivät pienialaiset metsät ja monimuotoiset peltolohkot. Hukian tilakeskuksen kohdalla ei ole laajoja yhtenäisiä viljelymaisemia, vaan alue on maisemaltaan ja näkymiltään rikkonaista ja pienimittakaavaista. Hukian kohdalla rantavyöhyke on melko puustoista, minkä takia alueelta avautuu vain kapea näkymä kohti vesistöä.

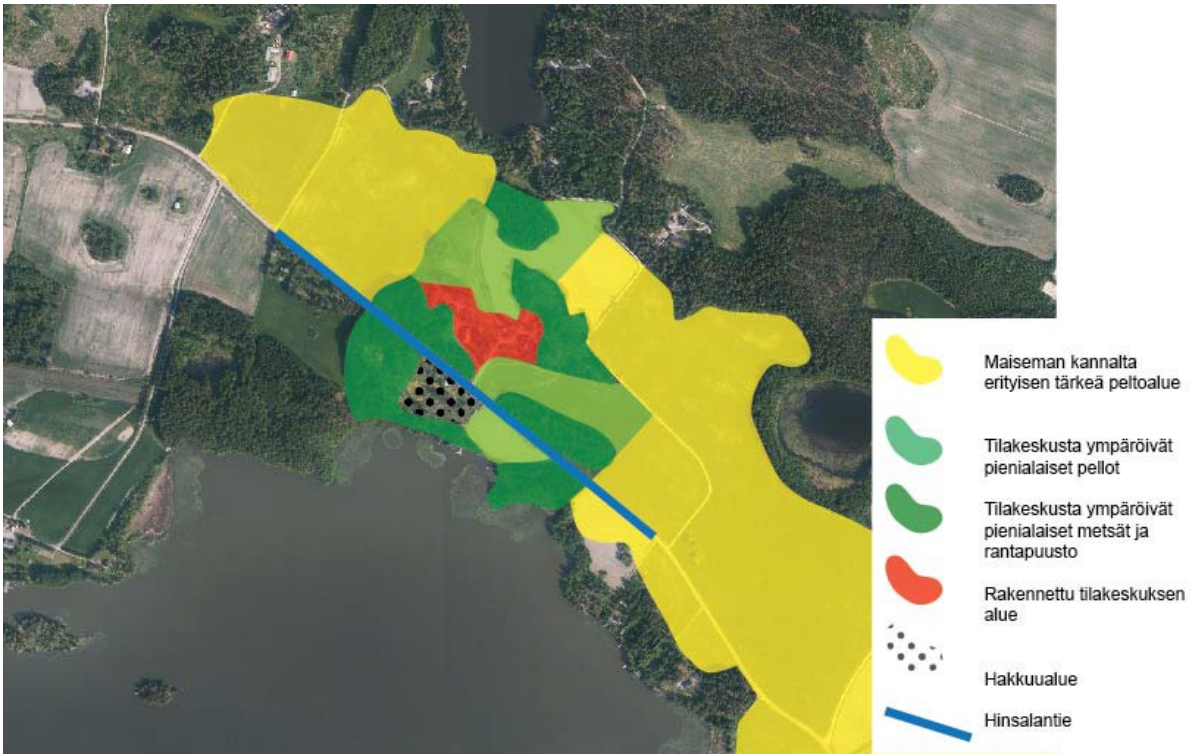
Palvaanlahden alueella vesistön puolelta havainnoituna maiseman kannalta merkittävimpiä ovat lahden molemmin puolin olevat niemet: Teinisalo, Sauvalannokka ja Haapalahdennokka sekä Teinisalon edustalla olevat saaret: Rajasaari ja Kertunsaari. Niemien välissä sijaitseva Palvaanlahden alue sijoittuu maisemassa melko suojaiseen paikkaan. Suojaisuutta lisäävät alava maasto, rantaviivan rikkonaisuus ja rantojen puustoisuus.

Korkeussuhteiltaan kaava-alue sijoittuu Hinsalan niemialueen eteläosan alavalle alueelle. Pohjoisessa Sierimonlahden molemmin puolin on korkeat kallioidet mäet.

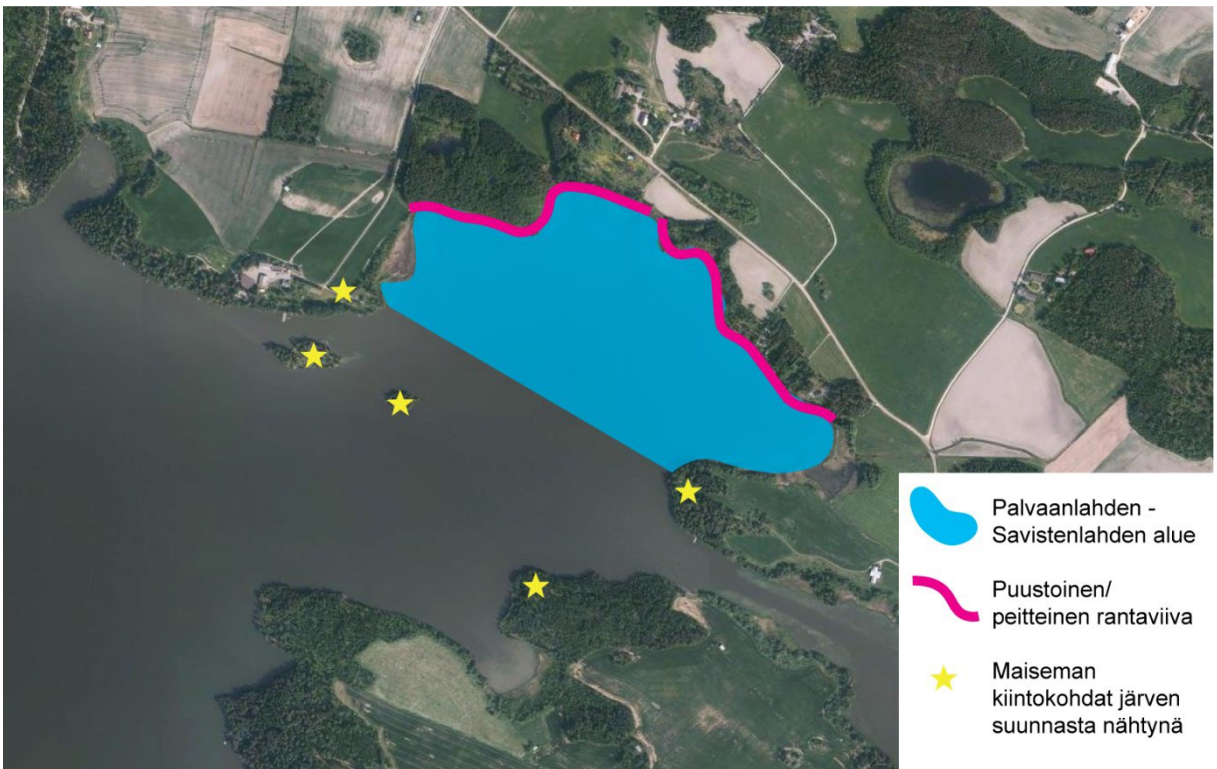

Kuva, jossa metsämaa on esitetty vihreällä ja peltolohkot vaalean keltaisella. Kaava-alueen raja on esitetty sinisellä viivalla. Lähde: Luonnonvarakeskus, Metsäntutkimuslaitoksen valtakunnan metsien monilähteinen inventointi 2021 metsämaa ja Ruokavirasto, peltolohkokorekisteri 2022.

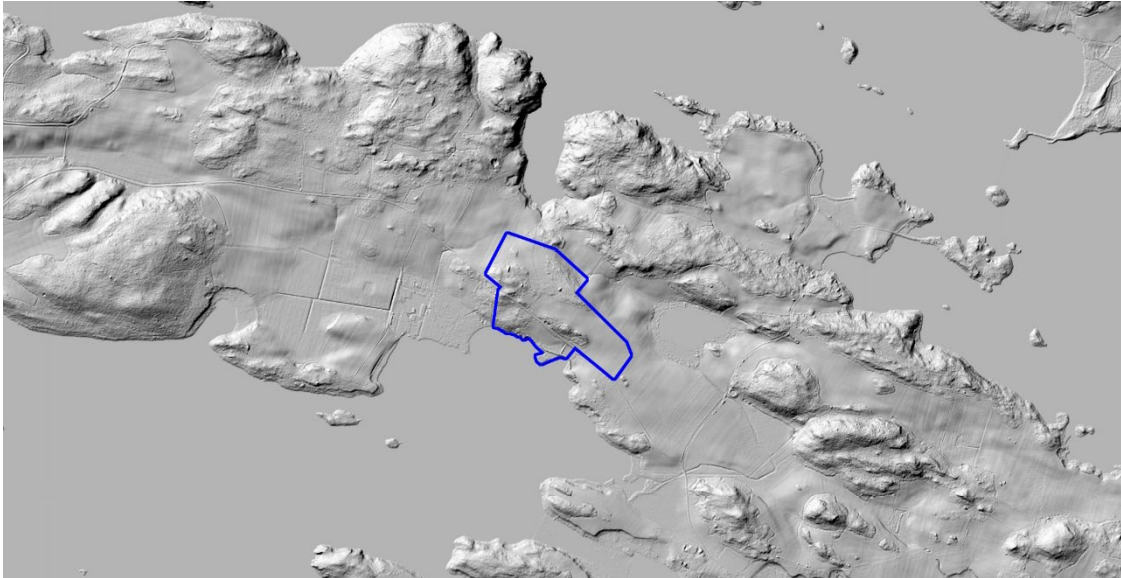

Maiseman elementit kaava-alueella.

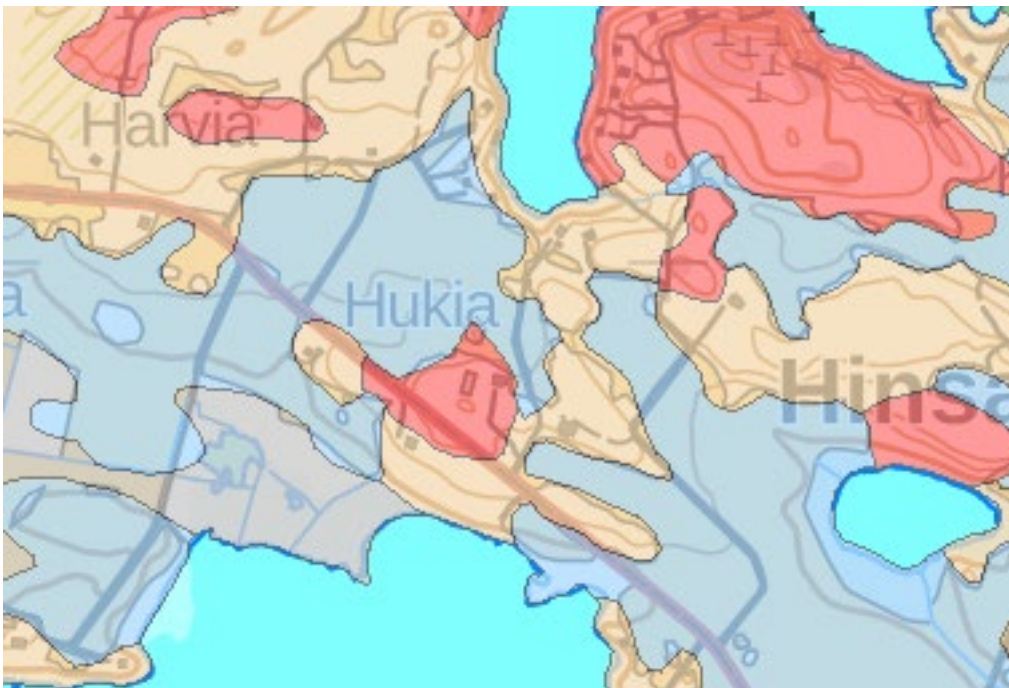
Järvimaiseman elementit Palvaanlahden alueella.

Rinnevarjostus Hinsalan niemestä. Kaava-alueen raja on esitetty sinisellä viivalla.

Maaperä

Maaperältään Hukian tilakeskuksen pihapiiri on kalliota, peltoalueet pääosin savea ja metsät moreenia. Palvaanlahden länsiosassa on liejua.

Ote maaperäkartasta. Värisymbolit: sininen: savi, harmaa: saraturve, vaalea ruskea: hiekkamoreeni, punainen: kallio.

Kunnallistekniikka ja liikenne

Hukian päärakennuksen piha-alueella on porakaivo, josta tilakeskus ottaa talousvetensä. Alueella on paikallinen jätevesien käsittelyjärjestelmä. Alueella on sähköverkko.

Hinsalantie jakaa kaava-alueen kahteen osaan. Hinsalantie on valtion omistuksessa oleva maantie, tie numero 13761. Tie on päällystämätön. Hinsalantieltä haarautuu pohjoiseen yksityistie Hukianhovintie, joka kulkee kiinteistöjen Hukia 922-405-2-38 ja Keskitalo 922-405-2-35 rajalla Sierimonlahteen kiinteistölle Sakasti 922-405-2-21 saakka. Kaava-alueen itärajalla kulkee yksityistie Mäki-Kärjentie, jonka kautta on kulku Sierimonlahden itärannalla sijaitseville kiinteistöille.

3.2 Suunnittelutilanne

Asemakaava

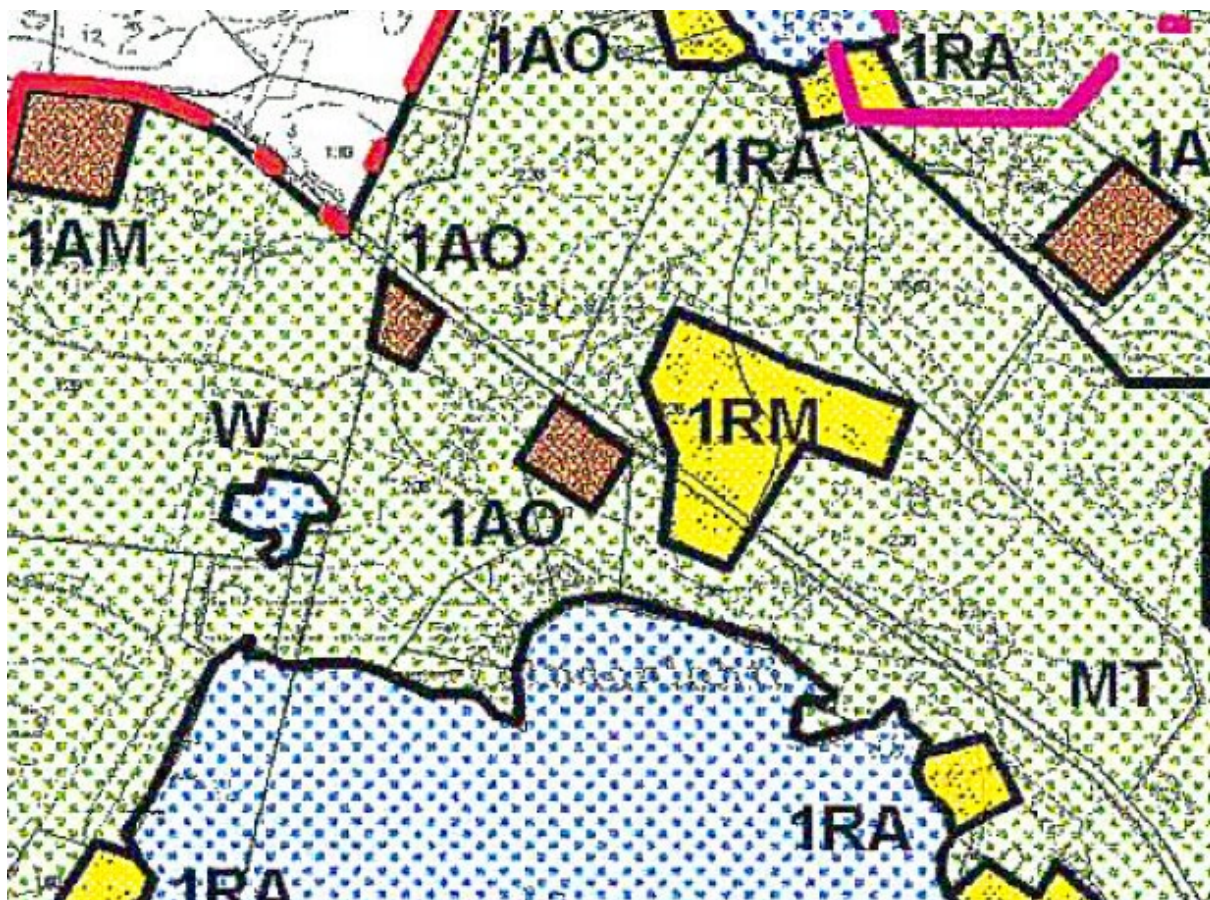
Alueelle ei ole laadittu asemakaavaa.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Vesilahden rantaosayleiskaava. Vesilahden rantaosayleiskaavassa tilakeskuksen alue on osoitettu matkailupalvelujen alueeksi (RM). Matkailupalvelujen alue sijaitsee yleiskaavassa Hukiantien pohjois- ja eteläpuolella, noin 50 metrin etäisyydellä rantaviivasta.

Muu osa alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (MT). MT-alueita koskee kaavamääräys: ”Alueen avoimet pellot ovat merkittävä osa Vesilahden rantamaisemaa. Rakentamisella tai muilla toimenpiteillä ei saa aiheuttaa haitallisia muutoksia rantamaisemaan. Rakennuslain 31 §:n nojalla määrätään, että alueella on 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä rakentaminen kielletty lukuun ottamatta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä talousrakennuksia ja maatilan talouskeskukseen liittyvää rantasaunaa.”.

Rantaosayleiskaavan rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

Ote Vesilahden rantaosayleiskaavasta. Ranta-asemakaava-alue sijoittuu matkailupalvelujen alueelle (1RM) ja sitä ympäröivälle maa- ja metsätalousalueelle (MT).

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040.

Pirkanmaalla on lisäksi vireillä vaihemaakuntakaava ”Elonkirjo ja energia”, jonka teemoina ovat luonnon monimuotoisuus ja kestävä energiantuotanto. Vaihemaakuntakaava on kaava-ehdotusvaiheessa.

Pirkanmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on osoitettu maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Alueelle ei ole osoitettu maakuntakaavassa muita varauksia.

Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (Vesilahden kulttuurimaisemat).

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla ”Kulttuurimaisemat”.

Maakuntakaavan selvitykseen ”Kulttuurimaisemat 2014. Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalousalueet” sisältyy Hinsalan kulttuurimaisema.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät yksittäiseen ranta-asemakaavahankkeeseen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen kaavan sisältövaatimusten kautta. Huomioitava on erityisesti valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toimivasta yhdyskunnasta, tavoite terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä sekä tavoite elinvoimaisesta kulttuuriympäristöstä.

Pohjakartta

Ranta-asemakaavan pohjakarttana käytetään maanmittauslaitoksen ajantasaista maastotietokantaa ja kiinteistöraja-aineistoa. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 a §:n vaatimukset. Koordinaattijärjestelmä on ETRS89-TM35FIN ja korkeusjärjestelmä on N2000. Lempäälän kunnan vs. maanmittausinsinööri Kasper Kovanen on tarkistanut ja hyväksynyt pohjakartan 11.7.2024.

Rakennusjärjestys

Vesilahden kunnan rakennusjärjestyksen on tullut voimaan 22.04.2015.

Rakennusjärjestyksessä on säädetty rantaosayleiskaavan rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta seuraavaa:

Matkailupalvelujen (RM) alueelle saa rakentaa alueen käyttötarkoitukseen liittyviä rakennuksia ja rakennelmia. Rakentamiseen saa käyttää enintään 9 % alueen pinta-alasta.

Ranta-asemakaava-alueella sijaitsevan yleiskaavassa osoitetun RM-alueen pinta-ala on 2,6 hehtaaria. Rakennusoikeutta on yleiskaavassa siten 2340 kerrosalaneliömetriä.

Rakennusjärjestyksessä säädetään rakennuksen sijoittamisesta ja sopeuttamisesta ympäristöön ranta-alueella seuraavaa:

Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, julkisivumateriaaleihin ja väriytykseen.

Rakennusta sijoitettaessa on huomioitava, että rakennuspaikan puusto ja muu kasvillisuus säilytetään erityisesti rakennusten ja rantaviivan välisellä vyöhykkeellä niin, että rantamaiseman luonnonmukaisuus säilyy.

Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä.

Enintään 30 m² suuruinen venevaja voidaan määräyksestä poiketen rakennusluvan myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan sijoittaa rantaviivan läheisyyteen, milloin sen voidaan katsoa sopeutuvan ympäristöön ja rantamaisemaan.

Yksikerroksisen saunarakennuksen saa sijoittaa 3 momentin estämättä 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, milloin se jätevesien käsittelyn osalta on mahdollista ja rakennus liittyy yhtenäiseen rakennusryhmään tai muutoin sopeutuu ympäristökuvaan.

Alle 10 metrin etäisyydelle rantaviivasta ei saa rakentaa huvimajoja, grillikatoksia tai muita sellaisia rakennelmia, jotka muuttavat häiritsevästi rantamaisemaa.

Rakennuksen alin lattiakorkeus tulee Pyhäjärven ranta-alueelle rakennettaessa olla vähintään tasoa +78.80 (N 60 korkeusjärjestelmässä).

Emätilatarkastelu ja muunnettu rantaviiva

Laadittavaan ranta-asemakaavaan kuuluvien kiinteistöjen Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35 emätila on Hukia 922-405-2-11 (x), 16.6.1959. Vuoden 1959 jälkeen emätilasta lohkottu 18 kiinteistöä, joista 8 on Salonsaareen lohkottuja lomarakennuspaikkoja, 4 Savistenlahteen lohkottuja rakennuspaikkoja ja 1 Sierimonlahteen lohkottu lomarakennuspaikka ja 1 Sierimonlahteen lohkottu vakituisen asunnon rakennuspaikka. Muut lohkotut kiinteistöt eivät sijaitse rannalla.

Laadittavaan ranta-asemakaavaan kuuluvan kiinteistön Pelto-Kärki 922-405-15-63 emätila on Mäki-Kärki 922-405-15-10 (x), 13.6.1923. Kiinteistö Pelto-Kärki 922-405-15-63 sijaitsee Hukian tilakeskuksen koillispuolella ja ei rajoitu rantaan.

Kaava-alueessa on mukana pieni alue kiinteistöä Hoppu 922-405-3-16, jonka emätila on Hoppu 922-405-3-11 (x), 30.12.1958.

Emätilojen rakennusoikeus on osoitettu voimassa olevassa Vesilahden rantaosayleiskaavassa.

Kaava-alueen muuntamattoman rantaviivan pituus on 405 metriä.

Leirintäalueita koskevaa lainsäädäntöä

Leirintäalueista säädetään ulkoilulaissa. Ulkoilulain 18 § sisältää leirintäalueen määritelmän:

"Leirintäalueella tarkoitetaan tässä laissa aluetta, jolla majoitutaan tilapäisesti ja yleensä vapaa-aikana leirintämökkiin, teltaan, matkailuperävaunuun tai matkailuajoneuvoon ja jolla on yhteensä vähintään

25 leirintämökkiä taikka teltalle, matkailuperävaunulle tai matkailuajoneuvolle varattua paikkaa. Alue, jolla on vähintään 10 leirintämökkiä, on kuitenkin aina leirintäalue.

Tämän lain säännökset leirintäalueista koskevat muutakin vastaavanlaiseen majoittumiseen tarkoitettua aluetta, jolla olevissa, enintään yhdelle ruokakunnalle tai pienryhmälle tarkoitetuissa rakennuksissa yhteensä on yli 40 vuodepaikkaa.” (Ulkoilulaki 18 §)

Leirintäalueen sijoittamisesta, rakentamisesta ja hoitamisesta säädetään ulkoilulain 19 §:ssä seuraavasti:

”Leirintäalue on sijoitettava ja rakennettava ja sitä on hoidettava niin, ettei sen käyttö:

- 1) aiheuta haittaa tai vaaraa terveydelle;
- 2) vahingoita luontoa;
- 3) aiheuta ympäristön pilaantumista tai roskaantumista;
- 4) vähennä merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä;
- 5) vaaranna liikenneturvallisuutta; eikä
- 6) loukkaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla yleistä etua.

Leirintäalue on sijoitettava siten, ettei se vaikeuta rakennuslaissa tarkoitettujen kaavojen toteuttamista.” (Ulkoilulaki 19 §)

Perustettaessa leirintäalue on tehtävä kirjallinen ilmoitus kunnan leirintäalueviranomaiselle, joka voi antaa leirintäaluetta koskevia määräyksiä:

”Leirintäalueen perustamisesta ja alueen toiminnan olennaisesta muuttamisesta on viimeistään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista tai muuttamista tehtävä kirjallinen ilmoitus alueen sijaintikunnan määräämälle viranomaiselle, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus (kunnan leirintäalueviranomaisen).

Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset tiedot leirintäalueen pitäjistä ja alueen sijainnista sekä toiminnan luonteesta ja laajuudesta.” (Ulkoilulaki 20 §)

”Kunnan leirintäalueviranomaisen voi antaa ilmoituksen johdosta leirintäalueen pitäjää kuultuaan määräyksiä, jotka ovat tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamiseksi. Jos 19 §:ssä mainittujen seurausten syntymistä ei voida määräyksin estää, kunnan leirintäalueviranomaisen voi kieltää aiotun toiminnan kyseisessä paikassa.” (Ulkoilulaki 21 §)

Leirintäalueen pitämiseen tarvitaan lupa. Lupahakemukseen on liitettävä muun muassa seuraavat leirintäalueen perustamista ja rakentamista koskevat tiedot ja selvitykset:

”Hakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) leirintäalueen pitäjän nimi, kotipaikka ja postiosoite;
- 2) leirintäalueen nimi sekä alueen sijaintia ja pinta-alaa koskevat tiedot;
- 3) leirintäpaikkojen kokonaismäärä, ainoastaan matkailuvaunuille tarkoitettujen leirintäpaikkojen määrä sekä leirintämajojen määrä, leirintämajoissa olevien vuodepaikkojen kokonaismäärä sekä vuodepaikkojen enimmäismäärä yhdessä leirintämajassa;
- 4) leirintäalueen luokka;
- 5) leirintämaksun suuruus; sekä
- 6) leirintäalueen vastaavan hoitajan nimi ja postiosoite.

Hakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset:

- 1) todistus siitä, että yksityinen leirintäalueen pitäjä hallitsee itseään ja omaisuuttaan;
- 2) jäljennös yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä sekä kaupparekisterin tai muun vastaavan rekisterin ote, jos leirintäalueen pitäjä on yhtiö, osuuskunta, yhdistys tai säätiö;
- 3) selvitys leirintäalueen pitäjän oikeudesta käyttää aluetta leirintätarkoitukseen;
- 4) vähintään mittakaavaan 1:2 000 laadittu leirintäalueen asemapiirros ja muut selvitykset, joista ilmevät alueella olevat tai sinne rakennettaviksi suunnitellut rakennukset, rakennelmat ja laitteet;

- 5) mittakaavaan 1:10 000 tai 1:20 000 laadittu kartta, josta käy selville leirintäalueen lähimmässä ympäristössä sijaitsevat rakennukset ja alueelle johtavat tiet;
- 6) tieviranomaisen lupa liityntään, jos kulkuyhteys leirintäalueelle on yleiseltä tieltä;
- 7) selvitys liikenteen ja pysäköinnin järjestämisestä alueella;
- 8) selvitykset alueen talousveden hankinnasta, jätevesien käsittelystä ja jätehuollosta sekä näihin liittyvät terveys- ja vesiviranomaisten päätökset tai lausunnot;
- 9) selvitys leirintäalueen valvonnasta ja vartioinnista sekä muista palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä järjestelyistä;
- 10) selvitys rakentamisaikataulusta ja suunnitellusta alueen käyttöönottoajankohdasta; sekä
- 11) leirintäalueen luokan määrittämiseksi tarpeelliset selvitykset alueella olevista palveluista ja sen varusteista.” (Päätös luvan hakemisesta leirintäalueen perustamiseen ja pitämiseen sekä leirintäalueiden luokitusperusteista 27.4.1978/336, 2 §)

Leirintäalueen tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- ”1) leirintäalueen pinta-alan on oltava vähintään 1 ha, jolle lääninhallitus erityisistä syistä hyväksyy pienempää vähintään kuitenkin 5 000 m² suuruista aluetta;
- 2) yhtä telttua tai matkailuvaunua varten tarkoitetun leirintäpaikan pinta-alan on oltava vähintään 70 m² tai jos leirintäpaikalla on sallittu myös moottoriajoneuvon pysäköinti, vähintään 100 m²;
- 3) teltat tai matkailuvaunut on sijoitettava leirintäpaikoille vähintään neljän metrin etäisyydelle toisistaan;
- 4) leirintäalueella on oltava riittävästi vapaata tilaa oleskelua varten;
- 5) yöajan moottoriajoneuvoliikennettä ja leirintäalueella vierailuvia varten alueella on oltava asianmukainen pysäköintialue; sekä
- 6) jos leirintäalueella otetaan vastaan seuraeläimiä, alueella on oltava eläimien ulkoiluttamiseen varattu paikka.

Alueella samanaikaisesti olevien teltojen ja matkailuvaunujen yhteenlaskettu enimmäismäärä, joka määräytyy leirintäpaikkojen mukaan, voidaan tilapäisesti ylittää 20 prosentilla noudattaen, mitä edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdissa on määrätty.

Lääninhallitus voi erityisistä syistä myöntää hakemuksesta määrätyksi ajaksi luvan edellä 2 momentissa tarkoitettua suurempaan ylitykseen, jolloin leirintäpaikan pinta-ala voi olla 1 momentin 2 kohdassa määrättyä pienempi sekä teltojen tai matkailuvaunujen välinen etäisyys vähintään kolme metriä.” (Päätös luvan hakemisesta leirintäalueen perustamiseen ja pitämiseen sekä leirintäalueiden luokitusperusteista 27.4.1978/336, 4 §)

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Aloite

Asemakaava on tullut vireille maanomistajien aloitteesta. Asemakaavan muutos on tullut vireille kunnanhallituksen päätöksellä 26.6.2023.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

Osalliset

Hukianhovin ranta-asetakaavan yhteydessä osallisia ovat:

- Suunnittelun alueen maanomistajat
- Suunnittelun alueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat ja asukkaat
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Vesilahden kunnan tekninen lautakunta sekä rakennus- ja ympäristölautakunta
- Hukianhovintien ja Mäki-Kärjentien varsien vakituiset asukkaat.

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka uskovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

Osallistuminen ja tiedottaminen

Kaikissa kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista esittämällä mielipiteitä nähtävänä olevista aineistoista.

Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja asemakaavaehdotuksesta. Kaava-aineistoihin voi tutustua koko kaavahankkeen ajan kaavan nettisivuilla ja kunnanvirastossa.

Kaavan nähtävillä pitämisestä tiedotetaan kunnan verkkosivuilla sekä ilmoittamalla Vesilahden-Lempäälän sanomissa. Valmisteluvaiheessa lähetetään kirjeitse tiedote maanomistajalle ja osallisille.

Asemakaavaehdotuksesta voidaan lisäksi tiedottaa kirjeitse niitä, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Kaavan valmisteluaineisto ja kaavaehdotus tulevat nähtäville kunnan verkkosivuille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 6.7.-30.7.2023 välisenä aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta, Vesilahden kunnan tekniseltä lautakunnalta, Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalta sekä Vesilahden sivistyslautakunnalta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yksi mielipide.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Saadut lausunnot ja mielipiteet on huomioitu kaavan valmistelussa seuraavasti:

- Yleiskaavatilanne ja yleiskaavan määräykset esitettiin kaavaselostuksessa.
- Kaavan laatimisen lähtökohtana on ollut valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokkaan Hinsalan kulttuuri- maiseman ominaispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen.
- Hinsalantien tiealue on osoitettu yleisen tien alueeksi (LT). Lähtökohtaisesti ranta- asemakaavassa on hyödynnetty alueen nykyisiä liittymiä eikä uusia liittymiä osoiteta.
- Tiedot Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta on lisätty ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaselostukseen.
- Kaavaselostukseen on kerrottu alustava suunnitelma vesihuollon järjestämisestä sekä jätevesien käsittelystä.

Kaavaluonnos

Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto olivat nähtävillä 14.12.2023 - 22.1.2024 välisenä aikana. Kaavaluonnoksesta saatiin lausunnot Pirkanmaan pelastuslaitokselta, Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta. Kaavaluonnoksesta saatiin yksi mielipide.

Kaavaluonnosvaiheen palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Saadun palautteen perusteella kaava-aineistoa tarkistettiin seuraavasti:

- Vaatimukset savusaunan ja muiden rakennusten paloturvallisuuden vuoksi tarvittavista etäisyyksistä toisistaan huomioitiin ranta-asemakaavaa laadittaessa tarkistamalla savusaunan rakennusala siten, että se sijaitsee vähintään 15 metrin etäisyydellä muista uudisrakennuksista.
- Leirintämökkien rakennusalat siirrettiin hakkuuaukealle korttelin 2 pohjoisosaan siten, että ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle. Kaavaselostuksen yleiskaavallista tarkastelua täydennettiin.
- Osoitettiin huoltorakennukselle oma rakennusala.
- Lisättiin kaavaselostukseen taulukko käytetyistä ja kaavan mahdollistamista lisärakennusoikeuksista käyttökohteineen.
- Laadittiin havainnekuvat, joiden perusteella on mahdollista arvioida tarkemmin kaavan toteuttamisen vaikutuksia maisemaan ja naapurustoon.
- Luontoselvitystä täydennettiin viitasammakko- ja liito-oravaselvityksillä sekä arvioilla sudenkorentojen ja lepakkojen mahdollisista elinympäristöistä kaava-alueella. Alueelle sijoittuvat tunnistetut luontoarvokohteet huomioitiin kaavaa laadittaessa.
- Kaavaselostuksen kohtaan 6 Asemakaavan toteutus lisättiin ohjeistus, että kaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomioita Hinsalantien hallitun tienylityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.
- Täydennettiin SM-alueen kaavamääräystä lauseella: "Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto."
- Tarkistettiin sm-alueen osan kirjaintunnus muotoon s, varmistettiin osa-alueen rajauksen riittävä laajuus ja tarkistettiin kaavamääräys muotoon: "Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa".
- Lisättiin kaavaselostukseen arkeologisten kohteiden koko nimet ja muinaisjäännösrekisteritunnukset. Tarkistetaan kappaleen otsikko muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö".
- Leirintäalueen ja istutettavan puustovyöhykkeen rajausta tarkistettiin siten, että peltoalue säilyy mahdollisimman avoimena ja leirintäalueen aluevaraus sijoittuu matkailualueen rakennusten korttelialueen jatkoksi.
- Kaavan vaikutusten arviointiin lisättiin arvio rannan lisääntyvän virkistyskäytön vaikutuksista, ranta-alueelle kohdistuvan rakentamisen vaikutuksista ja leirintäalueen toteuttamisen vaikutuksista maisemaan ja luontoon.
- Tarkistettiin tieto Hinsalantien päällysteestä kaavaselostukseen.
- Mieliapteen liitekartan mukainen alue, johon mieliapteen antaja ei halua sijoitettavaksi leirintäaluetoimintaa, otettiin jatkosuunnittelussa huomioon.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus oli nähtävillä 13.6.-19.7.2024 välisenä aikana.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot Pirkanmaan pelastuslaitokselta, Vesilahden kunnan sivistyslautakunnalta, Vesilahden kunnan tekniseltä lautakunnalta, Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalta, Pirkanmaan maakuntamuseolta ja Pirkanmaan ELY-keskukselta. Kaavaehdotuksesta saatiin yksi muistutus. Pirkanmaan liitto ilmoitti, että se ei anna lausuntoa Hukiahovin ranta-asemakaavan ehdotuksesta.

Kaavaehdotusvaiheen palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Saapuneiden lausuntojen ja muistutuksen perusteella kaava-aineistoa tarkistettiin seuraavasti:

- Täydennettiin asuinrakennusten rakennusaloja osoittamalla niille suurin sallittu rakennusoikeuden määrä.

- Täydennettiin leirintämökkejä koskevaa kaavamääräystä rm-1 seuraavasti: ”Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.”
- Täydennettiin kaavakarttaa rannan pysäköimispaikan aluerajauksella ja kaavamääräyksellä.
- Tarkistettiin leirintäalueen rajausta itäosastaan.
- Lisättiin puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen kaavamääräys siten, että se kattaa olemassa olevat metsäalueet leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella.

Kaavan hyväksyminen

Kunnanhallitus esittää valtuustolle asemakaavan hyväksymistä ja valtuusto hyväksyy asemakaavan. Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, valitusaika on 30 päivää.

Pirkanmaan ELY-keskus voi valitusajan kuluessa tehdä hyväksymispäätöksestä oikaisukehottuksen, jolloin päätöksen täytäntöönpano keskeytyy, kunnes kunta tekee uuden päätöksen.

Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kirjeitse vain sitä erikseen kaavaehdotuksen nähtävänä ollessa pyytäneille.

Mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta, asemakaava tulee voimaan kuulutuksella Lempäälän-Vesilahden Sanomissa, kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla.

4.4 Asemakaavan tarve ja tavoitteet

Hukianhovin kehittämissuunnitelma

Tilausravintola- ja juhlapalveluja tarjoava Hukianhovi tarvitsee uusia liiketoiminta-alueita kannattavuutensa säilyttämiseksi ja toiminnan jatkamiseksi seuraavalle sukupolvelle. Pidempiaikaisena suunnitelmana toiminnan kehittämiseksi on leirintäalueen perustaminen.

Suunnitelmana on perustaa erityisesti perheitä palveleva, hyvätasoinen ja esteetön leirintäalue. Alueelle on suunniteltu perustettavaksi matkailuautoille ja -vaunuille noin 60 leirintäpaikkaa. Lisäksi tarjontaan on suunniteltu noin 4–10 kevytrakenteista mökkiä (á noin 3x5 m, 15 m²) ja telttapaikkoja. Leirintäalue on suunniteltu sijoitettavaksi nykyisen tilausravintolan läheisyyteen, jolloin se ja pihapiirin kokoontumis- ja juhlatila sekä kota palvelevat leiriytyjiä. Tarvittaessa leirintäalue aidataan ympäristöön sopivalla aidalla. Lisäksi nykyisen tilausravintolan viereen on suunniteltu rakennettavaksi huoltorakennus. Lapsille on tarkoitus rakentaa leikkipaikka, joka aidataan. Koirille on tarkoitus tehdä oma aidattu alue, jossa koirat voivat ulkoilla vapaana.

Rantaan on suunniteltu sijoitettavaksi nykyisen savusaunan lisäksi kesäisin päivittäin lämmitettävä yhteissauna sekä pienempi tilaussauna. Kevytrakenteiset mökit on tarkoitus sijoittaa yhteissaunan lähelle. Rantaan on tarkoitus rakentaa uusi laituri, jonka kautta alueelle on mahdollista saapua veneellä.

Nykyisessä pihapiirissä on porakaivo, josta saadaan talousvesi huoltorakennukseen ja muihin vesipisteisiin Hinsalantien pohjoispuolelle. Hinsalantien eteläpuolelle on tarkoitus rakentaa uusi porakaivo, josta saadaan talousvesi yhteissaunalle.

Alueella on oma hakelämpökeskus. Hakekattilan teho riittää lämmittämään alueen käyttöveden ja lämmittämään huolto- ja saunarakennuksia. Huolto- ja saunarakennuksiin asennetaan aurinkokeräimet. Savusauna on tarkoitus muuttaa pelleteillä toimivaksi. Tavoitteena on energiaomavaraisuus.

Jätevesien käsittelyä varten tehdään tarkempi suunnitelma. Lähtökohtaisesti harmaat vedet käsitellään ja imeytetään paikan päällä. Likavedet johdetaan tyhjennettäviin umpikaivoihin.

Jätteiden lajittelua varten rakennetaan katos. Jätteet lajitellaan paikan päällä. Alue kuuluu Pirkanmaan jätehuollon toiminta-alueeseen.

Leirintäalueelle järjestetään ajoyhteys Hukianhovintien kautta. Leirintäalueelta rantaan järjestetään kävely-yhteys ja merkitään turvallinen ylityspaikka Hinsalantielle.

Ranta-asemakaavan tarve

Hukianhovin kehittämissuunnitelman mukaiset rakentamisen ja muut maankäytön tarpeet on tarpeen selvittää asemakaavalla, jossa voidaan osoittaa tarkemmin rakentamisen määrä ja sijoittuminen sekä huomioida kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon arvot.

Ranta-asemakaavan tavoitteet

Ranta-asemakaavan tavoitteena on, että ranta-asemakaavassa alueelle osoitetaan leirintä-alue ja sen tarvitsema lisärakennusoikeus. Tavoitteena on ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä ympäristö ja maisema huomioiden.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS JA PERUSTELUT

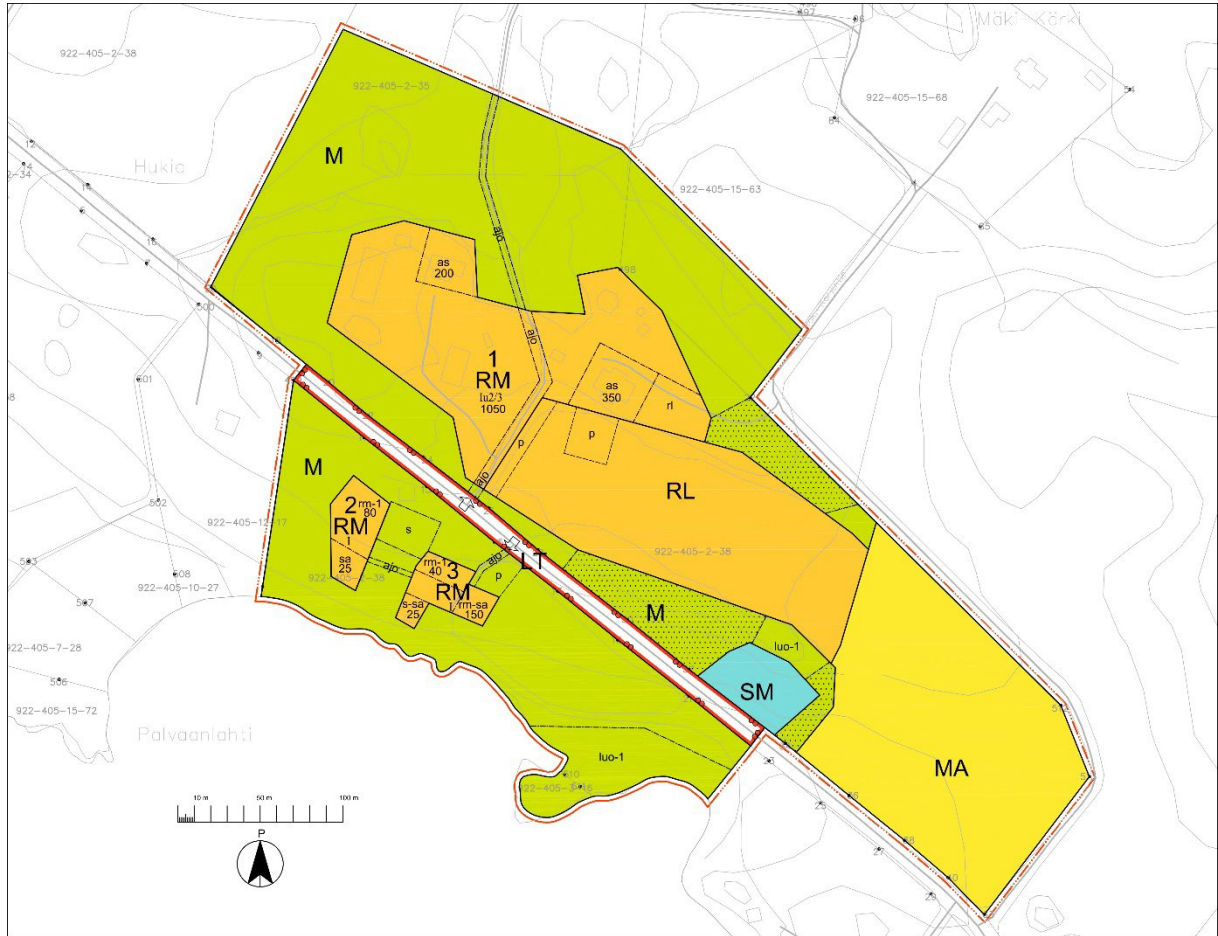
5.1 Kaavan rakenne ja sisältö

Mitoitus

Suunnittelun lähtökohtana oleva rakennusoikeuden enimmäismäärä määräytyy voimassa olevan rantaosayleiskaavan mukaan kunnan rakennusjärjestyksessä säädetysti. Rakennusoikeuden määrä on enintään 9 % RM-alueen pinta-alasta. Yleiskaavassa osoitetun RM-alueen pinta-ala on 2,6 hehtaaria. Suunnittelun lähtökohtana on yleiskaavan mukainen rakennusoikeuden enimmäismäärä 2340 kerrosalaneliometriä.

Rakennusalan etäisyydestä rantaviivasta noudatetaan Vesilahden rakennusjärjestyksen määräystä, jonka mukaan rakennusten etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 m. Yksikerroksisen saunarakennuksen saa sijoittaa 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Korttelialueet

Asemakaavassa on osoitettu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet 1, 2 ja 3 (RM), leirintäaluetta (RL), maa- ja metsätalousaluetta (M), maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA), muinaismuistoaluetta (SM) ja yleisen tien aluetta (LT).

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen 1 (RM) pinta-ala on 1,8 hehtaaria. Rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 1600 kerrosalaneliometriä. Rakennusoikeudesta 550 kerrosalaneliometriä on osoitettu asuinrakennuksia varten. Rakennusoikeudesta 1050 kerrosalaneliometrin yksityiskohtaista käyttötarkoitusta ei ole määrätty. Suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi määrätty lu2/3. Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi. Kortteliin 1 on osoitettu rakennusala, jolle saa sijoittaa leirintäaluetta palvelevan huoltorakennuksen (rl) sekä asuinrakennusten rakennusalat (as) nykyisten asuinrakennusten mukaisesti. Asuinrakennusten rakennusaloille on osoitettu rakennusoikeutta 350 ja 200 kerrosalaneliometriä.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen 2 (RM) pinta-ala on 1580 m². Kortteliin on osoitettu saunan rakennusala (sa), 25 kerrosalaneliometriä, ja rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevia, kerrosalaltaan enintään 20 neliömetrin kokoisia leirintämökkejä (rm-1), 80 kerrosalaneliometriä. Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen 3 (RM) pinta-ala on 1570 m². Korttelin eteläosaan on osoitettu savusaunan rakennusala (s-sa), jonka rakennusoikeus 25 kerrosalaneliometriä (toteutunut rakennus). Korttelin itäosaan on osoitettu rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevan huolto- ja saunarakennuksen (rm-sa). Rakennukseen ei saa sijoittaa majoitustiloja. Rakennusoikeutta on 150 kerrosalaneliometriä. Korttelin pohjoisosaan

on osoitettu rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevia, kerrosaltaan enintään 20 neliömetrin kokoisia leirintämökkejä (rm-1), 40 kerrosalaneliometriä. Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.

Kortteleiden 2 ja 3 suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi määrätty I. Kortteli 2 sijaitsee 25 metrin ja kortteli 3 15 metrin etäisyydellä rantaviivasta. rm-sa- rakennusalan raja sijaitsee 25 metrin etäisyydellä rantaviivasta. rm-1 -rakennusalojen rajat sijaitsevat 40 metrin etäisyydellä rantaviivasta.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialueiden 1, 2 ja 3 yhteenlaskettu pinta-ala on 2,1 hehtaaria. Rakennusoikeutta on yhteensä osoitettu 1920 kerrosalaneliometriä. Rakennusoikeuden määrä on 9 % RM-alueiden pinta-alasta.

Perusteena RM-alueiden sijainneille ja rajauksille ovat:

- Vesilahden rantaosayleiskaavassa osoitettu RM-alueen sijainti ja pinta-ala
- maisemallisesti arvokkaiden kohteiden ja näkymien säilyttäminen
- rantamaiseman säilyttäminen
- luonnonarvoiltaan arvokkaiden kohteiden huomioiminen
- muinaisjäännöksen ja arkeologisten kohteiden huomioiminen
- leirintäalueen kehittämissuunnitelma
- sijainti ja etäisyys suhteessa naapureihin.

Asemakaavassa on osoitettu leirintäalueeksi (RL) alue, joka täyttää ulkoilulaissa leirintäalueelle säädetyt määritelmän. Alueen pinta-ala on 1,8 hehtaaria. Alueelle ei ole osoitettu rakennusoikeutta. RL-alueen pohjoisosaan ja Hukianhovintien varteen on osoitettu ohjeellinen pysäköimispaikka (p). Leirintäalueen sijainnissa, rajauksessa ja laajuudessa on huomioitu erityisesti:

- sijainti maisemassa metsäalueen suojaamana
- saavutettavuus Hinsalantieltä ja Hukianhovin suunnalta
- suunnitellun huoltorakennuksen sijainnin läheisyys
- nykyisten matkailua palvelevien rakennusten ja pihapiirin läheisyys
- ulkoilulaissa leirintäalueelle säädetyt vaatimukset.

Hinsalantien tiealue on osoitettu yleisen tien alueeksi (LT). Tiealueelle on osoitettu liittymien sijainnit (nuolisymbolit) toteutuneille sijainneilleen.

Muinaismuistoalueeksi (SM) on osoitettu arkeologisen tarkkuusinventoinnin mukainen kiinteän muinaisjäännöksen alue. Alueen/kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto.

Hinsalantien varressa olevan metsäalueen, Hinsalantien ja Mäki-Kärjentien rajaama avoin peltoalue on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA).

Muu osa kaavasta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Maa- ja metsätalousalueille on osoitettu kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta, joilla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (luo-1). Molemmat aluerajaukset perustuvat laadittuun luontoselvitykseen. Leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella sijaitseville metsäalueille on annettu puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen kaavamääräys (pisterasteri).

Maa- ja metsätalousalueelle Hinsalantien eteläpuolelle on osoitettu alueen osa, jolla sijaitsee arkeologisesti merkittävä kulttuuriperintökohde (s). Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty.

Hinsalantien eteläpuolella maa- ja metsätalousalueelle (M) on osoitettu ohjeellinen pysäköimispaikka (p).

Ajoyhteydet (ajo) on osoitettu Hukianhovintien yksityistien alueelle ja maa- ja metsäalueelle rantaan kortteleihin 2 ja 3. Hukianhovintien ajoyhteyden leveydeksi on osoitettu vähintään 4,0 metriä kiinteistörekisteriin osoitetun tieoikeuden leveyden mukaisesti.

Kaavassa on annettu yleismääräys, jossa todetaan, että alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, Vesilahden kulttuurimaisemat, ja osa maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa, Hinsalan kulttuurimaisema. Koko kaava-alueelle on annettu maisemaa koskevat yleismääräykset:

- Kaikessa alueen suunnittelussa, maankäytössä ja rakentamisessa tulee lähtökohtana olla maiseman ominaispiirteiden säilyttäminen.
- Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten sovittamisessa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan.
- Hukianhovin ranta-asemakaava-alueella erityistä huomiota tulee kiinnittää rantamaiseman säilymiseen sekä peltoalueiden ja metsäsaarekkeiden säilymiseen.
- Rantaan rajoittuvat maa- ja metsätalousalueet tulee säilyttää puustoisena. Alueella sallitaan metsänhoidolliset toimenpiteet ja alueelle voidaan rakentaa kevyitä rakennelmia, jotka eivät merkittävästi muuta rantamaisemaa.
- Merkittävistä rakennushankkeista tulee olla yhteydessä museoviranomaisiin.

Yleismääräyksenä on määrätty, että alueella edellytetään kiinteistökohtaista hulevesien käsittelyä. RM- ja RL-korttelialueille tulee jättää riittävästi vettä läpäiseviä alueita, joilla hulevedet voidaan imeyttää.

5.2 Kaavan vaikutukset

Kaavan vaikutuksia on tarkasteltu ilmakuvasovitteilla. Suuremmat kuvat ilmakuvasovitteista ovat kaavaselostuksen liitteenä.

Ilmakuvasovite koillisen suunnasta kaava-alueelle.

Ilmakuvasovite kaakon suunnasta kaava-alueelle.

Ilmakuvasovite etelän suunnasta kaava-alueelle.

Ilmakuvasovite lännen suunnasta kaava-alueelle.

Havainnekuva kaavan mahdollisesta toteuttamisesta toimintoihin.

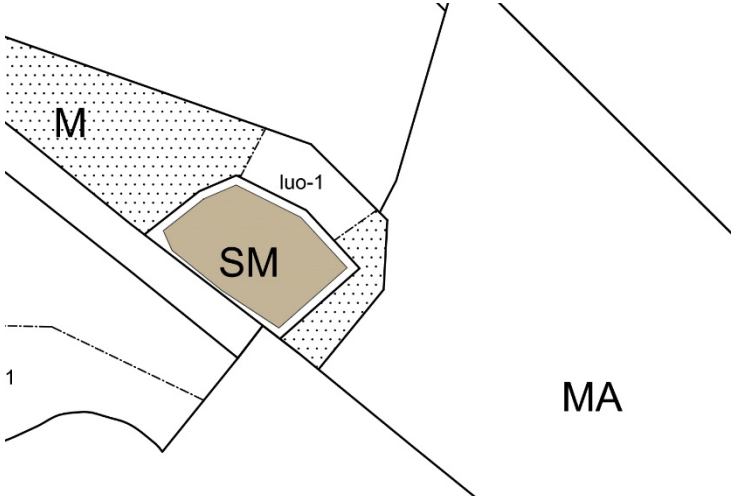
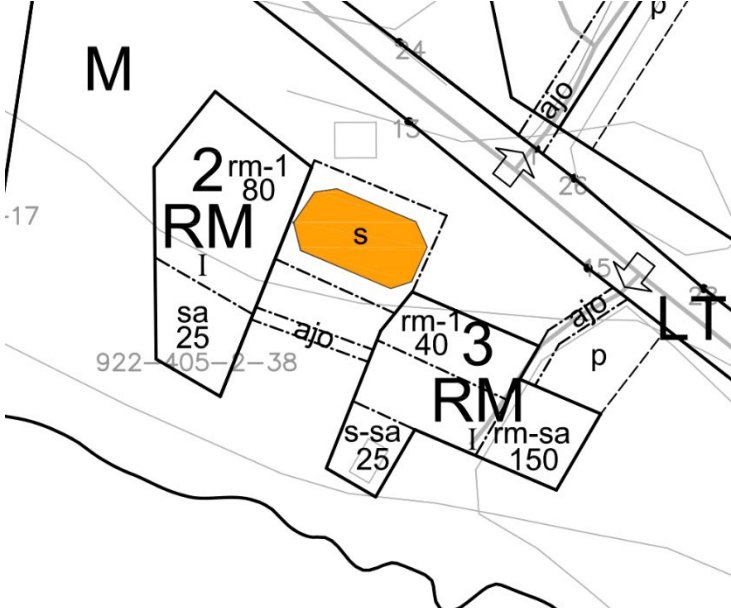
Arvio Hukianhovin ranta-asemakaavan toteuttamisen merkittävistä välittömistä ja välillisistä vaikutuksista:

<p>Ihmisten elinolot ja elinympäristö</p>	<p>Ranta-asemakaava parantaa Hukianhovin matkailualueen käytettävyyttä ja rakentamismahdollisuuksia.</p> <p>Ranta-asemakaava vastaa yrityksen muuttuneisiin tarpeisiin ja kehittämissuunnitelmaan. Ranta-asemakaavassa on osoitettu uutta rakennusoikeutta yhteensä 704 kerrosalaneliömetriä.</p> <p>Käytetty rakennusoikeus ja kaavan mahdollistama lisärakennusoikeuksista käyttökohteineen korttelialueittain:</p> <p>Käytetty rakennusoikeus korttelissa 1 (RM): Hukianhovin päärakennus, 331 kem² Juhla-/kokoustila, 90 kem² Kotarakennus 42 kem² Asuinrakennus 192 kem² Lämpökeskus 201 kem² Konehalli 360 kem²</p> <p>Käytetty rakennusoikeus korttelissa 1 on yhteensä 1216 kem².</p>
---	--

	<p>Lisärakennusoikeutta korttelissa 1 on yhteensä 384 kem². Lisärakennusoikeus on mahdollista käyttää leirintäaluetta palvelemaan huoltorakennukseen sille osoitetulle rakennusalueelle (ri) ja matkailua palvelevien rakennusten rakentamiseen muualle korttelialueelle. Asuinrakennuksiin lisärakennusoikeutta on mahdollista käyttää 19 kem² ja 8 kem².</p> <p>Korttelin 2 rakennusoikeudesta, yhteensä 105 kem², on mahdollista käyttää saunaan 25 kem² ja leirintämökkeihin 80 kem².</p> <p>Käytetty rakennusoikeus korttelissa 3 (RM) on yhteensä 25 kem² (savusauna).</p> <p>Lisärakennusoikeutta korttelissa 3 on yhteensä 215 kem². Lisärakennusoikeudesta 150 kem² on mahdollista käyttää matkailua palvelemaan huolto- ja saunarakennukseen ja 40 kem² leirintämökkeihin.</p> <p>Hukianhovin ranta-asemakaavassa on huomioitu ympäröivät naapurit korttelialueiden rajauksilla ja rakennusalojen sijoittamisella.</p> <p>Leirintäalue sijaitsee vähintään 200 metrin etäisyydellä ympäröivistä vakituisista asunnoista ja loma-asunnoista.</p> <p>Leirintäalueen tai matkailurakennusten rakentaminen ja toiminnot eivät lähtökohtaisesti aiheuta naapureille tai muille alueella liikkuville kohtuutonta haittaa.</p> <p>Leirintäalueen perustaminen edellyttää nykyisen viljelyn peltoalueen muuttamisen leirintäalueeksi soveltuvaksi alueeksi.</p>
Virkistys	<p>Leirintäalueen käyttäjät lisäävät rannan virkistyskäyttöä. Virkistyskäyttö kohdistuu hallitusti pääosin korttelin 3 kohtaan rantaan. Korttelissa 3 on rakennusoikeus sauna- ja huoltorakennusta varten ja rannan virkistyskäyttö todennäköisesti kohdistuu erityisesti sen läheisyyteen.</p> <p>Korttelissa 2 on rakennusoikeus pientä saunaa varten, joka lähtökohtaisesti palvelee perhesaunana eikä sen alueelle kohdistu muuta virkistyskäyttöä.</p> <p>Kaava-alueen itäosan luo-alueajauksella osoitettu alue on pehmeää aluetta, joka ei lähtökohtaisesti ole hyvin virkistykseen soveltuvaa eikä houkuttelevaa ulkoilualuetta.</p>
Maa- ja kallioperä, vesi, ilma ja ilmasto	<p>Ranta-asemakaavalla ei ole haitallisia vaikutuksia maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan tai ilmastoon.</p>

	<p>Kaavassa on määrätty kiinteistökohtaisesta hulevesien käsittelystä.</p> <p>Leirintäalueen perustamisen edellyttämässä lupahakemuksessa on esitettävä suunnitelma talousveden hankinnasta, jätevesien käsittelystä ja jätehuollosta.</p>
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus	<p>Luontoselvityksessä esiin tuodut kallioympäristö ja rantaluhta on ranta-asemakaavassa huomioitu niitä koskevin kaavamääräyksin.</p> <p>Kaavassa on määrätty rantamaiseman säilyttämisestä puustoisena, mikä parantaa luonnon monimuotoisuuden säilymismahdollisuuksia.</p> <p>Nykyiset metsäalueet on kaavassa osoitettu pääosin maa- ja metsätalousalueiksi.</p>
Liikenne	<p>Hukianhovintien yksityistiealue on osoitettu kaavassa ajoyhteytenä.</p> <p>Hinsalantie on osoitettu yleisen tien alueena. Tielle ei ole osoitettu nykyisestä toteutuneesta tilanteesta poikkeavia liittymiä.</p> <p>Leirintäalueen toiminnot lisäävät liikennettä Hinsalantiellä. Hinsalantien ylittävä jalankulku lisääntyy. Leirintäaluetta perustettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hallitun tien ylityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.</p>
Maisema	<p>Ranta-asemakaavassa on tunnistettu alueen maiseman arvot ja ominaispiirteet. Korttelialueiden ja leirintäalueen laajuudessa ja rajauksissa on huomioitu maiseman kannalta arvokkaat alueet. Maiseman kannalta erityisen tärkeä peltoalue säilyy rakentamiselta ja toiminnoilta vapaana. Leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella sijaitsevat metsäalueet on määrätty säilytettäväksi/istutettaviksi.</p> <p>Leirintäalueelle ei ole osoitettu rakennusoikeutta, vaan kaikki rakennusoikeus on osoitettu nykyisten rakennusten ja rannassa sijaitsevan savusaunan läheisyyteen. Leirintäalueelle sijoittuu matkailuautoja, matkailuvau- nuja ja henkilöautoja, jotka eivät peitä maisemaa, mutta muuttavat sen luonnetta.</p> <p>Yleismääräyksen mukaan erityistä huomiota tulee kiinnittää rantamaiseman säilymiseen sekä peltoalueiden ja metsäsaarekkeiden säilymiseen. Aluevarauksissa on huomioitu, että kaikki tilakeskusta ympäröivät metsäsaarekkeet on mahdollista säilyttää. Rantapuusto on määrätty säilytettäväksi.</p> <p>Hukianhovin päärakennuksesta on mahdollista säilyttää avoin maisema kohti järveä.</p>

	<p>Rantamaiseman muutokset järven suunnalta nähtynä on huomioitu määräämällä ranta säilytettäväksi puustoisena. Rantaan osoitettujen rakennusalojen etäisyyksissä on huomioitu Vesilahden kunnan rakennusjärjestyksen rantaviivaetäisyyksiä koskevat määräykset.</p> <p>Kaavan yleismääräyksissä on annettu määräyksiä, joilla ohjataan tarkemmin rakentamisen ja muun maankäytön sovittamista maisemaan.</p>
<p>Kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö</p>	<p>Alueen arkeologisesti merkittävät kohteet on huomioitu kaavassa suoja-aluein ja suojelumääräyksin.</p> <p>Arkeologisen tarkkuusinventoinnin mukaisen 1700-luvun autoituneen talotontin (Hinsala Joppi, kiinteä muinaisjäänös, muinaisjäänöstunnus 1000049711) sijainti ja rajausta yhdistettynä ranta-asemakaavaan.</p> <p>Arkeologisen tarkkuusinventoinnin mukaisen 1800-luvun taloon liittyvän talusrakennuksen (navetta tms.) jäännöksen (Kilpilamminlahti, muu kulttuuriperintökohde, muinaisjäänöstunnus 1000049712) sijainti ja rajausta yhdistettynä ranta-asemakaavaan.</p>

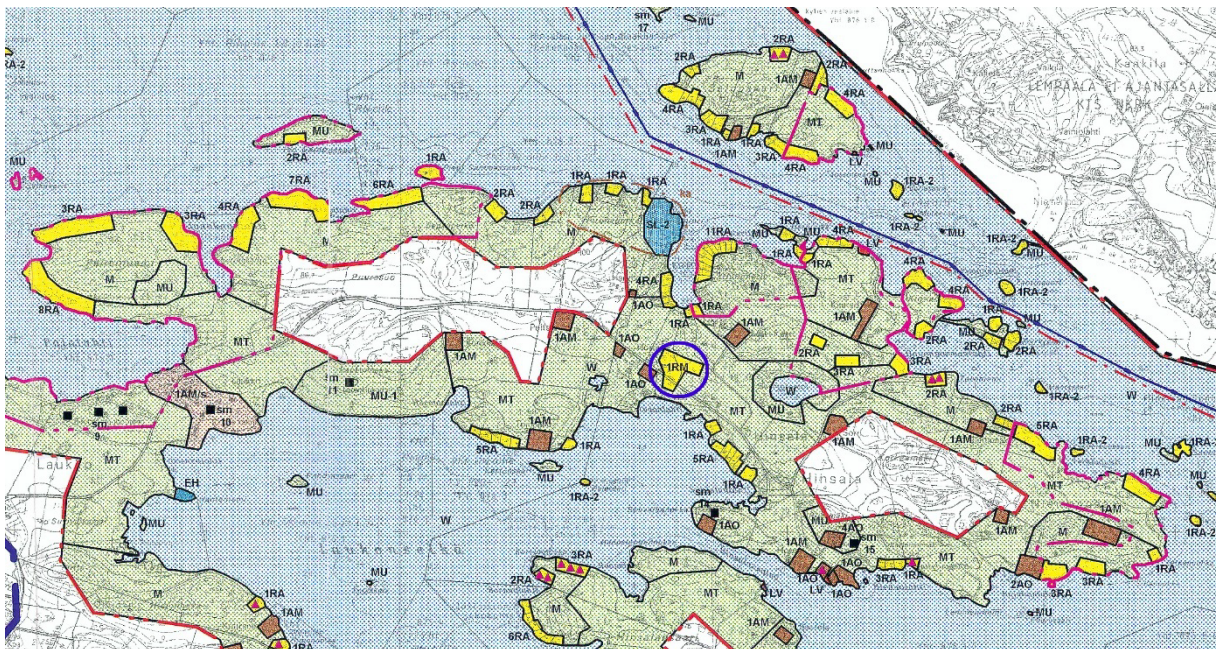

	Uudisrakentamista on ohjattu yleismääräyksellä, jonka mukaan suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten sovittamisessa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan.
Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen	Vesilahden kunnan alueella ei ole nykyisin leirintäaluetta. Leirintäalueen toteutuminen alueelle parantaa Vesilahden kunnan matkailualan toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä. Kaavan toteutuminen tukee kaikkia Laukko – Hinsalan alueelle sijoittuvia matkailupalveluja.
Rantaviiva	RM-korttelialueet varaavat ranta-aluetta noin 60 metrin pituudelta. RM-korttelialueet eivät ulotu rantaan saakka.
Maanomistajien tasapuolinen kohtelu	Ranta-asemakaava ei muuta emätilan mitoitusta eikä lisää emätilan käytetyn rakennusoikeuden määrää. Ranta-asemakaava ei lisää voimassa olevassa Vesilahden rantaosayleiskaavassa osoitettua rakennusoikeuden määrää. Ranta-asemakaava ei rajoita muita maanomistajia käyttämästä omistamiaan kiinteistöjä niille tarkoitettuun käyttöön eikä aiheuta kenellekään maanomistajalle kohtuutonta haittaa.

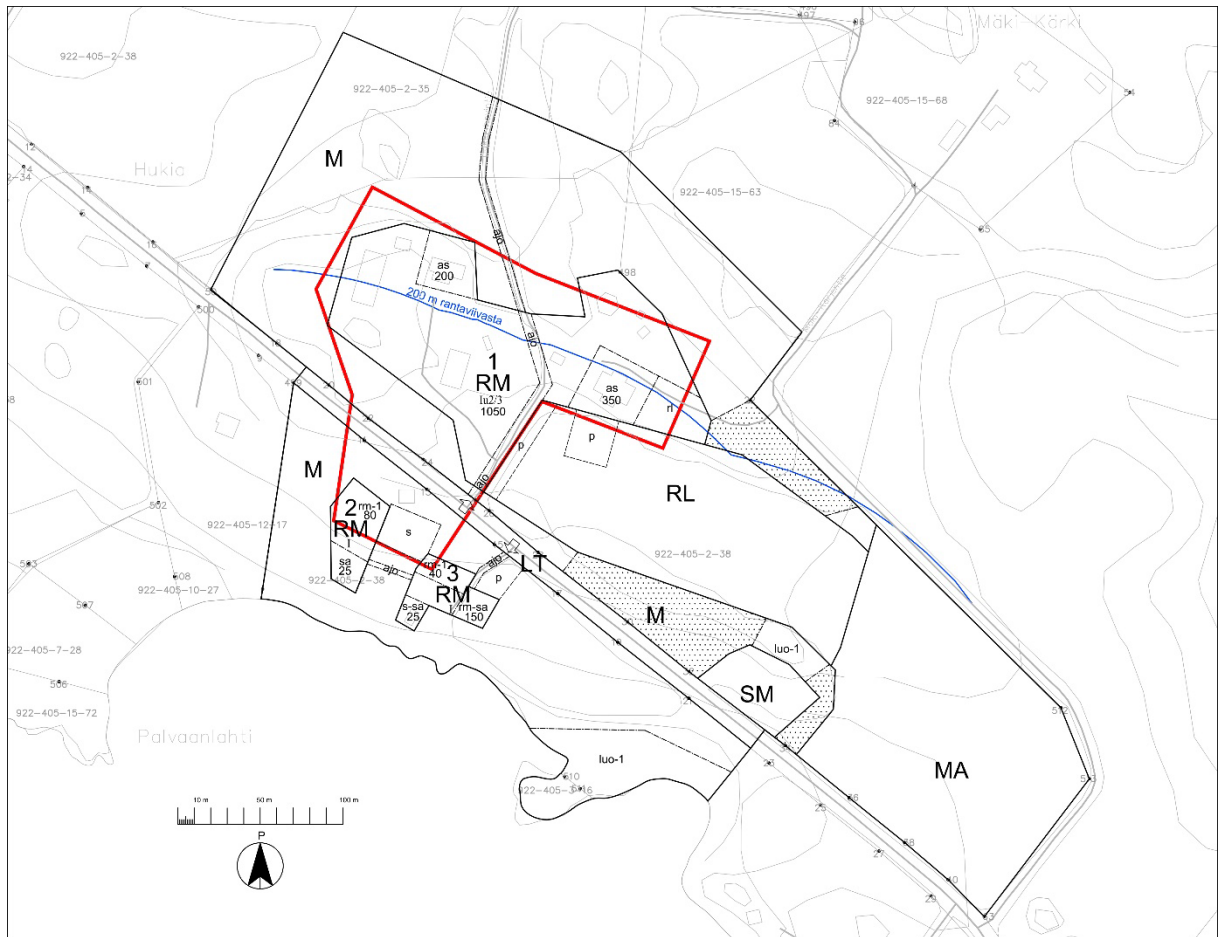
5.3. Yleiskaavallinen tarkastelu

Vertailu Vesilahden rantaosayleiskaavaan

MRL 54 §:n mukaan asemakaavaa laadittaessa on yleiskaava otettava huomioon. MRL 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa.

Ote Vesilahden rantaosayleiskaavasta Hinsalanniemen alueelta. Ranta-asemakaavan sijainti on esitetty sinisellä ympyrällä.

Kuva, jossa on ranta-asetakaavakarttaan yhdistettynä esitetty punaisella viivalla Vesilahden rantaosayleiskaavan matkailupalvelujen alueen (RM) raja ja sinisellä viivalla 200 metrin etäisyys rantaviivasta.

Kaava-alueella voimassa olevassa Vesilahden rantaosayleiskaavassa osoitettu matkailupalvelujen alue on laajuudeltaan 2,6 hehtaaria. Hukianhovin ranta-asetakaavassa matkailu- ja palveluvien rakennusten korttelialueen laajuus on 2,1 hehtaaria. Yleiskaavan mukainen rakennusoikeus on noin 2340 kerrosalaneliometriä. Ranta-asetakaavassa on osoitettu rakennusoikeutta 1920 kerrosalaneliometriä.

Ranta-asetakaavassa korttelialueet eivät ulotu rantaan saakka, mikä vastaa rantaosayleiskaavassa osoitettua RM-alueen aluevarauksen periaatetta. Voimassa olevassa rantaosayleiskaavassa matkailupalvelujen alueen raja- ja ulottuu yhtenäisenä Hinsalantien eteläpuolelle noin 50 metrin etäisyydelle rantaviivasta. Ranta-asetakaavassa matkailu- ja palveluvien rakennusten korttelialue ulottuu noin 15 metrin etäisyydelle rannasta alueelle toteutuneeseen savusaunaan saakka. Uudisrakentamisen rakennusalat sijoittuvat lähimmillään 25 metrin etäisyydelle rantaviivasta.

Ranta-asetakaavan laatimista varten laaditussa arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa havaittiin muu kulttuuriperintökohde, joka sijoittuu rantaosayleiskaavan RM-alueelle. Matkailu- ja palveluvien rakennusten korttelialuetta ei ranta-asetakaavaa laadittaessa ollut mahdollista osoittaa kyseiselle alueelle. Ranta-asetakaavassa Hinsalantien eteläpuolinen osa RM-alueesta on tämän vuoksi osoitettu yleiskaavasta poiketen kahteen erilliseen korttelialueeseen.

Voimassa olevassa rantaosayleiskaavassa määrätään, että kaavan maa- ja metsätalousalueilla 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä rakentaminen on kielletty lukuun ottamatta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä talousrakennuksia ja maatilan talouskeskukseen liittyvää rantasaunaa. Vesilahden rantaosayleiskaavassa matkailupalvelujen alue sijoittuu suurelta osin alle 200 metrin etäisyydelle rantaviivasta ja ulottuu Hinsalantien eteläpuolelle.

Hukianhovin ranta-asemakaavan maa- ja metsätalousalueiden rajaukset poikkeavat ranta-osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueiden rajauksista. Ranta-asemakaava on perustunut selvityksiin, joiden perusteella on tunnistettu alueen luontoon, arkeologiseen perintöön ja maisemaan liittyvät erityiset arvot. Ranta-asemakaavassa on rakentamisen sijoittuminen ja rakennusoikeus ranta-alueella osoitettu asemakaavataso edellyttämällä tarkkuudella eriteltynä rakennusalakohteisesti ja käyttötarkoituksittain siten, että luontoon, arkeologiseen perintöön ja maisemaan liittyvät erityiset arvot voidaan säilyttää. Rantaan on sallittu vain saunarakentamista ja korkeintaan kuuden kerrosalaltaan enintään 20 m² leirintämökin rakentaminen.

Yleiskaavan sisältövaatimusten huomioiminen

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa. Koska ranta-asemakaavan muutos ei vastaa yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Sisältövaatimusten huomioiminen soveltuvin osin:

Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys ***Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö***

Korttelialueet sijoittuvat jo aiemmin rakennettuun paikkaan ja matkailupalvelujen käytössä olevalle alueelle olemassa olevan tien molemmin puolin.

Palveluiden saatavuus

Leirintäalue parantaa matkailupalvelujen saatavuutta Laukko-Hukian alueella, joka on yksi Vesilahden matkailun painopistealueista. Leirintäalue ei luo tarpeita muiden palveluiden järjestämiselle alueelle.

Maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Ranta-asemakaava sijoittuu kannalta maiseman tai luontoarvojensa kannalta alueelle, joka ei ole Vesilahden valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen ydinaluetta. Ranta-asemakaavan ei ole luonnonarvojen kokonaisuuden kannalta erityisen merkityksellinen.

Ranta-asemakaavalla ei katkaista yhtenäisiä maisema-alueita tai ekologisia yhteyksiä.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Ranta-asemakaava sijoittuu pääosin olemassa olevaan pihapiiriin, rakennettuun ympäristöön ja peltoalueelle, joilla ei ole virkistykseen kannalta laajempaa merkitystä. Ranta-asemakaavalla ei katkaista mahdollisia virkistykseen käytettyjä reittejä, siihen soveltuvia yhteyksiä tai rannan saavutettavuutta. Metsäalueilla on mahdollista ulkoilla jokaisenoikeuksilla. Ranta-asemakaavalla ei ole vaikutusta veneilyreitteihin.

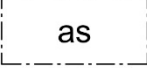
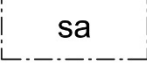
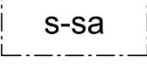
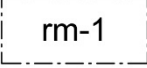
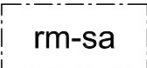
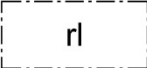
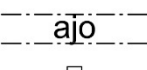

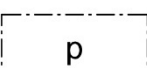
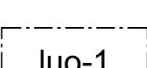
Leirintäaluetoiminta lisää rannan virkistyskäyttöä. Virkistyskäyttö kohdistuu hallitusti pääosin korttelin 3 kohtaan rantaan. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole toimintoja, joihin leirintäaluetoiminta voisi aiheuttaa kohtuutonta haittaa.

Kohtuuton haitta

Ranta-asemakaavalla ei ole vaikutusta naapurustoon kuuluvien asukkaiden tai maanomistajien mahdollisuuksiin käyttää omistamaansa maata yleiskaavassa osoitettuun käyttötarkoitukseen eikä ranta-asemakaavalla ole vaikutusta alueen tieyhteyksiin.

5.4 Kaavamerkinnät ja -määräykset

	Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.
	Leirintäalue.
	Yleisen tien alue.
	Muinaismuistoalue. Alueen/kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto.
	Maa- ja metsätalousalue.
	Maisemallisesti arvokas peltoalue.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin raja.
1	Korttelin numero.
150	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen suurimman osan sallitun kerrosluvun.
Iu2/3	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
	Rakennusala.
	Asuinrakennuksen rakennusala.
	Saunan rakennusala.
	Savusaunan rakennusala.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevia, kerrosalaltaan enintään 20 neliömetrin kokoisia leirintämökkejä. Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevan huolto- ja saunarakennuksen. Rakennukseen ei saa sijoittaa majoitustiloja.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa leirintäaluetta palvelevan huoltorakennuksen.
	Ajoyhteys.
	Yleisen tien liittymän likimääräinen sijainti.
	Pysäköimispaikka.
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö.

Alue, jolle tulee istuttaa/ säilyttää suojaavaa puustoa.

Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa

Yleismääräykset:

Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Vesilahden kulttuurimaisemat, ja osa maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa, Hinsalan kulttuurimaisema.

Kaikessa alueen suunnittelussa, maankäytössä ja rakentamisessa tulee lähtökohtana olla maiseman ominaispiirteiden säilyttäminen.

Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten sovittamisessa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan.

Hukianhovin ranta-asetmakaava-alueella erityistä huomiota tulee kiinnittää rantamaiseman säilymiseen sekä peltoalueiden ja metsäsaarekkeiden säilymiseen.

Rantaan rajoittuvat maa- ja metsätalousalueet tulee säilyttää puustoisena. Alueella sallitaan metsänhoidolliset toimenpiteet ja alueelle voidaan rakentaa kevyitä rakennelmia, jotka eivät merkittävästi muuta rantamaisemaa.

Merkittävistä rakennushankkeista tulee olla yhteydessä museoviranomaisiin.

Alueella edellytetään kiinteistökohtaista hulevesien käsittelyä. RM- ja RL-korttelialueille tulee jättää riittävästi vettä läpäiseviä alueita, joilla hulevedet voidaan imeyttää.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ranta-asemakaava luo mahdollisuudet hakea alueelle lupaa leirintäalueen perustamista varten. Leirintäalueen perustamisesta on säädetty tarkemmin ulkoilulaissa.

Ranta-asemakaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomioita Hinsalantien hallitun tienylityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.

Mikäli alueelle suunnitellaan voimakkaita ympäristön muutoksia kuten avohakkuita, vanhojen puiden/kolopuiden kaatamista tai rakennusten purkamista, tulisi lepakoiden esiintyminen ja alueen ekologinen merkitys niiden suojelun kannalta selvittää seuraavassa kuvassa rajatuilla alueilla:

Vihreällä esitettyinä potentiaalisimpia lepakoiden elinympäristöjä alueella; rakennusten ympäristö sekä puustoinen ranta-alue. Lähde: Vesilahden Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi. 18.3.2024. Miljösuunnittelu Henna Koskinen.

Mikäli alueille suunnitellaan muuttavia toimia kuten ruoppausta tai kasvillisuuden poistoa, tulisi sudenkorentojen esiintyminen alueella kartoittaa seuraavassa kuvassa rajatuilla alueilla:

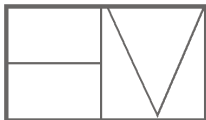

Vihreällä osoitettuna alueet, joilla on potentiaalia sudenkorentojen elinympäristöksi. Lähde: Vesilahden Hukianho-
vin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi. 18.3.2024. Mil-
jöosuunnittelu Henna Koskinen.

Nokiolla 1.8.2024

Helena Väisänen
Arkkitehti SAFA
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA

KOSKEE VESILAHDEN HINSALASSA KIINTEISTÖJÄ HUKIA 922-405-2-38, KESKITALO 922-405-2-35, PELTO-KÄRKI 922-405-15-63, HOPPU 922-405-3-16 JA YLEINEN TIE 922-895-2-9

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 21.03.2023 16.11.2023 01.08.2024

Suunnittelualueen sijainti.

YHTEYSTIEDOT

Hankkeen nettisivut:

[https://vesilahti.cloudnc.fi/fi-FI/Kaavat/Vireilla_olevat/Hukianhovin_rantaasemakaava\(8381\)](https://vesilahti.cloudnc.fi/fi-FI/Kaavat/Vireilla_olevat/Hukianhovin_rantaasemakaava(8381))

www.vesilahti.fi

- Asuminen ja ympäristö
- Kaavoitus ja maankäyttö
- Kaavoitus
- Vesilahden kaavat ja karttapalvelu
- Vireillä olevat kaavat (linkki)
- Hukianhovin ranta-asemakaava

Vesilahden kunta

Lindinkuja 1
37470 Vesilahti

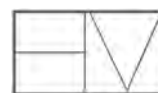
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA JA SEN TARKOITUS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavahankkeen yleisesite, jossa kerrotaan, miksi kaava laaditaan, miten kaavoitus etenee ja missä vaiheissa siihen voi vaikuttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä mm. seuraavasti:

”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.”

Kaavan laatija:

Arkkitehtitoimisto

Helena Väisänen

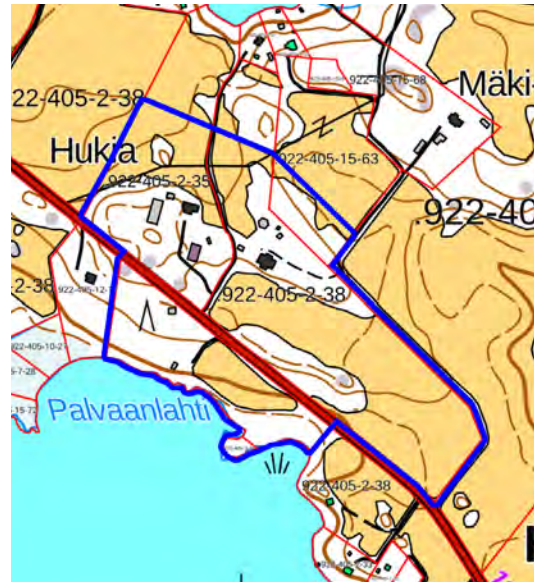
Puh. 040 5576 086

arkkitehtitoimisto@helenavaisanen.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA MAANOMISTUS

Suunnittelualue sijaitsee Vesilahden Hinsalassa Laukonselän rannalla. Suunnittelualueessa ovat mukana osat kiinteistöistä Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35, Pelto-Kärki 922-405-15-63, Hoppu 922-405-3-16 ja Yleinen tie 922-895-2-9. Kaava-alueen pinta-ala noin 13 ha. Alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaava-alueen rajaus. Rajausta on mahdollista tarkentaa hankkeen aikana.

SUUNNITTELUN ALOITE JA TAVOITE

Aloitteen ranta-asetmakaavan laatimisesta ovat tehneet alueen maanomistajat. Tavoitteena on, että ranta-asetmakaavassa alueelle osoitetaan leirintäalue ja sen tarvitsema lisärakennusoikeus. Tavoitteena on ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä ympäristö ja maisema huomioiden.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Ympäristö

Alueella sijaitsee kaksi asuinrakennusta, talousrakennuksia, matkailua palvelevia rakennuksia ja rakennelmia sekä rannassa savusauna. Maisemassa vaihtelevat metsäalueet ja pellot, joilta avautuu näkymiä kohti Laukonselkää. Alueella toimii Hukianhovin tilausravintola.

Asemakaava

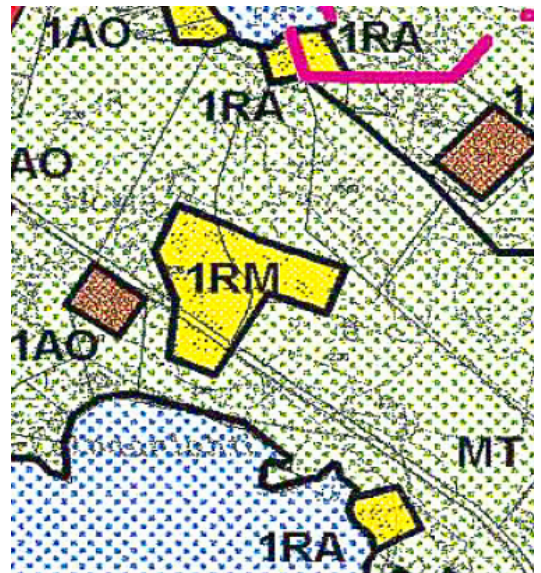
Alueella ei ole voimassa asemakaavoja.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Vesilahden rantaosayleiskaava. Vesilahden rantaosayleiskaavassa tilakeskuk- sen alue on osoitettu matkailupalvelujen alueeksi (RM). Muu osa alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (MT).

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa alue on osoitettu maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Alueelle ei ole osoitettu maakuntakaavassa muita varauksia. Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa (Hinsalan kulttuurimaisema).

Ote Vesilahden rantaosayleiskaavasta. Ranta-asetmakaava-alue sijoituu matkailupalvelujen alueelle (1RM) ja sitä ympäröivälle maa- ja metsätalousalueelle (MT).

Pirkanmaalla on vireillä vaihemaakuntakaavoitus. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta "Elonkirjo ja energia" on valmistunut kaavaluonnos keväällä 2023.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SELVITYKSET

Hukianhovin ranta-asemakaavaa laadittaessa keskeisiä asioita kaavaa laadittaessa ja vaikutuksia arvioitaessa ovat:

- Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön.
- Vaikutukset luontoon ja vesistöön.
- Vaikutukset virkistysmahdollisuuksiin ja rakentamattomaksi jäävään yhtenäiseen alueeseen.
- Maaomistajien tasapuolinen kohtelu.

Asemakaavalla on vaikutusta eniten suunniteltuun yritystoimintaan, alueen maanomistajiin sekä alueeseen rajautuvien alueiden maanomistajiin. Asemakaavoitusta varten alueelle tehdään luontoselvitys ja kulttuuriympäristöselvitys.

OSALLISET

Hukianhovin ranta-asemakaavan yhteydessä osallisia ovat:

- Suunnittelualueen maanomistajat
- Suunnittelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Vesilahden kunnan tekninen lautakunta sekä rakennus- ja ympäristölautakunta
- Hukianhovintien ja Mäki-Kärjentien varsien vakituiset asukkaat

OSALLISTUMINEN

Kaikissa kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista esittämällä mielipiteitä nähtävänä olevista aineistoista. Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta.

Kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot asian kannalta oleellisilta viranomaistahoilta.

TIEDOTTAMINEN

Kaavan nähtävillä pitämisestä tiedotetaan kunnan verkkosivuilla sekä Lempäälän-Vesilahden Sanomissa julkaistavalla kuulutuksella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaluonnoksen nähtävillä olon yhteydessä lähetetään kirjeitse tiedote rajanaapureille.

Kaavan valmisteluaineisto ja kaavaehdotus tulevat nähtäville kunnan verkkosivuilla www.vesilahti.fi.

Ranta-alueiden loma-asutusta koskevista asemakaavan erityisistä sisältövaatimuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:ssä.

Hankkeen nettisivut:

[https://vesilahti.cloudnc.fi/fi-FI/Kaavat/Vireilla_olevat/Hukianhovin_ranta-asemakaava\(8381\)](https://vesilahti.cloudnc.fi/fi-FI/Kaavat/Vireilla_olevat/Hukianhovin_ranta-asemakaava(8381))

www.vesilahti.fi

→ [Asuminen ja ympäristö](#)

→ [Kaavoitus ja maankäyttö](#)

→ [Kaavoitus](#)

→ [Vesilahden kaavat ja karttapalvelu](#)

→ [Vireillä olevat kaavat \(linkki\)](#)

→ [Hukianhovin ranta-asemakaava](#)

Kaavoituksessa osallisia ovat suunnittelualueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Kaavaluonnoksesta annettuihin mielipiteisiin ja kaavaehdotuksesta jätettyihin muistutuksiin sekä saatuihin lausuntoihin laaditaan vastineet. Kaavaehdotuksesta ja kaavan hyväksymispäätöksestä voidaan lisäksi tiedottaa kirjeellä/sähköpostilla niitä, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet ja yhteystietonsa jättäneet.

Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, valitusaika on 30 päivää. Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kirjeitse vain sitä erikseen kaavaehdotuksen nähtävänä ollessa pyytäneille ja osoitteensa ilmoittaneille.

Mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta, kaava tulee voimaan kuulutuksella.

KAVAHANKKEEN KULKU

Vaihe 1: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja lähtöaineisto

Tehtävät ja hallinnolliset käsittelyt	Tavoitteellinen aikataulu, osallistuminen
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen.	Kevät 2023 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua kunnan teknisessä toimistossa ja kunnan verkkosivuilla. OAS lähetetään postitse rajanaapureille.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen.	Palautetta voi antaa vapaamuotoisesti.
Luontoselvityksen, kulttuuriympäristöselvityksen ja muun tarvittavan lähtöaineiston hankkiminen.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään kommentteja viranomaisilta ja lautakunnilta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Vaihe 2: Kaavaluonnos

Tehtävät ja hallinnolliset käsittelyt	Tavoitteellinen aikataulu, osallistuminen
Kaavaluonnoksen laatiminen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen ja lähtöaineiston pohjalta.	Syksy 2023 Aineistoihin voi tutustua kunnan teknisessä toimistossa ja kunnan verkkosivuilla. Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta tiedotetaan kirjeitse rajanaapureita.
Kaavaluonnoksen ja muun valmisteluaineiston nähtäville asettaminen 30 pv.	Aineistosta pyydetään lausuntoja asian kannalta oleellisilta viranomaisilta ja lautakunnilta. Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää aineistosta mielipiteensä.

Vaihe 2: Kaavaehdotus ja kaavan hyväksyminen

Tehtävät ja hallinnolliset käsittelyt	Tavoitteellinen aikataulu, osallistuminen
Kaavaehdotuksen laatiminen luonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta.	Kesä - syksy 2024 Aineistoihin voi tutustua kunnan teknisessä toimistossa ja kunnan verkkosivuilla.
Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen 30 pv.	Ehdotuksesta pyydetään lausuntoja asian kannalta oleellisilta viranomaisilta ja lautakunnilta.
Yhteenveto saaduista mielipiteistä ja lausunnoista sekä vastineet niihin.	Osalliset ja kunnan jäsenet voivat tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksia, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä.
Kaavaehdotuksen mahdollinen tarkistaminen ja lopullisten hyväksytävien asiakirjojen laatiminen.	
Kaavan hyväksyminen. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan.	Kaavasta on mahdollista valittaa 30 pv:n sisällä hyväksymispäätöksestä.

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

LUONTOSELVITYS

Vesilahti, Hinsala

Hukianhovin ranta-asemakaavan alue

11.10.2023 (täydennetty 27.3.2024)

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040-7576122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

Sisällysluettelo

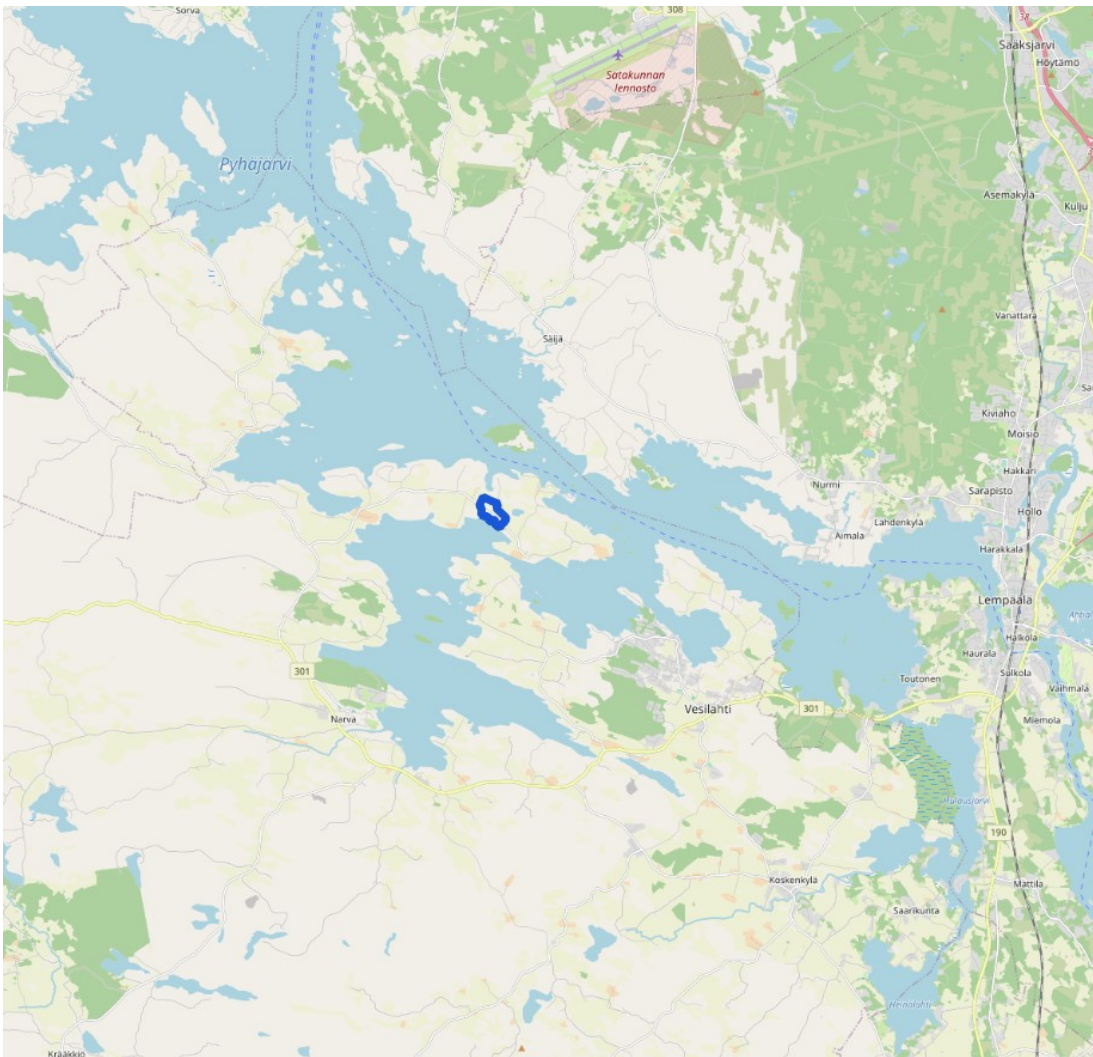
.....	1
Johdanto.....	3
Selvitysalue.....	3
Selvitysmenetelmät ja havainnot.....	4
Lintuhavainnot.....	4
Luontotyytit.....	9
1. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen länsiosassa.....	9
2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa).....	10
3. Nuori tuore kangas selvitysalueen pohjoisosassa.....	11
4. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen pohjoisosassa.....	12
5. Nuori lehtomainen kangas selvitysalueen itäosassa.....	13
6. Kallioympäristö (Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö).....	14
7. Tuore lehto (vanhaa niittyä).....	15
8. Rantaluhta (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö).....	16
9. Nuori tuore kangas selvitysalueen lounaisosassa (Osittain vanhaa niittyä).....	17
10. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas selvitysalueen länsiosassa.....	18
Muut alueet.....	19
11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke pellon keskellä selvitysalueen itäosassa...	19
12. Vanhan niityn istutusmetsä selvitysalueen eteläosassa.....	20
Yhteenveto ja suositukset.....	21
Lähteet ja kirjallisuus.....	23
.....	24

Johdanto

Tämän luontoselvityksen tarkoituksena on tuoda esiin Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asemakaavan alueella sijaitsevalle selvitysalueelle sijoittuvat luontoarvot, jotka erityisesti tulisi huomioida alueen maankäytön suunnittelussa. Luontoarvoja ovat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat ja muut huomionarvoiset luontotyypit ja elinympäristöt, sekä uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien, rauhoitettujen ja EU:n luonto- ja lintudirektiivin mukaisten suojeltavien lajien havainnot ja potentiaaliset esiintymisalueet. Alueen linnustoa tarkasteltiin suuntaa antavasti, tekemättä kuitenkaan varsinaista linnustoselvitystä vuodenajan ollessa siihen liian myöhäinen. Luontoselvitys on tehty asemakaavatasoisena.

Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asemakaavan alueella, jonka pinta-ala on noin 16 ha. Alue rajoittuu Pyhäjärven Palvaanlahden rantaan. (KUVAT 1-2).

KUVA 1. Selvitysalueen sijainti sinisellä rajauksella. (Kartta: OpenStreetMap).

Selvitysmenetelmät ja havainnot

Esiselvitystyöhön kuului muun muassa Maanmittauslaitoksen vanhojen kartta-aineistojen tarkastelua, joista saatiin tietoa alueella tapahtuneista muutoksista, kuten alueella ennen sijainneista pelloista ja niityistä. Alue osoittautui monin paikoin olleen ennen niittyä. (KUVA 4).

Alueella esiintyvää lajistoa tarkasteltiin esiselvitystyönä Lajitietokeskuksen aineistosta (käyttörajoitettu aineisto, aineistopyyntö 20.3.2023). Aineistossa alueelle ei kohdistunut havaintoja.

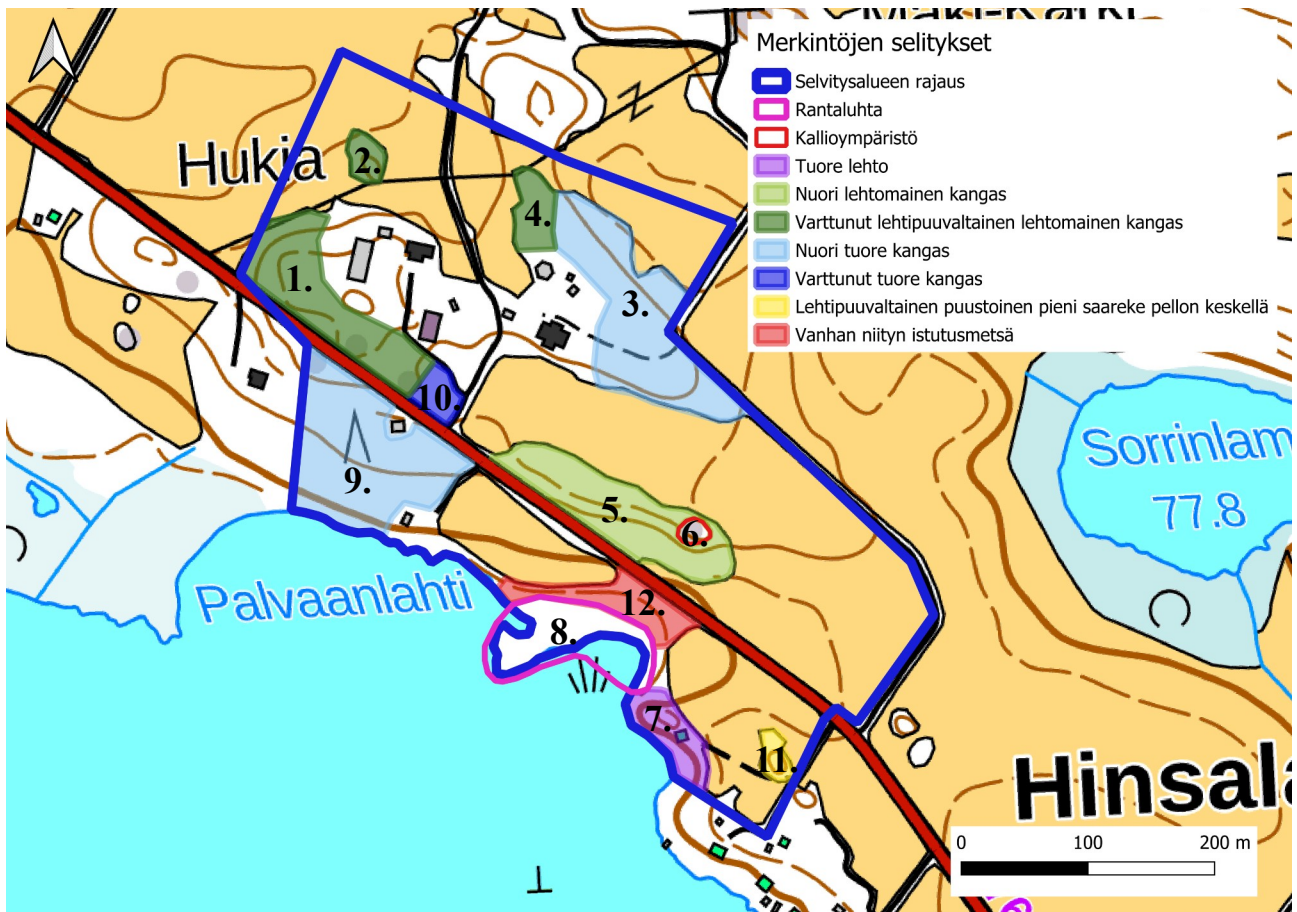
Alueelle tehtiin kuuden tunnin kestoisen maastotarkastelu 29.8.2023 luontokartoittaja (EAT) Henna Koskisen toimesta. Tarkastelu tehtiin jalkaisin havainnoiden ensisijaisesti kasvillisuutta ja luontotyyppejä.

Selvitysalue oli suurelta osin viljelyksessä olevaa peltoa ja rakennettua ympäristöä. Selvitysalueen metsät olivat pääasiassa talousmetsiköitä ja kulttuurivaikutteisia vanhoja niittyjä. Selvitys keskitettiin alueen metsäisille osuuksille.

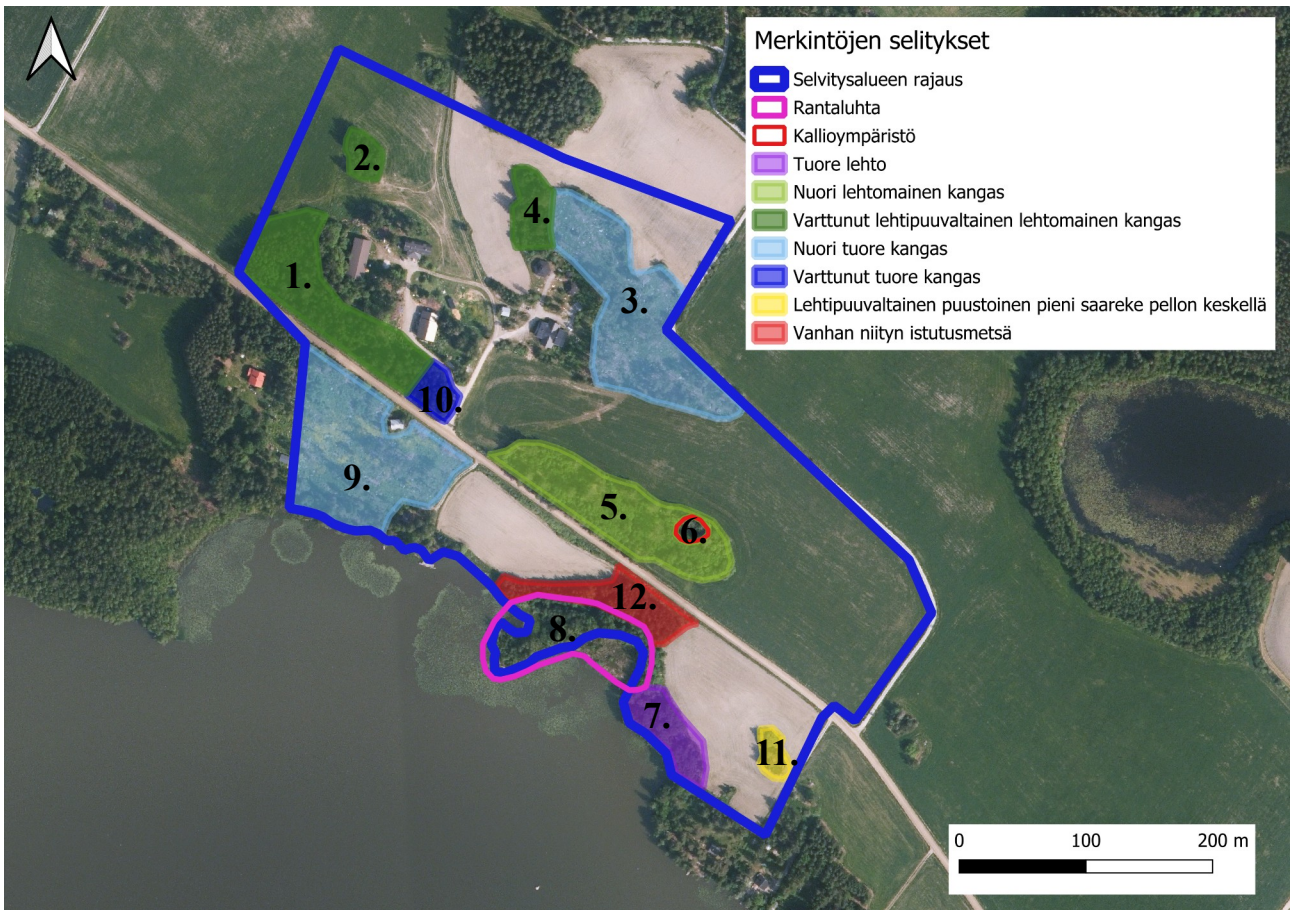
Lintuhavainnot

Alueen linnustoa tarkasteltiin, tekemättä kuitenkaan varsinaista linnustoselvitystä. Selvityksen syksyisestä ajankohdasta johtuen alueen lintuhavainnot olivat niukkoja. Linnuista selvitysalueella havaittiin vain käpytikka, varis, korppi ja harakka. Vesilinnuista tavattiin merimetso. Edellä mainituista harakka on määritelty silmällä pidettäväksi (NT) lajiksi vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa.

KUVA 2. Selvitysalue maastokartalla rajattuna sinisellä. Alueet 1-12 esitely sivulta 9 alkaen.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 8/2023)

KUVA 3. Selvitysalue ilmakuvasa rajattuna sinisellä. Alueet 1-12 esiteltä sivulta 9 alkaen.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 8/2023)

KUVA 4. Maanmittauslaitoksen kartta vuodelta 1964. Sinisellä selvitysalueen rajaus.
(Kartta: Vanhatkartat.fi. Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat)

KUVA 5. Selvitysalueen luontoarvot.

Luontoarvoluokitukset:

Monimuotoisuutta tukevat kohteet: (Mäkelä ym. 2021 luokituksen mukainen luokka 4.)

2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa)
  - vaarantunut (VU) luontotyyppi
  - melko luonnontilainen, joskin kulttuurivaikutteinen
  - laidunnusvaikutus nähtävissä puuston eri-ikäisyytenä ja kasvillisuuden kerroksellisuutena
  - viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö
6. Kallioympäristö
  - Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö
7. Tuore keskiravinteinen lehto (pääosin rantayleiskaavan mukaisella rakennuspaikalla)
  - vaarantunut (VU) luontotyyppi
  - pitkälti luonnontilainen
  - vanhaa niittyä
  - lämmin etelä-länsisuuntainen rantaan rajoittuva rinnelehto
8. Rantaluhta
  - avoluhta
  - säilyvä (LC) luontotyyppi
  - metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö
11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke peltojen keskellä selvitysalueen itäosassa
  - viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö

(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 8/2023)

Luontotyypit

1. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen länsiosassa

Luontotyyppi: Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (käenkaali-mustikkatyyppi OMT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Paikoin vanhaa niittyä; osin kulttuurivaikutteinen. Melko luontaisesti uudistunut. Lahopuuta esiintyy, muttei runsaasti.

Alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan mukaan ollut ennen paikoin niittyä (KUVA 4). Alueen puustoon kuuluivat etenkin koivu ja pihlaja. Myös kuusta, raitaa ja vaahteraa esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin taikinamarjaa ja vadelmaa. Kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, ahomansikka, käenkaali, kielo, sinivuokko, sananjalka ja kivikkoalvejuuri. Sammalista tavattiin etenkin metsäliekosammalta. (KUVA 6).

KUVA 6. Lehtomaisen kankaan metsää selvitysalueen länsiosassa.

2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa)

Luontotyyppi: Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (käenkaali-mustikkatyyppi OMT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Pitkälti luonnontilainen, kulttuurivaikutteinen metsäsaareke pellon keskellä. Laidunnusvaikutus nähtävissä puuston eri-ikäisyytenä ja kasvillisuuden kerroksellisuutena. Lahopuuta esiintyy.

Tämän peltojen keskellä sijaitsevan metsäsaarekkeen puustoon kuuluivat etenkin koivu, pihlaja ja haapa, mutta myös joitain kuusia ja mäntyjä esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin taikinamarjan ja katajan lisäksi lehtipuiden, kuten haavan taimia. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, kielo, koiranheisi, lillukka, ahomansikka ja ahomatar. Sammalista havaittiin metsäliekosammal. Kasvillisuudeltaan ja maastoltaan erottuvat metsäiset saarekkeet tuovat eliölajistollista vaihtelua viljely-ympäristöihin lisäten luonnon monimuotoisuutta. (KUVA 7).

KUVA 7. Selvitysalueen länsiosassa sijaitsevan metsäsaarekkeen kasvillisuutta.

3. Nuori tuore kangas selvitysalueen pohjoisosassa

Luontotyyppi: Nuori tuore kangas (mustikkatyyppi MT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä heikosti. Alue talousmetsäkäytössä olevaa taimikkoa. Niukasti luontaista lahoppua.

Alue oli peltojen ympäröimä hakkuuaukea. Jättopuuna esiintyi mäntyä, koivua ja haapaa. Alueen aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, vadelma, peltovalvatti ja metsälauha. (KUVA 8).

KUVA 8. Hakkuuaukea selvitysalueen pohjoisosassa. Jättopuuna mäntyä, koivua ja haapaa.

4. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas selvitysalueen pohjoisosassa

Luontotyyppi: Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (käenkaali-mustikkatyyppi OMT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Melko luontaisesti uudistunut. Lahopuuta esiintyy.

Alue sijaitsee pellon ja hakkuuaukean välissä. Puustoon alueella kuuluivat koivu, harmaaleppä, pihlaja ja kuusi. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, sananjalka, kielo, koiranheisi ja ahomansikka. Sammalista havaittiin metsäliekosammal. (KUVA 9).

KUVA 9. Puustoinen alue hakkuuaukean ja pellon välissä. Taustalla aluetta ympäröivää peltoa.

5. Nuori lehtomainen kangas selvitysalueen itäosassa

Luontotyyppi: Nuori lehtomainen kangas (käenkaali-mustikkatyyppi OMT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Pitkälti luontaisesti uudistunut hakkuiden jälkeen. Niukasti luontaista lahopuuta.

Tämän Hinsalantien ja pellon väliin jäävän pienen metsäisen alueen puustoon kuuluivat lehtipuut kuten koivu, pihlaja, tuomi, mutta myös joitain kuusia ja mäntyjä esiintyi. Puusto oli pääosin nuorta. Pensaskerroksessa tavattiin koiranheisi ja taikinamarja. Kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluivat muun muassa sananjalka, kivikkoalvejuuri, ahomansikka ja kielo. Sammalista havaittiin etenkin metsäliekosammalta. Kasvillisuudeltaan ja maastoltaan erottuvat metsäiset saarekkeet tuovat eliölajistollista vaihtelua viljely-ympäristöihin lisäten luonnon monimuotoisuutta. (KUVA 10).

KUVA 10. Metsäinen alue Hinsalantien varrella peltojen keskellä.

6. Kallioympäristö (Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)

Alueen puustoon kuuluivat kuusi, koivu, pihlaja ja tuomi. Pensaskerroksessa esiintyi kataja. Muuhun kasvillisuuteen kuuluivat kalliota peittävien sammalten ohella muun muassa haurasloikko, kivikkoalvejuuri ja ahomansikka. (KUVA 11).

KUVA 11. Kallio selvitysalueen itäosassa.

Ympäristöstään erottuvan kallion päälle oli ympäröivien hakkuiden yhteydessä säästetty puustoa (kuten kuvassa 10 näkyvä mänty), ja niiltä osin alue oli pitkälti luonnontilainen. Kallioympäristöissä elää ääreviin olosuhteisiin erikoistunutta lajistoa. Kallioympäristöjen ekologinen erityisluonne ja maisemalliset arvot tekevät niistä säilyttämisen arvoisen elinympäristön.

Kallioympäristö täytti metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

7. Tuore lehto (vanhaa niittyä)

Luontotyyppi: Tuore keskiravinteinen lehto (käenkaali-oravanmarjatyyppi OMaT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Melko luonnontilainen. Lahopuuta esiintyy. Vanhaa niittyä. Sijoittuu rantayleiskaavan mukaiselle rakennuspaikalle.

Pyhjärven rannan ja viljelyksessä olevien peltojen väliin sijoittunut alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (KUVA 4) mukaan ollut ennen niittyä. Pääosin alue sijaitsee 10.12.2002 voimaan tulleen Vesilahden rantaosayleiskaavan mukaisella rakennetulla rakennuspaikalla. Alue oli monin paikoin kivikkoista. Alueen puusto koostui enimmäkseen lehtipuista kuten haavasta ja pihlajasta, mutta myös kuusta esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin etenkin taikinamarjaa. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustakonnanmarja, kielo ja käenkaali. Sammalista tavattiin metsäliekosammal. Ranta oli pääosin jyrkkäpiirteinen ja ranta- ja vesikasvillisuus vähäistä. (KUVA 12).

Alueen länsiosan etelään-länteen avautuvalla, rantaan rajoittuvalla rinteellä oli maisemallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Alueen pitkälti luonnontilaiseen puustoon kuuluivat niin luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä varttuneet haavat, kuin lahoppuustoakin. Edellä mainitut ovat tärkeitä monipuolisen lajiston elinympäristöjä. Rannan ja pellon reunavaikutus lisää alueen luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi alueen ominaispiirteet olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

KUVA 12. Selvitysalueen eteläosan rantalehtoa. Taustalla Pyhäjärvi.

8. Rantaluhta (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)

Luontotyyppi: Avoluhta

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Säilyvä (LC)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä melko hyvin. Pitkälti luonnontilainen.

Palvaanlahdessa erottui ympäristöstään pitkälti luonnontilainen, niemekkeen ympäristöön muodostunut rantaluhta. Aluetta ympäröivä puusto koostui muun muassa harmaalepystä, koivusta ja pensasmaisista pajuista. Luhtakasvillisuuteen kuuluivat muun muassa järviruoko, leveösmankäämi, järvikorte ja vehka. (KUVA 13).

Rantaluhtat ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä maa- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä. Alueella sijaitseva rantaluhta täytti metsälain 10 § mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

Rantaluhtat ovat linnustolle tärkeitä pesimis- ja suojavaikkoja, eikä niiden välittömään läheisyyteen siksi suositella rakentamista.

KUVA 13. Selvitysalueen eteläosan rantaluhtaa.

9. Nuori tuore kangas selvitysalueen lounaisosassa (Osittain vanhaa niittyä)

Luontotyyppi: Nuori tuore kangas (mustikkatyyppi MT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Vaarantunut (VU)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä heikosti. Alue talousmetsäkäytössä olevaa taimikkoa. Osittain vanhaa niittyä. Niukasti luontaista lahopuuta.

Hakkuuaukea rajoittui rantaan. Jättöpuuna esiintyi mäntyä, koivua ja haapaa. Alueen kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, vadelma, maitohorsma ja sananjalka. Pohjoisosiltaan alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (KUVA 4) mukaan ollut ennen niittyä. Rantavyöhykkeeseen oli säästetty puustoa, kuten koivua, harmaaleppää ja pihlajaa. (KUVA 14).

KUVA 14. Selvitysalueen lounaisosan hakkuuaukea.

10. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas selvitysalueen länsiosassa

Luontotyyppi: Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (mustikkatyyppi MT)

Luontotyypin uhanalaisuusluokitus (LuTU 2018): Silmälläpidettävä (NT)

Kohteen edustavuus: Edustaa uhanalaisuusarvioinnin (LuTU 2018) mukaista luontotyyppiä kohtalaisesti. Melko luontaisesti uudistunut. Osittain vanhaa niittyä. Lahopuuta niukasti.

Alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan mukaan ollut ennen paikoin niittyä (KUVA 4). Alueen puusto oli kuusivaltaista, mutta myös pihlajaa ja koivua esiintyi. Kenttäkerroksen kasvillisuus oli mustikkavaltaista. Lisäksi esiintyi puolukkaa ja kultapiiskua. (KUVA 15).

KUVA 15. Tuoretta kangasta selvitysalueen länsiosassa.

Muut alueet

11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke pellon keskellä selvitysalueen itäosassa

Viljelyksessä olevien peltöjen keskellä sijaitsevan puustoisin saarekkeen puustoon kuuluivat muun muassa koivu, kuusi ja pihlaja. Lisäksi tavattiin katajaa, jota esiintyi myös pensaskerroksessa taikinamarjan ja vadelman ohella. Aluskasvillisuuteen kuuluivat heinien ohella muun muassa ahomatar, koiranputki ja ahomansikka. Kasvillisuudeltaan ja maastoltaan erottuvat metsäiset saarekkeet tuovat eliölajistollista vaihtelua viljely-ympäristöihin lisäten luonnon monimuotoisuutta. (KUVA 16).

KUVA 16. Puustoinen saareke peltöjen keskellä selvitysalueen itäosassa.

12. Vanhan niityn istutusmetsä selvitysalueen eteläosassa

Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (KUVA 4) mukaan alueella oli sijainnut ennen niittyä. Alueen puustoon kuuluivat muun muassa varttunut koivu, puumaiset pajut, sekä paikoin tiheässä kasvava nuori kuusi, joka teki aluskasvillisuudesta niukkaa. (KUVA 17).

KUVA 17. Rantaluhdan ja Hinsalantien välissä sijaitsevaa metsää.

Yhteenvedo ja suositukset

Selvitysalueelle sijoittuivat seuraavat luontoarvoja omaavat alueet, jotka esitetty sivun 8 kartalla:

2. Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen kangas (metsäinen saareke selvitysalueen länsiosassa)
  - vaarantunut (VU) luontotyyppi
  - melko luonnontilainen, joskin kulttuurivaikutteinen
  - laidunnusvaikutus nähtävissä puuston eri-ikäisyytenä ja kasvillisuuden kerroksellisuutena
  - viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö
6. Kallioympäristö
  - Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö
7. Tuore keskiväntainen lehto (pääosin rantayleiskaavan mukaisella rakennuspaikalla)
  - vaarantunut (VU) luontotyyppi
  - pitkälti luonnontilainen
  - vanhaa niittyä
  - lämmin etelä-länsisuuntainen rantaan rajoittuva rinnelehto
8. Rantaluhta
  - avoluhta
  - säilyvä (LC) luontotyyppi
  - metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö
11. Lehtipuuvaltainen puustoinen pieni saareke peltojen keskellä selvitysalueen itäosassa
  - viljelyalueiden monimuotoisuutta lisäävä elinympäristö

Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen omaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

Hinsalantien varressa selvitysalueen itäosassa sijaisi ympäristöstään erottuva kallioympäristö (kohde 6). Kallioympäristöissä elää ääreviin olosuhteisiin erikoistunutta lajistoa. Kallioympäristöjen ekologinen erityisluonne ja maisemalliset arvot tekevät niistä säilyttämisen arvoisen elinympäristön.

Selvitysalueen eteläosassa sijaisi etelä-länsirinteinen rantalehtometsä (kohde 7), jolla oli maisemallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Alueen pitkälti luonnontilaiseen puustoon kuuluivat niin luonnon monimuotoisuudelle tärkeät varttuneet haavat, kuin lahoppuustoakin. Edellä mainitut ovat tärkeitä monipuolisen lajiston elinympäristöjä. Rannan ja pellon reunavaikutus lisää alueen luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi alueen ominaispiirteet olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

Selvitysalueen eteläosassa sijaisi ruovikkoinen rantaluhta (kohde 8). Rantaluhtat ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä maa- ja vesiekosysteemien vaihteluväyhykkeitä. Rantaluhtat ovat linnustolle tärkeitä pesimis- ja suojapaikkoja, eikä niiden välittömään läheisyyteen siksi suositella rakentamista.

Kasvillisuudeltaan ja maastoltaan erottuvat metsäiset saarekkeet (kohteet 2 ja 11) tuovat eliölajistollista vaihtelua viljely-ympäristöihin lisäten luonnon monimuotoisuutta ollen siksi säilyttämisen arvoisia kohteita.

Selvitys ei nostanut esiin muita sellaisia elinympäristöjä tai lajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.

Padasjoella 11.10.2023 (täydennetty 27.3.2024)

Henna Koskinen
luontokartoittaja (EAT)
miljöosuunnittelija (ins. AMK)

Lähteet ja kirjallisuus

Kannen kuva: Selvitysalueen eteläosan rantaa.

Kuva 1. OpenStreetMap
ODbl
www.openstreetmap.org

Kuvat 2, 3 ja 5: Maanmittauslaitoksen aineistoa 08/2023
Valokuvat: Henna Koskinen 29.8.2023.

Kuva 4: Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat. Saatavilla: vanhatkartat.fi. [2.10.2023]

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A., ja Tonteri, T. 2013. **Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun**. 2. p. Metsäkustannus. 192 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. **Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019**. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. **Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet**. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. **Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset**. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Luonnonsuojeluasetus. 14.2.1997/160 Liite 4, muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.3.1997
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19970160>
[2.10.2023]

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.6.2023.
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>
[2.10.2023]

Metsälaki. 12.12.1996/1093 muutoksineen
Maa- ja metsätalousministeriö. 1.1.1997
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>
[2.10.2023]

Vesilaki. 27.5.2011/587 muutoksineen
Oikeusministeriö. 1.1.2012
Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>
[2.10.2023]

Suomen Lajitietokeskus
Saatavilla: www.laji.fi

[2.10.2023]

Ympäristöministeriön verkkopalvelu. **EU:n luonto- ja lintudirektiivit.**

Saatavilla: <https://ym.fi/eu-n-luonto-ja-lintudirektiivit>

[2.10.2023]

Meriluoto, M., Soininen, T. 2002. **Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt.** Metsälehti Kustannus. Helsinki. 192 s.

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2021. **Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.** Suomen ympäristökeskus SYKE. 346 s. Saatavilla: syke.fi/julkaisut

[2.10.2023]

Vanhatkartat.fi -palvelu. **Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat.** Saatavilla: <https://vanhatkartat.fi>

[2.10.2023]

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040-7576122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

LIITO-ORAVASELVITYS**27.2.2024****KIINTEISTÖT****922-405-2-38****922-405-2-35****922-405-15-63****OMISTAJAT****Sorri Pertti ja Eija**

Suoritin Vesilahdella Hinsalantien varrella sijaitsevissa kiinteistöissä 27.2.2024 katselmuksen, jossa selvitin, onko kiinteistöillä merkkejä liito-oravasta tai edellytyksiä sen elinympäristöksi. Alueen metsät ovat suurelta osin ylispuustoisia hakkuuaukeita tai ylispuustoisia taimikkoja. Rannan tuntumassa tilalla 2-38 puusto on nuorta lehtipuuta, pääsääntöisesti koivikkoa, ja yksityiskäytössä olevan mökin pihapiirissä on erilaisia lehtipuita. Kiinteistöllä 2-35 metsä on nuorta koivikkoa.

Viimeisimmät hakkuut tiloille 2-38 ja 15-63 suoritettiin vuonna 2021. Hakkuun organisoitin metsäasiantuntija Arto Sivén toteaa 27.2.2024 haastattelussa, että hakkuu tehtiin runsaan kirjanpainaja- ja juurikäpävaurion takia. Alueelta hakattiin kuuset ja jätettiin siemen- ja maisemapuiksi lähinnä mäntyä ja koivua. Joukossa on myös jokunen haapa, joista tuuli on myöhemmin kaatanut muutaman. Ennen hakkuuta tai sen aikana alueella ei havaittu merkkejä liito-oravasta, toteaa Sivén. Hakkuukuviot sijaitsevat Hukianhovin pihapiirin ja savusaunan välittömässä läheisyydessä.

Maastokierroksen aikana 27.2.2024 totesin, että merkkejä liito-oravasta tai sille soveltuvasta kolopuusta saati metsiköstä ei löytynyt. Havaitut kolot olivat palokärjen tekemiä ja liian isoja liito-oravalle. Kolopuun läheisyydessä ei ollut sopivaa lepikkoa ravintopuina tai isoa kuusta tarjoamassa suojaa. Näin ollen alue ei ole liito-oravalle sopiva elinympäristö.

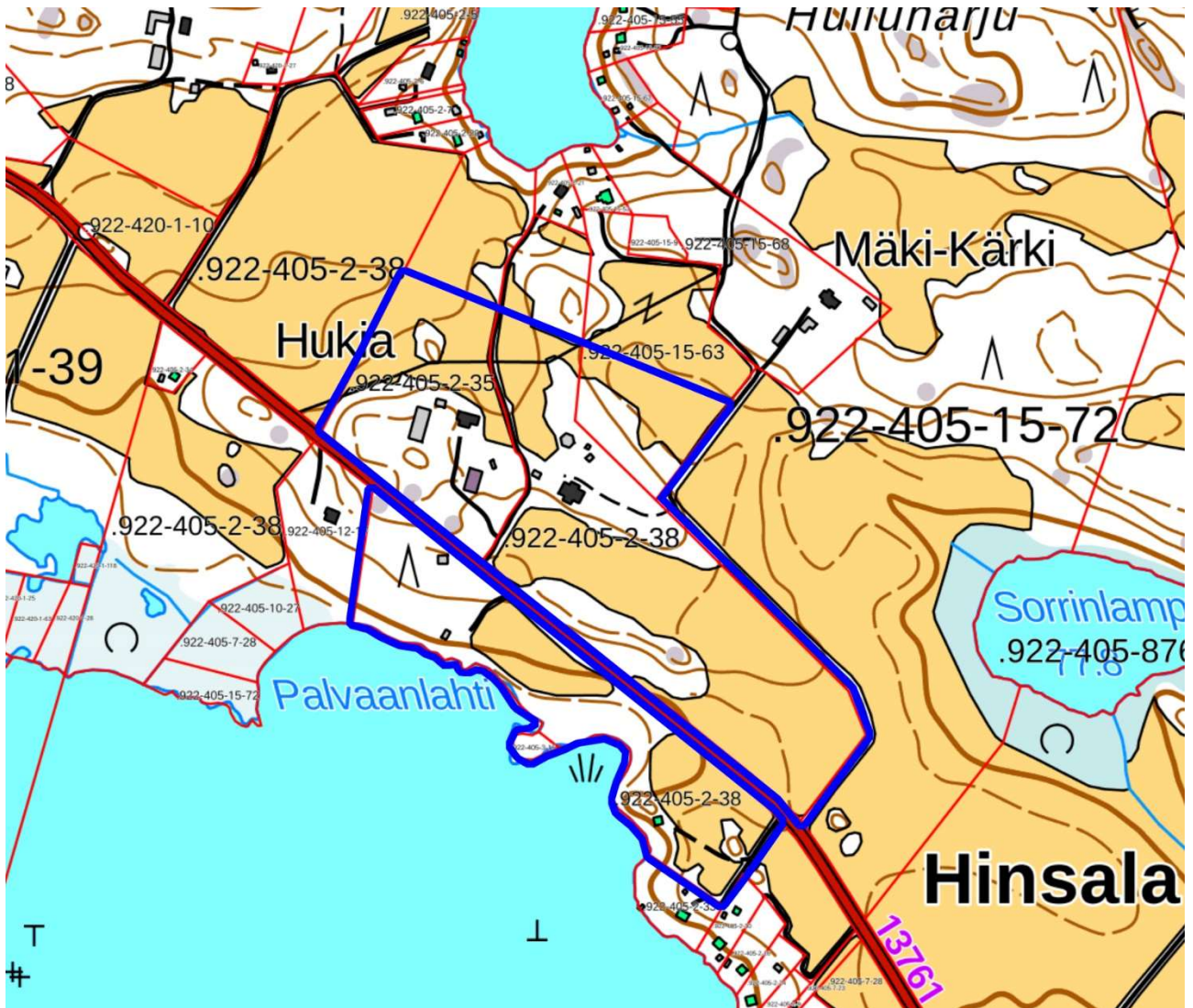
Liitteenä kartta sekä kuvia kiinteistöjen alueelta.

Metsätalousinsinööri, metsäasiantuntija Johanna Suonsivu

Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry

johanna.suonsivu@mhy.fi p. 050 476 6756

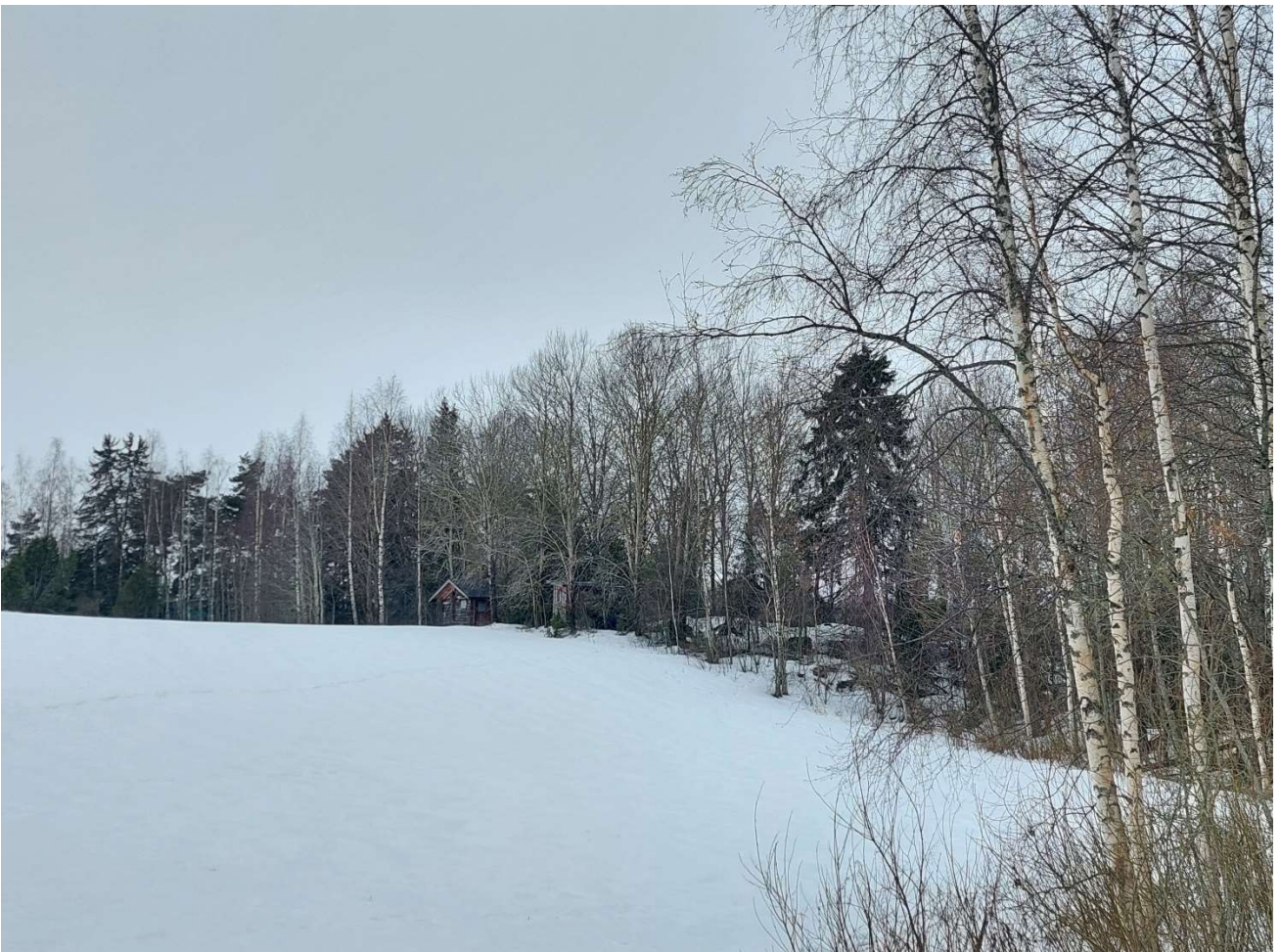

Kartta kiinteistöistä, joita selvitys koskee

Vasemmalla kiinteistön 2-35 nuori koivikko ja
alhaalla kiinteistön 2-38 ranta sekä yksityismökki

Yläkuvassa kiinteistön 2-38 savusaunan ympäristön hakkuuaukea ja alakuvassa kiinteistön 2-38 Hinsalantien pohjoispuolen taimikko ylispuukoivuineen

Järeiden haapojen läheisyydessä ei ollut liito-oravan jätöksiä eikä rungoilla virtsan valumajälkiä

Haavanrunkoja

Alueella oli muutamia
tuulenkaatoja.

Vesilahden Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen lepakoiden ja sudenkorentojen elinympäristöpotentiaalin arviointi

Lepakot

Selvitysalueen kaltaiset puoliavoimet maaseutu ympäristöt veden läheisyydessä vanhoine rakennuksineen ja varttuneine rantapuustoineen ovat mahdollista lepakoiden elinympäristöä (KUVA 1). Kaikki Suomen lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin (liite IV) tiukan suojelun piiriin. Mikäli alueelle suunnitellaan voimakkaita ympäristön muutoksia kuten avohakkuita, vanhojen puiden/kolopuiden kaatamista tai rakennusten purkamista, tulisi lepakoiden esiintyminen ja alueen ekologinen merkitys niiden suojelun kannalta selvittää.

KUVA 1. Selvitysalue ilmakuvassa rajattuna sinisellä. Vihreällä esitettyinä potentiaalisimpia lepakoiden elinympäristöjä alueella; rakennusten ympäristö sekä puustoinen ranta-alue. (Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 8/2023)

Sudenkorennot

Vesiympäristöt, joilla esiintyy runsaasti upos- ja kelluslehtistä vesikasvillisuutta ovat tyypillistä elinympäristöä sudenkorennoille. Suomessa esiintyvistä sudenkorentolajeista luontodirektiivin (liite IV) tiukan suojelun piiriin kuuluvat idänkirsikorento, viherukonkorento, kirjojokikorento, sirolampikorento, lummelampikorento ja täplälampikorento. Tiukan suojelun piiriin kuuluvien lajien elinympäristöjen heikentäminen ja hävittäminen on kiellettyä. Lajit ovat myös luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Edellä mainituista lajeista selvitysalueen rannan rehevän kasvillisuuden alueilla ympäristöineen arvioidaan sijaitsevan mahdollista elinympäristöä idänkirsikorennonle, sirolampikorennonle, lummelampikorennonle ja täplälampikorennonle. Potentiaalisten elinympäristöjen sijainti on osoitettu kuvassa 2. Mikäli alueille suunnitellaan muuttavia toimia kuten ruoppausta tai kasvillisuuden poistoa, tulisi sudenkorentojen esiintyminen alueella kartoittaa. (KUVAT 2-6).

*KUVA 2. Selvitysalue ilmakuvassa rajattuna sinisellä. Vihreällä osoitettuna alueet, joilla on potentiaalia sudenkorentojen elinympäristöksi.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 8/2023)*

KUVA 3. Rantaluhtaa niemen ympäristössä. Mahdollista sudenkorentojen elinympäristöä.

KUVA 4. Kosteikkoa takamaastossa rantaluhtan läheisyydessä. Mahdollista sudenkorentojen elinympäristöä.

KUVA 5. Ruovikkoa länsiosassa selvitysalueen rantaa. Mahdollista sudenkorentojen elinympäristöä.

KUVA 6. Rantaa niemen länsipuolella. Mahdollista sudenkorentojen elinympäristöä.

Padasjoella 18.3.2024

Henna Koskinen

Henna Koskinen
luontokartoittaja (EAT)
miljöosuunnittelija (ins. AMK)

Lähteet ja kirjallisuus

Kuvat 1 ja 2: Maanmittauslaitoksen aineistoa 08/2023

Valokuvat: Henna Koskinen 29.8.2023.

Luonnonsuojeluasetus. 31.11.2023/1066 Liite 6.

Ympäristöministeriö. 14.12.2023

Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20231066>
[4.3.2024]

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.

Ympäristöministeriö. 1.6.2023.

Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>
[4.3.2024]

Suomen Lajitietokeskus

Saatavilla: www.laji.fi

[4.3.2024]

Ympäristöhallinnon verkkopalvelu. Luontodirektiivin lajiesittelyt.

Saatavilla: <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/lajien-monimuotoisuus/luontodirektiivin-lajit/luontodirektiivin-lajiesittelyt>
[4.3.2024]

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry. 2023. Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040-7576122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

VIITASAMMAKKOSELVITYS

Vesilahti, Hinsala

Hukianhovin ranta-asetakaavan alue

16.5.2024

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040 757 6122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
Viitasammakon elinympäristöt.....	3
Viitasammakon uhanalaisuus ja lainsäädäntö.....	3
Selvitysalue.....	4
Selvitysmenetelmät ja havainnot.....	4
Selvityksen epävarmuustekijät.....	10
Yhteenveto.....	10
Lähteet ja kirjallisuus.....	11

Johdanto

Tämä viitasammakkoselvitys on tehty Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asemakaavan laatimista varten. Selvityksessä keskitytään viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintymisen kartoittamiseen. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaaliin ei ole merkitty aiempia havaintoja lajin esiintymisestä alueella (tilanne 23.4.2024).

Viitasammakon elinympäristöt

Viitasammakon (*Rana arvalis*) elinympäristöjä ovat suot, vesistöjen rannat, lammikot, ojat, kosteikot, rantaluhdat, sekä kosteat niityt ja metsät. Laji elää sekä vesi- että maaympäristössä. Kutu tapahtuu keväällä vedessä, jonka jälkeen sammakot nousevat maalle ja viettävät kesän maaympäristössä. Syys-lokakuussa ne palaavat vesistöihin talvehtimaan. Talven viitasammakko viettää nykytiedon mukaan horroksessa vesialueiden pohjamutaan kaivautuneena ja mahdollisesti myös maakoloissa. Viitasammakko on varsin paikkauskollinen, eikä lähde kauaksi kutualueeltaan.

Viitasammakon uhanalaisuus ja lainsäädäntö

Viitasammakko (*Rana arvalis*) on Suomen vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa luokiteltu elinvoimaiseksi lajiksi (LC). Viitasammakko on luonnonsuojelulla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden:

- 1) tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen; ja
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsä kierron kannalta tärkeillä paikoilla. --

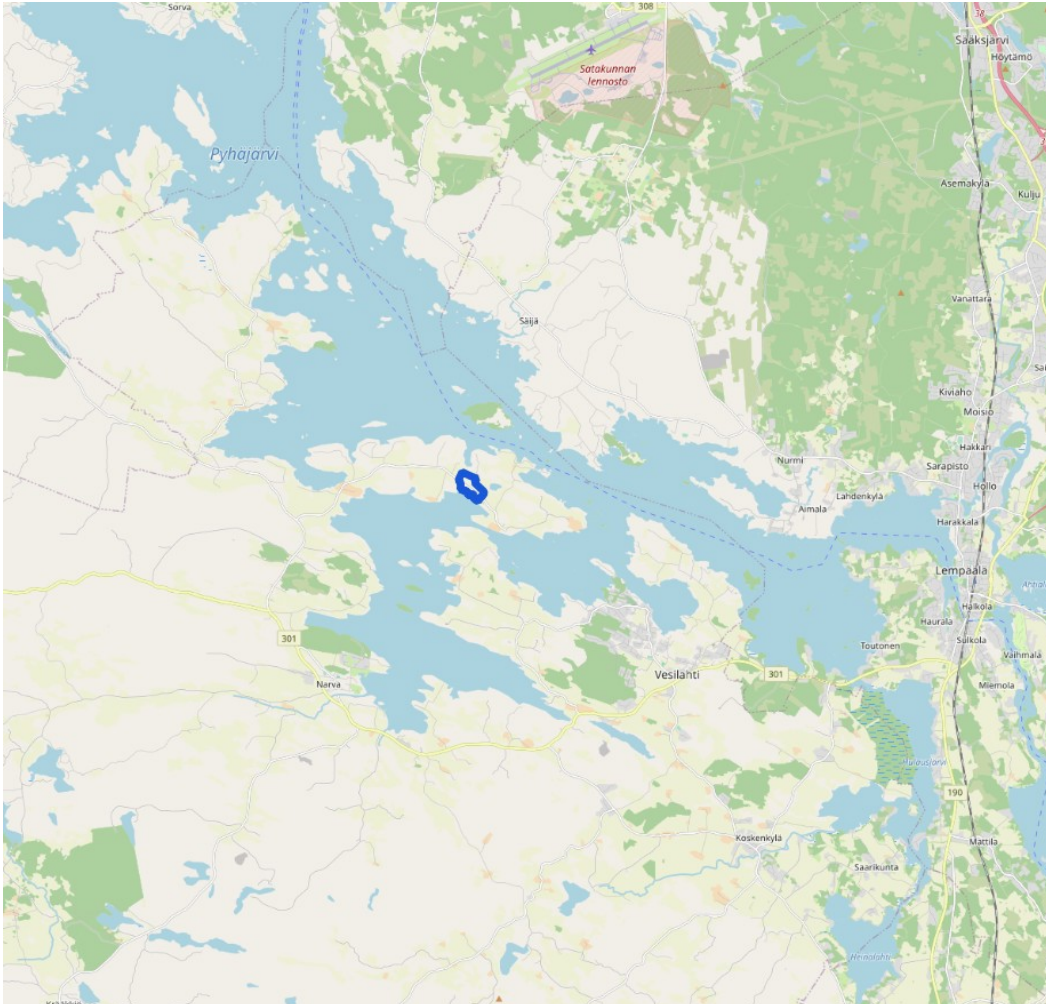
Viitasammakko on Suomen kansainvälinen vastuulaji lajin säilyttämistä koskien; laji mainitaan EU:n luontodirektiivin liitteessä IV, jolloin lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Saarikiven (2017) mukaan *lajin esiintymispaikoilla lisääntymispaikaksi voidaan tulkita ne vesialueen osat, joissa koirilla on lisääntymisreviirit, joissa pariutuminen ja kutu tapahtuvat ja joissa nuijapäät elävät. Soidintaminen riittää osoittamaan lisääntymispaikan olemassaolon. Levähdyspaikkaan kuuluvat päivälepopaikat esim. kasvillisuuden suojissa ja talvehtimispaikat sekä maa- että vesiympäristössä. Kutualueilla olevia talvehtimispaikkoja lukuun ottamatta levähdyspaikat eivät kuitenkaan ole yksiselitteisesti määriteltävissä. Lisääntymis- ja levähdyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla levähdyspaikaksi ja ravinnonhakuun soveltuvaa ympäristöä, jonka rajaus on harkittava tapauskohtaisesti.*

Selvitysalue

Viitasammakon esiintymisen kartoittamista koskeva alue sijaitsee Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asemakaavan alueella. Alue rajoittuu Pyhäjärven Palvaanlahden rantaan. (KUVA 1).

KUVA 1. Selvitysalueen sijainti sinisellä rajauksella. (Kartta: OpenStreetMap).

Selvitysmenetelmät ja havainnot

Alueelle tehtiin kaksi maastokäyntiä luontokartoittaja (EAT), miljöösuunnittelija (ins. AMK) Henna Koskisen toimesta. Tarkastelu tehtiin jalkaisin näkö- ja kuulohavainnointia tehden. Saarikiven (2017) inventointiohjeen mukaisesti kartoitus tehtiin huhti-toukokuun vaihteessa viitasammakon lisääntymisaikaan jolloin ääntely on kuultavissa pitkin päivää erityisesti auringon paisteessa, sekä lämpiminä iltoina ja öinä. Ohjetta mukailten valittiin potentiaalisiksi viitasammakon esiintymisalueiksi arvioiduilta alueilta kuuntelupisteet, joissa kuuntelu tehtiin kahtena eri päivänä. Yhdessä kuuntelupisteessä vietettiin kerrallaan aikaa puoli tuntia. Tarkasteltavat alueet valittiin esiselvitystyönä kartta- ja ilmakuvatarkasteluiden pohjalta ja soveltuvuus viitasammakon elinympäristöksi varmistettiin maastossa (KUVAT 2-6). Viitasammakon lisääntymiseen soveltuva

elinympäristö, sekä valittu kuuntelupiste on merkitty kartalle kuviin 7 ja 8.

KUVA 2. Rantaa selvitysalueen länsiosassa. Paikoin kapealti ruovikkoa, jossa vähäisesti muuta kasvillisuutta. Jyrkähkö rantapenger. Takamaasto kuivahkoa varvikkoa. Ei todennäköistä viitasammakon elinympäristöä. Ei merkkejä viitasammakon esiintymisestä.

KUVA 3. Selvitysalueen rantaa. Taustalla selvitysalueeseen kuuluva niemi. Niukasti vesikasvillisuutta. Jyrkähkö rantapenger. Ei todennäköistä viitasammakon elinympäristöä. Ei merkkejä viitasammakon esiintymisestä.

KUVA 4. Selvitysalueetta niemen ja rannan välissä. Potentialista viitasammakon elinympäristöä. Ei kuitenkaan merkkejä lajin esiintymisestä.

KUVA 5. Kosteikko niemen ja pellon välisellä alueella. Potentialista viitasammakon elinympäristöä (lisääntymisaluetta). 30.4.2024 tehdyllä maastokäynnillä alueella havaittiin useita äänneleviä ruskosammakoita. Merkkejä viitasammakon esiintymisestä alueella ei havaittu.

KUVA 6. Selvitysalueen itäosan ranta. Niukasti vesikasvillisuutta. Jyrkähkö rantapenger. Ei todennäköistä viitasammakon elinympäristöä. Ei merkkejä viitasammakon esiintymisestä.

KUVA 7. Viitasammakon lisääntymiseen soveltuva elinympäristö ja piste, jossa ääntelyä kuunneltiin.
(Kartta: Maanmittauslaitoksen aineistoa 08/2023.)

KUVA 8. Viitasammakon lisääntymiseen soveltuva elinympäristö ja piste, jossa ääntelyä kuunneltiin. (Ilmakuva: Maanmittauslaitoksen aineistoa 08/2023.)

Maastokäynti 1: 30.4.2024

Kellonaika kuuntelupisteellä: 14:30-15:00

Sää: Aurinkoinen, heikkotuulinen

Lämpötila: + 15°C

Havainnot: Useita äänneleviä ruskosammakoita. Viitasammakon ääntelyä ei havaittu.

Maastokäynti 2: 6.5.2024

Kellonaika kuuntelupisteellä: 14:10-14:40

Sää: aurinkoinen, heikkotuulinen

Lämpötila: + 9°C

Havainnot: Ei ääntelyä.

Selvityksen epävarmuustekijät

Luontoselvitys pitää aina sisällään epävarmuustekijöitä, jotka liittyvät muun muassa luonnossa tapahtuvaan vaihteluun. Viitasammakon esiintymisen kartoittamisessa epävarmuustekijöitä ovat etenkin haasteet selvityksen teon oikeassa ajoittamisessa. Selvitysajankohdan onnistunut valitseminen vaatii paikallista kevään etenemisen ja sään seuranta ja arviointia. Viitasammakon kutuaika on melko lyhyt; vain joitain viikkoja huhti-toukokuun vaihteessa keväästä riippuen. Havaintojen perustana toimiva kutuaikainen ääntelyaktiivisuus vaihtelee sääolosuhteiden mukaan ja on runsainta aurinkoisina, tyyninä iltapäivinä sekä vuodenaikaan nähden lämpiminä iltoina ja öinä. On kuitenkin aina mahdollista, että syystä tai toisesta sammakot eivät kuunteluhetkellä ääntele. Epävarmuustekijöistä johtuen kuulohavaintojen lisäksi tulisi keskittyä myös potentiaalisiin elinympäristöihin, kuten tässä selvityksessä on tehty.

Yhteenveto

Selvitys kohdennettiin alueelle, jonka arvioitiin olevan viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä (lisääntymisaluetta). Selvitysalueelle tehtyinä kahtena kuuntelukertana (30.4.2024 ja 6.5.2024) ei kumpanakaan havaittu viitasammakon (*Rana arvalis*) ääntelyä. Lajin esiintyminen alueella on selvityksen perusteella epätodennäköistä.

Padasjoella 16.5.2024

Henna Koskinen
luontokartoittaja (EAT)
miljöosuunnittelija (ins. AMK)

Lähteet ja kirjallisuus

Kuva 1:

OpenStreetMap
ODbl
www.openstreetmap.org

Kuvat 7 ja 8: Maanmittauslaitoksen aineistoa 04/2024

Kannen kuva: Kuuntelupisteen itäpuolelta jatkuva kosteikko. Ei merkkejä viitasammakon esiintymisestä.

Valokuvat: Henna Koskinen 30.4.2024 ja 6.5.2024

Luonnonsuojeluasetus. 31.11.2023/1066 Liite 6. Uhanalaiset lajit.
Ympäristöministeriö. 14.12.2023
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20231066>

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.6.2023.
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2023. **Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.** 2. Korjattu painos. Suomen ympäristökeskus SYKE. 374 s.
Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5640-3> [8.4.2024]

Suomen Lajitietokeskus

Saatavilla: www.laji.fi

Suomen Ympäristökeskus SYKE. Ympäristöhallinnon verkkopalvelu. **Luontodirektiivin lajiesittelyt.** Saatavilla: <https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Viitasammakko.pdf>

Saarikivi, J. 2017. **Viitasammakko** (*Rana arvalis* Nilsson, 1842). Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim). 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. s. 90–96. Suomen Ympäristö 1/2017. Ympäristöministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1>

Miljoosuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki
puh. 040 757 6122
miljoosuunnitteluhk@gmail.com
www.miljoosuunnittelu.fi

26.10.2023

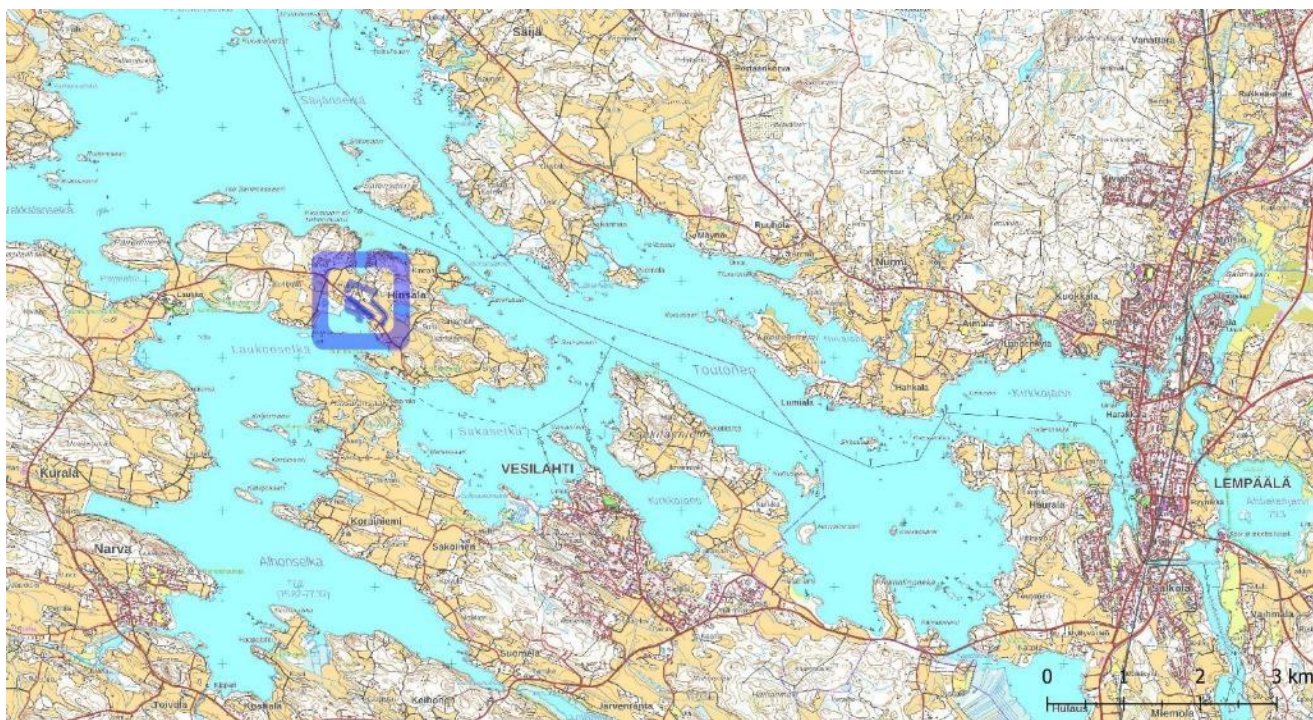
VESILAHTI

Hukianhovi arkeologinen tarkkuusinventointi

Heilu Oy
Teemu Tiainen

Sisällysluettelo

1. Kartat.....	4
2. Johdanto	14
3. Arkeologinen tarkkuusinventointi.....	15
3.1 Lähtötiedot	15
3.2 Maastotyöt.....	16
4. Muinaisjäännöskohteet.....	17
Kiinteä muinaisjäännös	17
4.1 Joppi.....	17
Muu kulttuuriperintökohde	21
4.2 Kilpilamminlahti	21
Löytöpaikka	25
4.3 Palvaanlahti.....	25
5. Tulokset.....	27
Lähteet.....	27

Tarkkuusinventoitu alue sijoittuu sinisen neliön sisäpuolelle.

VESILAHTI Hukianhovi arkeologinen tarkkuusinventointi

Tiivistelmä & arkistotiedot

Vesilahden Hinsalassa on käynnissä Hukianhovin ranta-asemakaava, mihin liittyen Heilu Oy teki alueen arkeologisen tarkkuusinventoinnin. Hankealueelta ei tunnettu entuudestaan muinaisjäännöskohteita.

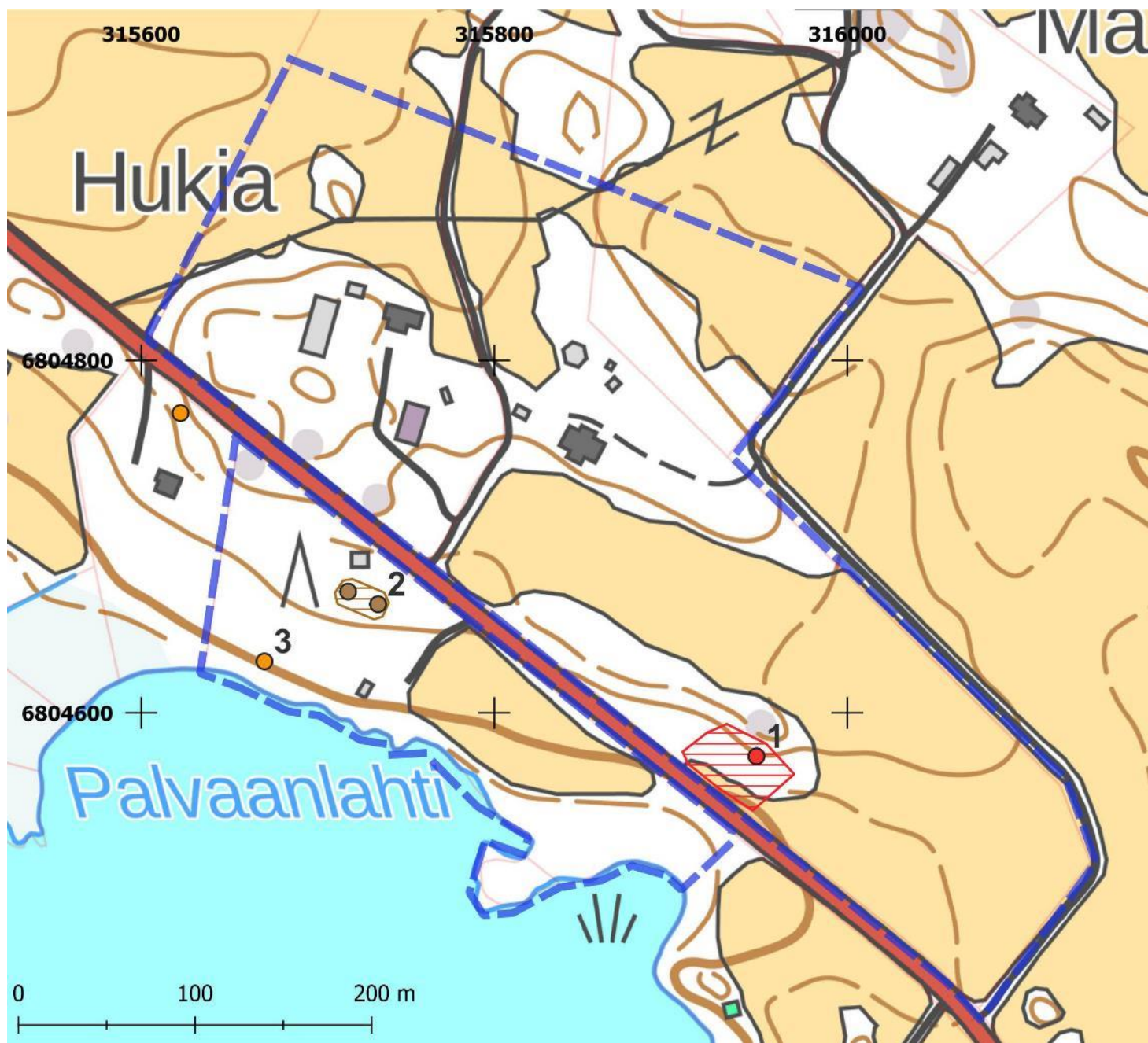
Tarkkuusinventoinnissa alueelta todettiin 1700-luvulle ajoittuva autoitunut Joppin talotontti, joka on kiinteä muinaisjäännös. Alueella on myös Joppin talon myöhempään sijaintiin liittyvän talousrakennuksen (navetta tms.) jäännös, joka arvotettiin muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Lisäksi metallinilmaisimella löydettiin siro väkipuukko, joka ajoittuu mahdollisesti rautakauteen.

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen tarkkuusinventointi
Tutkimuksen tekijä:	Heilu Oy / FM Teemu Tiainen
Kenttätyöaika:	13.7. ja 25.10.2023
Talletetut löydöt:	KM 45334, rautaveitsi / väkipuukko
Aikaisemmat tutkimukset:	ei tiedossa

Kannen kuva: lieden jäännös autoituneella Joppin talotontilla. Kuvattu kohti etelälounasta.

Taustakarttina Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelun (WMTS) 08-10/2023 aineistoa, ellei toisin mainita. Koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeus N2000. Valokuvat Teemu Tiainen ja Sinikka Kärkkäinen.

1. Kartat

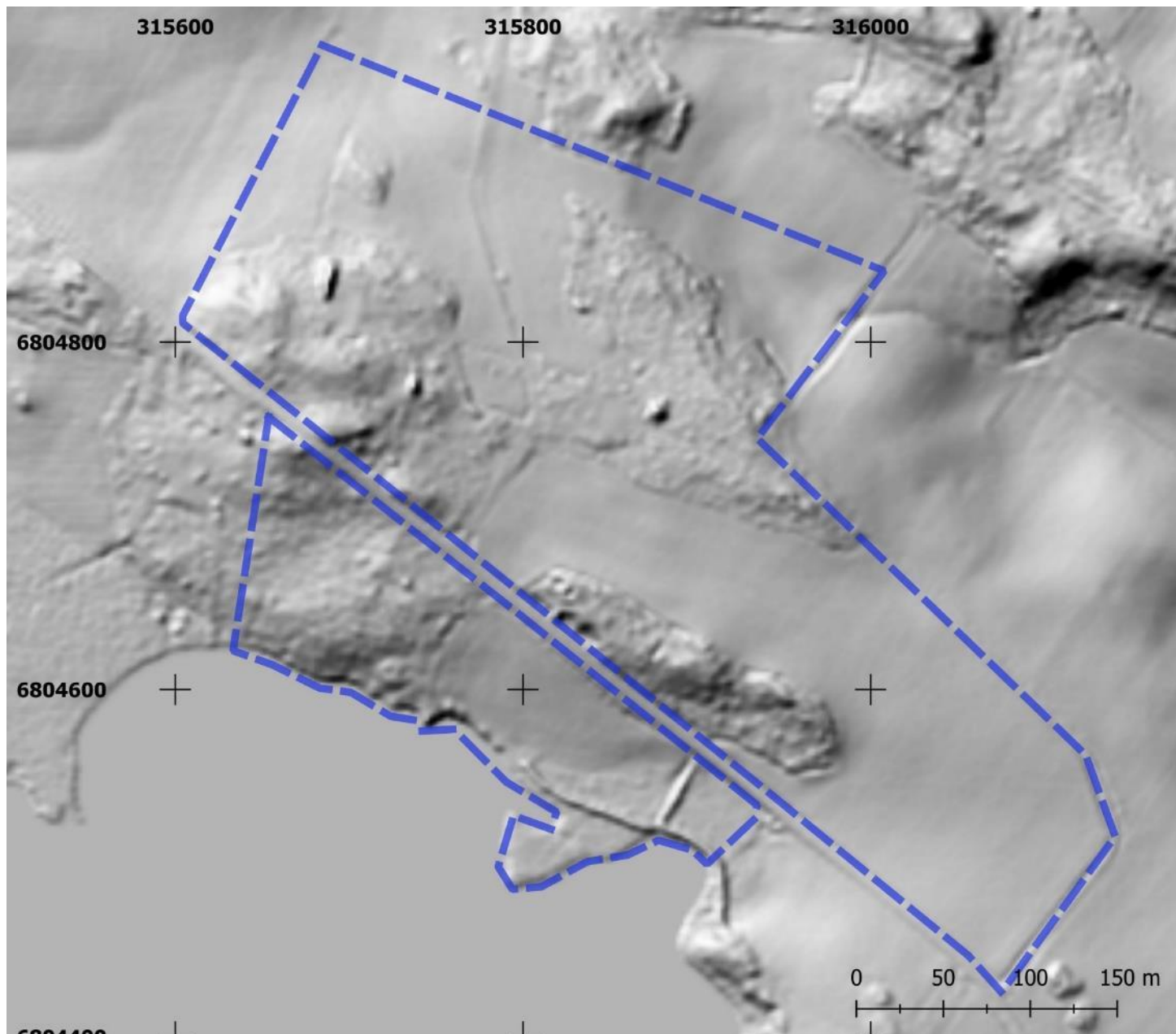

Tutkimusalue on rajattu sinisellä katkoviivalla. Alueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet on merkitty erivärisin pistein. Pisteiden vieressä olevat numerot ovat raportin kohdenumeroita:
1. Joppi (kiinteä muinaisjäännös), 2. Kilpilamminlahti (muu kulttuuriperintökohde)
ja 3. Palvaanlahti (irtolöytö).

Tutkimusalue on rajattu sinisellä katkoviivalla. Pohjakarttana MML:n ortokuva.

Tutkimusalue on rajattu sinisellä katkoviivalla. Pohjakarttana MML:n rinnevarjoste korkeusmalli.

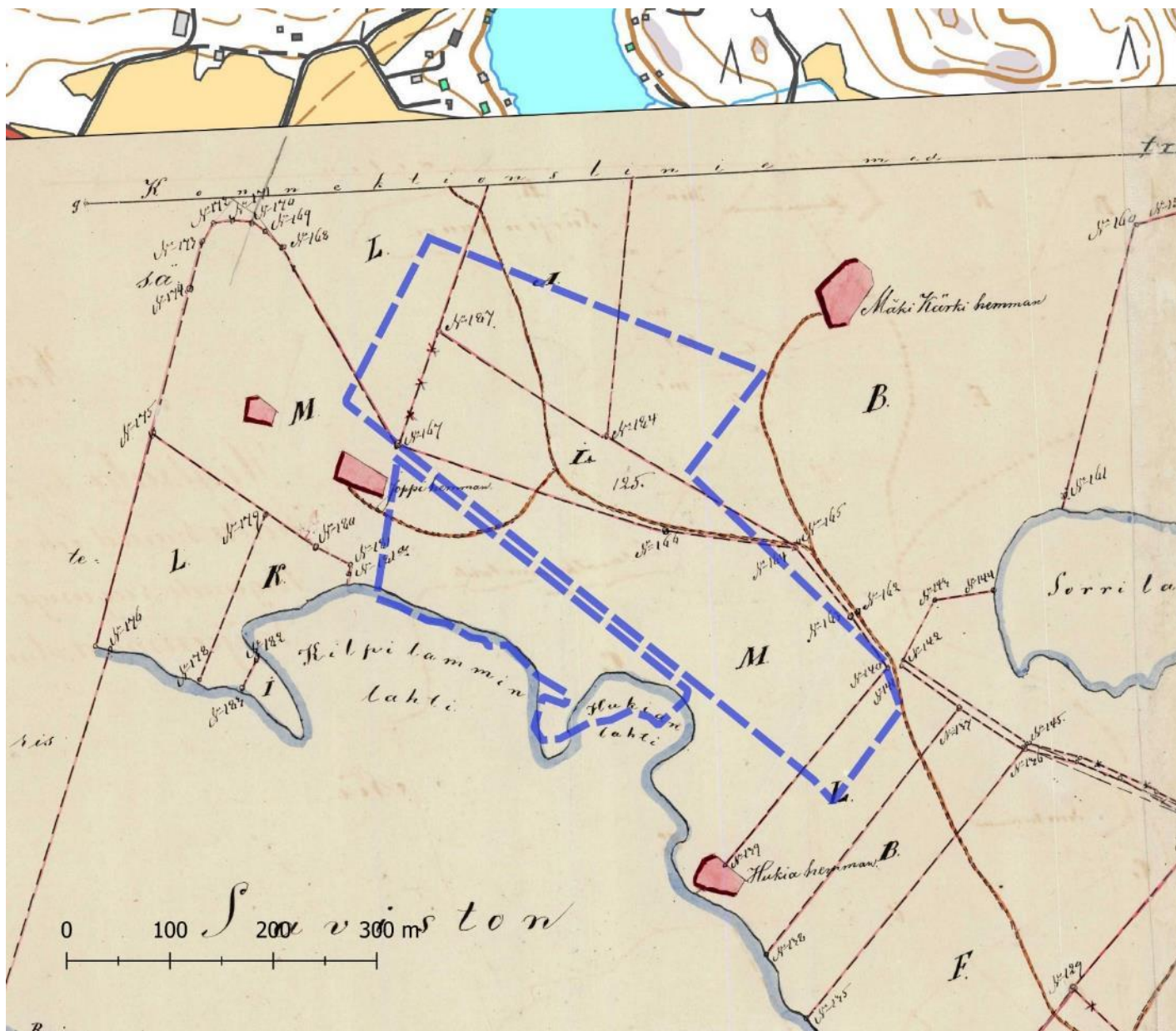

Tutkimusalue vuoden 1954 peruskartalla.

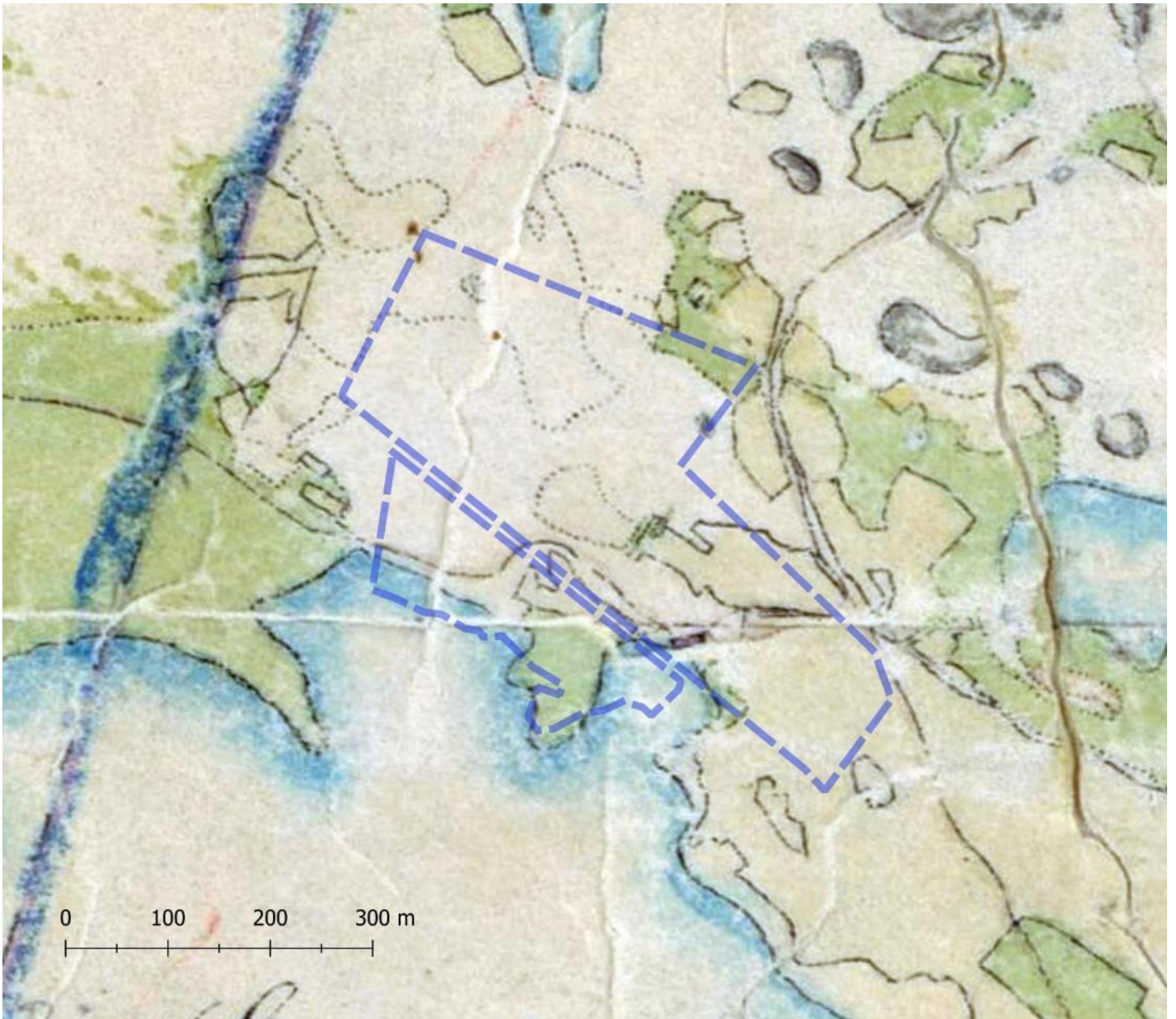

Tutkimusalue vuoden 1909 senaatinkartalla.

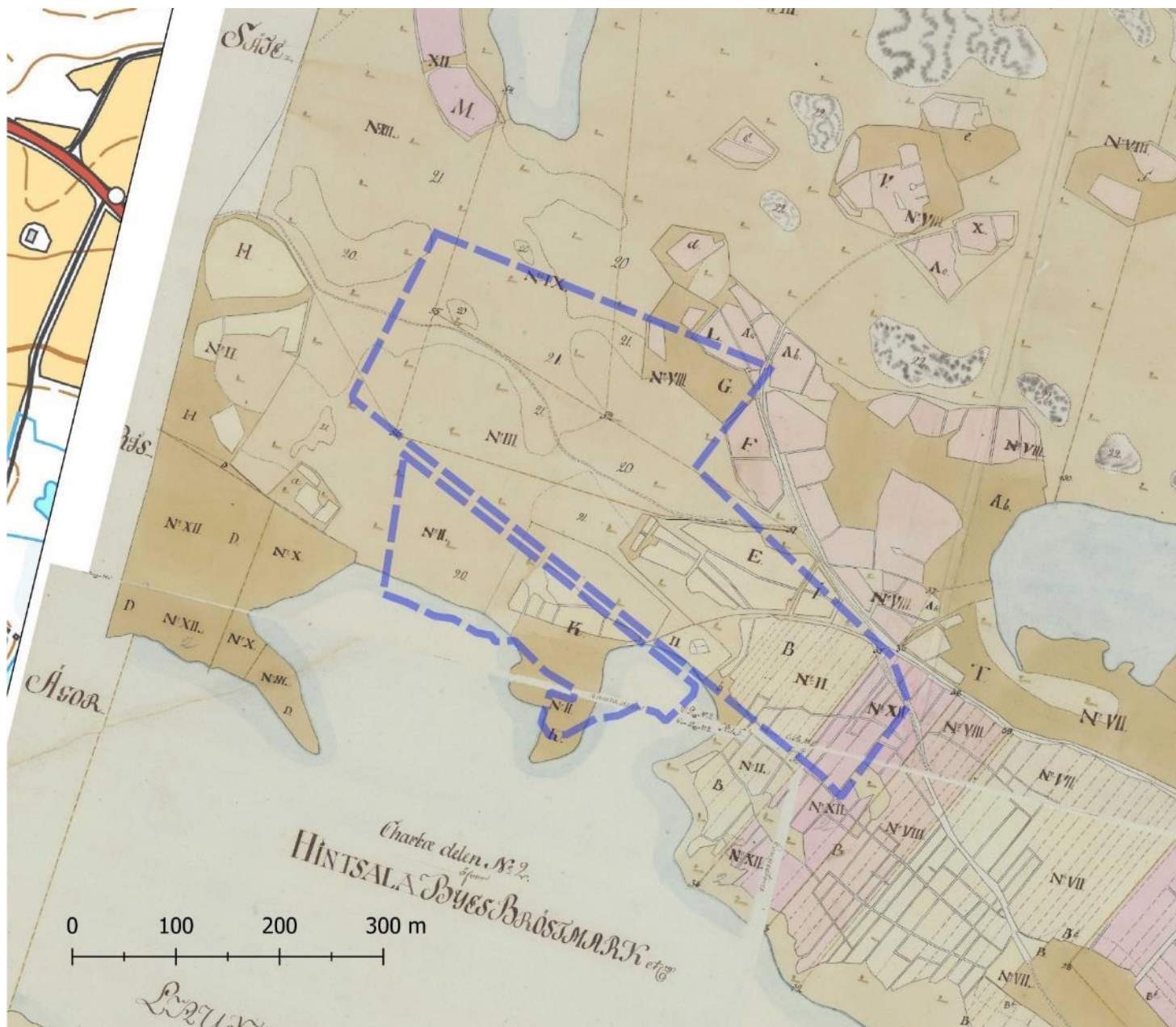

Tutkimusalue isojaon täydennyskartalla (1873-1878).

Tutkimusalue vuoden 1848 pitäjänkartalla.

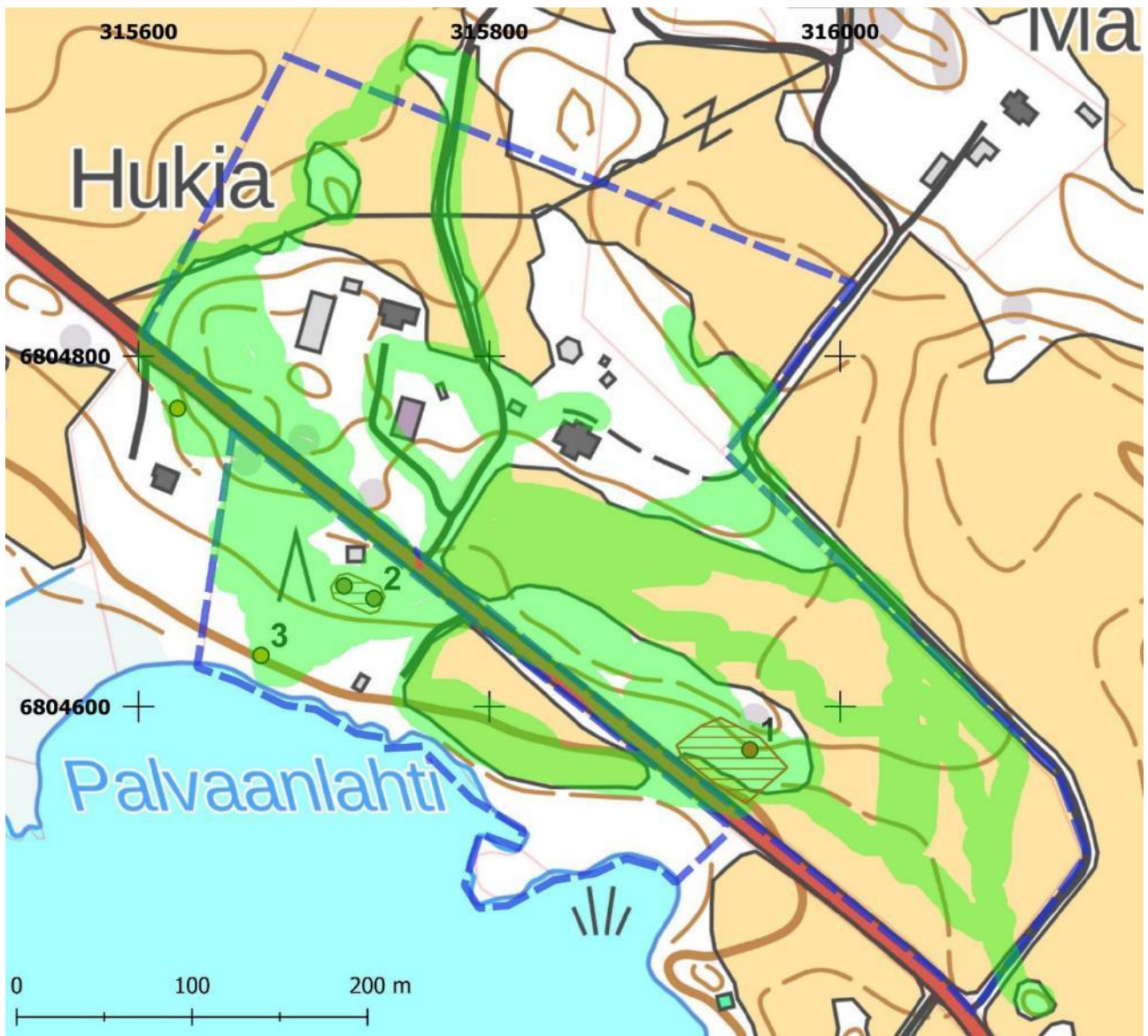
Tutkimusalue isojakokartalla (1762-1792).

Tutkimusalue vuoden 1701 maakirjakartalla.

Maastossa tarkastetut alueet on merkattu haalean vihreällä.

2. Johdanto

Vesilahden Hinsalassa on käynnissä Hukianhovin ranta-asemakaava. Pirkanmaan maakuntamuseo toi asiaa koskevassa sähköpostissaan (maakuntamuseon tutkija Kirsi Luodon sähköposti 23.3.2023) esiin kaava-alueen arkeologisen tarkkuusinventoinnin tarpeen. Arkeologinen tarkkuusinventointi alueella tehtiin 13.7. ja 25.10.2023 Heilu Oy:n toimesta. Tarkkuusinventoinnin maastotöistä vastasivat FM Teemu Tiainen, FM Sinikka Kärkkäinen ja HuK Meri Leppäsalko. Raportin työstä laati Tiainen.

Hankealueen kaakkoisosan peltoa. Länteen.

3. Arkeologinen tarkkuusinventointi

3.1 Lähtötiedot

Arkeologisen tarkkuusinventoinnin kohteena oleva, noin 15 ha:n kokoinen kaava-alue sijaitsee Vesilahden Hinsalassa, Laukonselän koillispuolella. Kaava-alueen pohjois- ja itäosa on peltoa, jossa inventoinnin maastotöiden aikaan kasvoi nurmea ja viljaa. Alueen keskiosassa on kaksi asuinkiinteistöä hoidettuine piha-alueineen. Rakentamattomia, kallioisia ja kivisiä metsäosuuksia sijoittuu alueen länsi- ja lounaisosaan sekä Hinsalantien pohjoispuolelle alueen keskisessä eteläosassa. Hinsalantie halkoo alueen eteläosan kaakko-luodesuuntaisesti.

Kaava-alueelta ei tunneta entuudestaan muinaisjäännöskohteita. Välittömästi alueen länsipuolelta on löytynyt rautainen väkipuukko vuonna 2016. Mahdollisesti rautakauteen ajoittuva löytöpaikka ei ole muinaisjäännösrekisterissä, mutta tiedot siitä saatiin Pirkanmaan maakuntamuseosta. Lähin kiinteä muinaisjäännös (rautakautinen hautaröykkiöalue *Sauvalanniemi*) sijaitsee Sauvalannokassa, alle kilometri lounaaseen tutkimusalueesta. Yleisesti alueesta voidaan todeta, että Hinsalan ja Laukon alueilta tunnetaan lukuisia rautakauteen – historialliseen aikaan ajoittuvia muinaisjäännöskohteita, minkä perusteella myös hankealueen muinaisjäännöspotentiaalia pidettiin vähintäänkin kohtuullisena.

Aluetta kuvaavista vanhoista kartoista tarkastettiin v. 1954 peruskartta, v. 1909 senaatinkartta, v. 1848 pitäjänkartta, isojako- ja isojaon täydennyskartat vuosilta 1762-1792 ja 1873-1878 sekä maakirjakartta vuodelta 1701. Vanhimmalla tarkastetulla kartalla (maakirjakartta v. 1701) kaava-alueella ei ole kiinteää asutusta. Alueen itäosassa on Hinsalan talojen peltolohkoja, muuten alue on metsää. Isojakokartalla (v. 1762-1792) alueen kaakkoiskulmalla on Hinsalan kylään kuuluva talo (Joppi), samoin vuoden 1848 pitäjänkartalla. Isojaon täydennyskartalla (v. 1873-1878) Joppin talon on siirtynyt kaava-alueen länsipuolelle, jättäen kaava-alueen asumattomaksi. Senaatinkartta (v. 1909) vastaa kutakuinkin isojaon täydennyskartan tilannetta, ollen kuitenkin mittatarkkuudeltaan suurpiirteisempi.

Vanhojen karttojen lisäksi ennen maastotöitä tarkastettiin kaava-aluetta kuvaavat MML:n rinnevarjoste korkeusmalli ja ortokuva sekä GTK:n varjostettu korkeusmalli. Vanhat ilmakuvat (v. 1956, 1959, 1963 ja 1996) tarkastettiin Paikkatietoikkunasta (Historialliset ilmakuvat).

3.2 Maastotyöt

Maastotyöt tehtiin kahdessa osassa. 13.7.2023 alue tarkastettiin kolmen arkeologin voimin, jolloin koko alue käytiin kattavasti läpi, tehden metallinilmaisintää, koekuoppia ja kairauksia. Lokakuussa (25.10.), kasvillisuuden laottua, paikalla käytiin tekemässä vielä täydentäviä kuvauksia ja mittauksia.

Viljalla olleet pellot alueen pohjois- ja eteläosassa tarkasteltiin niiden reunoja kulkemalla. Itäosan nurmipelto käytiin läpi metallinilmaisimella, josta löytöinä saatiin muutamia folion riekaleita ja maatalouslaitteiden osia. Metsäisiltä osuuksilta metallinilmaisimella löydettiin moderneja lankanauloja, piikkilankaa, (maatalous)koneiden tms. osia. Vanhin metallinilmaisintö löydettiin Palvaanlahden rannan vanhalta rantatörmältä, mistä löydettiin siro, mahdollisesti rautakauteen ajoittuva väkipuukko (raportin kohde 4.3 Palvaanlahti).

Korkeusmalliaineistosta erottuvat kuopat alueen keskiosassa, Hinsalantien pohjoispuolen metsäsaarekkeessa todettiin maanottokuopiksi.

Maanottokuoppa Hinsalantien pohjoispuolen metsäsaarekkeessa, alueen keskiosassa. Luoteeseen.

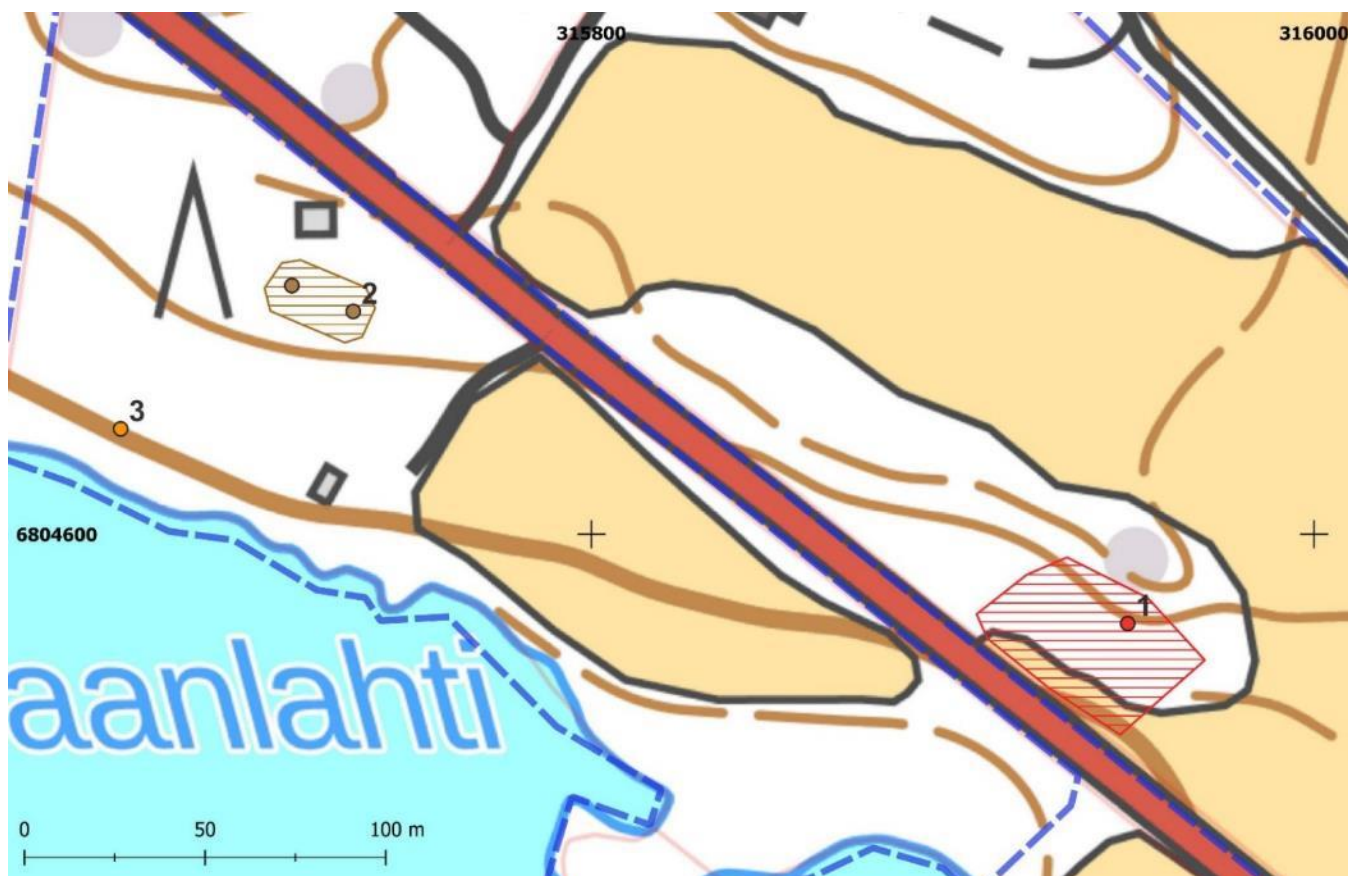

4. Muinaisjäännöskohteet

Kiinteä muinaisjäännös

4.1 Joppi

Nimi:	Joppi
Muinaisjäännöstunnus:	uusi kohde
Muinaisjäännösstatus:	kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, talonpaikka
Ajoitus:	historiallinen
Koordinaatit:	N 6804575 E 315948 z noin 80-85
Koordinaattiselite:	laonheen uunin kohta
Aiemmat tutkimukset:	-

Alueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet on merkitty erivärisin pistein ja aluerajauksin. Pisteiden vieressä olevat numerot ovat raportin kohdenumeroita: 1. Joppi (kiinteä muinaisjäännös), 2. Kilpilamminlahti (muu kulttuuriperintökohde) ja 3. Palvaanlahti (irtolöytö).

Alueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet on merkitty erivärisin pistein ja aluerajauksin. Pisteiden vieressä olevat numerot ovat raportin kohdenumeroita: 1. Joppi (kiinteä muinaisjäännös), 2. Kilpilamminlahti (muu kulttuuriperintökohde) ja 3. Palvaanlahti (irtolöytö). Pohjakarttana isojakokartta (v. 1762-1792)

Tarkkuusinventointi 2023:

Isojakokartalta (v. 1762-1792) paikannettu Joppin talotontti sijoittuu Hinsalantien pohjoispuolelle, kallioisen metsäsaarekkeen itäosaan. Talo on merkitty myös vuoden 1848 pitäjänkartalle. Vuoden 1701 maakirjakartalla paikalla ei ole asutusta. Isojaon täydennyskartalla (v. 1873-1878) talo (Joppi hemman) on siirtynyt länteen, kaava-alueen ulkopuolelle, paikalle, missä nykyisinkin on talo. Senaatinkartalla (v. 1909) paikalla ei ole asutusta, kuten ei ole myöskään v. 1954 peruskartalla.

Talotontti paikantuu suurimmaksi osaksi nykyisen metsäsaarekkeen itäosaan ja pieneltä osin sen kaakkoispuolen peltoon. Metsäsaarekkeen ko. kohdalla kasvaa hyvin tiheää pensaikkaa ja puustoa, missä näkyvyys ei ollut erityisen hyvä edes lokakuun loppupuolella.

Isojakokartalta paikannetun talotontin koillisosassa sijaitsee noin 4 * 4 m kokoinen ja noin 60 cm korkea laonnut uunin raunio. Sammaleen ja karikkeen peittämä raunio koostuu halkaisijaltaan noin 20 – 60 cm kokoisista kivistä. Kivet vaikuttivat olevan lohkomattomia luonnonkiviä, joskaan sammalta niiden päältä ei poistettu. Raunion viereen, ja talotontin alueelle laajemminkin, tehtiin useita pieniä tuloksettomia koekuoppia; maaperä paikalla on hietaa-hiesua ja karikkeen/mullan sekaisen pintakerroksen paksuun on 10-25 cm. Metallinilmmaisimella talotontin alueelta löydettiin

vain moderni paksu ketjun pätkä. Myös peltoon sijoittuvan talotontin eteläosaan tehdyt lapionpistot ja metallinetsintä olivat tuloksettomia; noin 15 cm paksun peltokerroksen alla oli koskematon hiesusavi.

Karttatarkastelun perusteella paikalla on ollut lyhytikäinen Joppin talo. Talo on siirtynyt paikalleen Hinsalan kylätontilta 1700-luvun alun jälkeen ja edemmäs länteen 1800-luvun loppupuolella. Kohteelle laadittiin muinaisjäännösaluerajaus, joka perustuu isojakokartan paikannukseen sekä maastohavaintoihin.

Lapio pystyssä uunin raunion edessä. Kuvattu kohti lounasta.

Uunin raunio lapion vasemmalla puolella. Lounaaseen.

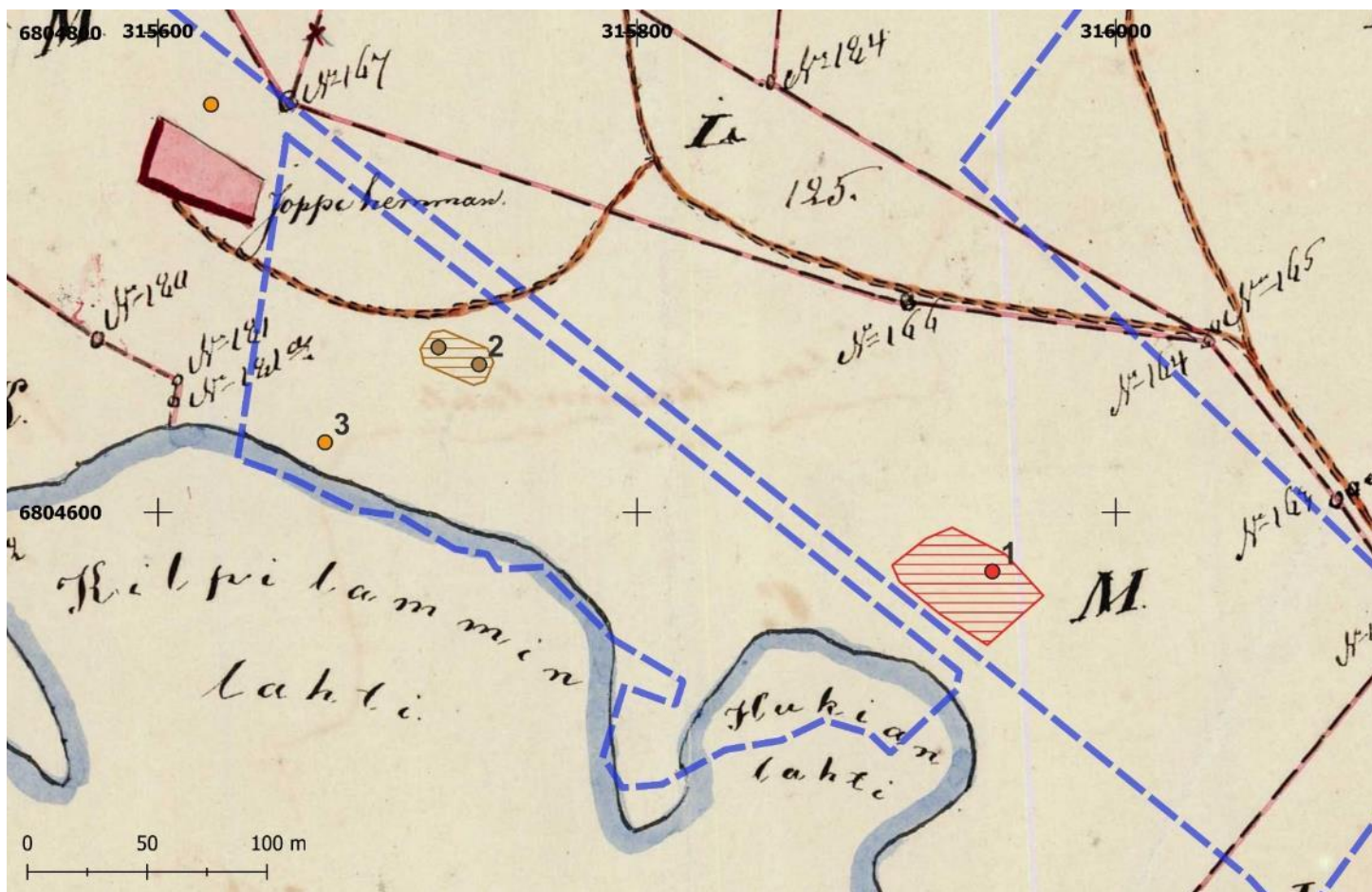
Autoitunut talotontti sijoittuu metsäsaarekkeeseen, jossa kasvaa tiheää pensaikkoa. Kuvattu talotontin eteläpuolelta kohti koillista.

Muu kulttuuriperintökohde

4.2 Kilpilamminlahti

Nimi:	Kilpilamminlahti	
Muinaisjäännöstunnus:	uusi kohde	
Muinaisjäännösstatus:	muu kulttuuriperintökohde	
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat, uuninrauniot	
Ajoitus:	historiallinen aika	
Koordinaatit:	N 6804662	E 315735 z noin 86
Koordinaattiselite:	itäisempi uuninraunio	
Aiemmat tutkimukset:	-	

Alueella sijaitsevat muinaisjäännöskohteet on merkitty erivärisin pistein ja aluerajauksin. Pisteiden vieressä olevat numerot ovat raportin kohdenumeroita: 1. Joppi (kiinteä muinaisjäännös), 2. Kilpilamminlahti (muu kulttuuriperintökohde) ja 3. Palvaanlahti (irtolöytö). Pohjakarttana isojaon täydennyksen kartta (v. 1873-1878)

Tarkkuusinventointi 2023:

Hinsalantien eteläpuolella, latorakennuksen eteläpuolella sijaitsee kaksi uuninrauniota. Raunioiden välinen etäisyys on noin 19 m (läntisempi raunio N 6804670 E 315716). Laonneiden uunin jäännösten koko on noin 2,5 * 3,5 m, korkeus noin 1,1 - 1,4 m. Uunien perustukset on tehty lohkokivistä ja yläosa tiilistä. Lohkokivistä ei havaittu porauksen jälkiä, tosin rauniot ovat suurimmaksi osaksi kasvillisuuden ja karikkeen peitossa, joten perustuskivien havainnointimahdollisuudet olivat vähäiset. Raunioiden eteläpuolella (loivassa alarinteessä) on isohkoista luonnonkivistä (halkaisija noin metri) muodostuva harvahko kivirivi, joka voisi olla osa rakennuksen kivijalkaa.

Uunin jäännöksiä ja niiden lähiympäristöä käytiin läpi metallinilmaisimella, jonka avulla kohdalta löytyi paljon metallirojua: tako- ja lankanuloja, piikkilankaa, kulmarautoja ja tunnistamattomia metallikoneiden osia.

Uuninrauniot sijoittuvat hyvää vauhtia vesakoituvalle hakkuuaukealle. Läntisemmän raunion päällä on vankka kuusen kanto ja itäisemmän raunion päällä kasvaa paksu koivu.

Tarkastetuilla vanhoilla kartoilla (vuosien 1701, 1762-1792, 1848, 1873-1878, 1909, 1954 kartat) tai vanhoissa ilmakuvissa (v. 1956, 1959, 1963 ja 1996 ilmakuvat) uuninraunioiden kohdalla ei ole rakennusta. Isojaon täydennyskartoille (1873-1878) Joppin talo on siirtynyt nykyisen talon kohdalle välittömästi kaava-alueen länsipuolelle, noin 100 m etäisyydelle havaituista uuninraunioista länteen. Joppin talolle menevä tie on mennyt välittömästi uunin raunioiden pohjoispuolelta.

Uunin rauniot ja niiden eteläpuolen kivirivi tulkitaan kartta-analyysin ja löytömaterialin perusteella 1800-luvun loppupuoliskon Joppin taloon kuuluvaksi lämmitettäväksi talousrakennukseksi (esim. navetta), jota syystä tai toisesta ei kuitenkaan ole piirretty kartalle. Kohteelle laadittiin aluerajaus, joka pitää sisällään uuninrauniot ja mainitun kivirivin.

Lapio pystyssä läntisemmän uuninraunion eteläpuolella. Harva kivirivi alkaa lähimmin koivun oikealta puolelta edeten kohti seuraavaa koivu. Itäkaakkoon.

itäisempi uuninraunio. Koilliseen.

Itäisemmän raunioin yläosaa.

Tiainen ja Leppäsalko itäisemmän raunion päällä. Luoteeseen.

Löytöpaikka

4.3 Palvaanlahti

Nimi:	Palvaanlahti
Muinaisjäännöstunnus:	uusi kohde
Muinaisjäännösstatus:	löytöpaikka
Muinaisjäännöstyyppi:	irtolöytö
Ajoitus:	rautakausi-keskiaika-historiallinen aika
Koordinaatit:	N 6804630 E 315669 z noin 80
Koordinaattiselite:	väkipuukon löytökohta
Aiemmat tutkimukset:	-

Kartat edellisten kohteiden yhteydessä.

Tarkkuusinventointi 2023:

Kaava-alueen lounaiskulmalta, vanhan rantatörmän päältä, löydettiin metallinilmaisimella rautaveitsi. Terä on noin 21 cm pitkä, josta ruodon osuus on noin 4,5 cm. Siron terän leveys on alle 2 cm. Löytöpaikka on pusikkoista rantametsää, missä maaperä on kivikkoista hietaa. Terä oli noin 10 cm syvyydessä, karikkeen sekaisessa hietamaassa. Löytöpaikan ympärille tehdyistä pienistä koekuopista ei havaittu mitään arkeologisesti kiinnostavaa, joten kohde jää irtolöytöpaikaksi.

Löydön tarkempaan luokitteluun saatiin apua Museoviraston arkeologisista kokoelmista. Terä on mahdollisesti sirosta väkipuukosta ja se ajoittuu karkeasti välille rautakausi – historiallinen aika. Terä talletetaan Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 45334 (diar. 25.8.2023).

Terän löytökohta pusikkoisessa rantametsässä.

Palvaanlahden terä.

5. Tulokset

Vesilahden Hinsalassa tehdyn arkeologisen tarkkuusinventoinnin aikana paikannettiin 1700-luvun autioitunut talotontti (kiinteä muinaisjäännös), 1800-luvun taloon liittyvän talousrakennuksen (navetta tms.) jäännös (muu kulttuuriperintökohde) sekä mahdollisesti rautakauteen ajoittuva veitsen terä (irtolöytö).

Teemu Tiainen / Heilu Oy

26.10.2023

Lähteet

Vanhat kartat:

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto. MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat. H HÄMEEN LÄÄNI. Vesilahti. H84:8/1-2 Hinsala; Kartta ja selitys (1701-1701). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 12.7.2023.

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto. MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat. H HÄMEEN LÄÄNI. Vesilahti. H84:8/4-12 Hinsala; N:ot 1-3-8-9 ja 10-12, isonjaonkartta ja jakokirja rintamaista (1762-1792). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 12.7.2023.

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto. MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat. H HÄMEEN LÄÄNI. Vesilahti. H84:8/30-47 Hinsala; N:ot 1-12, kartta ja asiakirjat isonjaon täydentämisestä ja tilusvaihdosta (1873-1878). Tiedosto 4. Kansallisarkisto. Viitattu 21.7.2023.

Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma). Ia.* Pitäjänkartasto 1848. 2123 04 Ia.* -/- - Vesilahti (-). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 12.7.2023.

Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma). Ib.* Senaatin kartasto 1909. XVII-XVIII 22-23 [Vesilahti] (-). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Viitattu 14.7.2023.

Peruskartta 2123 04 Vesilahti. Maanmittaushallitus 1954.

Alueen luoteiskulman peitteinen metsäsaareke. Länteen.

Alueen pohjoisosan kivinen metsikkö. Itään.

Pohjoisosan kaurapeltoa. Eteläkaakkoon.

Lounaiskulman pusikoituvaa hakkuuaukeaa. Luoteeseen.

Kärkkäinen metallinilmaisimen varressa Hinsalantien pohjoispuolelle, alueen länsiosassa. Pohjoiseen.

Hinsalantien eteläpuolen peltoa. Itään.

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 16.11.2023

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (21.03.2023)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan ELY-keskus	11.7.2023, täydennys 1.8.2023
Pirkanmaan liitto	8.8.2023
Vesilahden tekninen lautakunta	9.8.2023
Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunta	15.8.2023
Vesilahden sivistyslautakunta	15.8.2023

Saapuneet mielipiteet:

Palautteen antaja	Pvm
Mielipide #1	23.8.2023

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus: <p>Kommenttinaan ELV-keskus esittää, että yleiskaavan määräykset on tarpeen avata kaavaselostuksessa. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on syytä ottaa kantaa yleiskaavan toteutumiseen.</p> <p>Voimassa olevassa yleiskaavassa tämän ranta-asemakaavan osalta on oleellista, että Maa- ja metsätalouden alueen (MT) kaavamääräyksen mukaan alueen avoimet pellot ovat merkittävä osa Vesilahden ranta- maisemaa. Rakentamisella tai muilla toimenpiteillä ei saa aiheuttaa haitallisia muutoksia rantamaisemaan.</p> <p>Edelleen MT-merkinnän kaava määräyksellä on 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä kielletty muu, kuin maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyvien talousrakennuksien ja maatilan talouskeskukseen liittyvän rantasaunan rakentaminen.</p> <p>ELY-keskus pitää hyvänä, että kaava varten laaditaan luonto- ja kulttuuriympäristöselvitykset. Kulttuuriympäristöselvityksessä on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarpeen arvioida myös vaikutukset maisemaan.</p> <p>ELY-keskus ottaa tarkemmin kantaa kaavan sisältöön ja selvitysten riittävyyteen luonnosvaiheessa.</p>	Vesilahden kunnanhallitus: <p>Yleiskaavatilanne ja yleiskaavan määräykset esitetään kaavaselostuksessa.</p> <p>Kaavan laatimista varten on laadittu luontselvitys, yleispiirteinen maisemaselvitys ja Pirkanmaan maakuntamuseon ohjeistuksen mukainen arkeologinen tarkkuusinventointi.</p> <p>Kaavan laatimisen lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokkaan Hinsalan kulttuurimaiseman ominaispiirteiden tunnistaminen ja huomiointi.</p>

<p>Ranta-asemakaava-alueen läpi kulkee maantie 13761 (Hinsalantie), joka on maanteiden toiminnallisen luokituksen mukainen yhdystie. Lähtökohtaisesti maankäyttö- ja rakennuslain 83 § 4 momentin mukaan yhdystiet tulee kaavoittaa kaduiksi. Taajama-alueista syrjässä olevilla yksityisen maanomistajan ranta-asemakaava-alueilla tien paikallisuutta kuitenkin arvioidaan asemakaavoitettavan alueen synnyttämän liikenteen suhteen. Jos tie palvelee pääasiallisesti muuta kuin laadittavana olevan ranta-asemakaava-alueen liikennettä, maantielle voidaan merkitä ranta-asemakaavassa liikennealue (LT) tien toiminnallisesta luokasta riippumatta. Siten maantie 13761 voidaan osoittaa ranta-asemakaavassa LT-alueena, jolla on lähtökohtaisesti liittymäkielto. Ranta-asemakaava-alueen kulkuyhteydet tulee suunnitella huomioiden Hinsalantien yleistä liikennettä palveleva merkitys. Tämä tarkoittaa keskitettyjen laajempaa aluetta palvelevien liittymien toteuttamista siten, että ranta-asemakaava-alueen liikenne ei heikennä Hinsalantien liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue haluaa mahdollisuuden kommentoida kaava-alueen kulkuyhteyksiä ja liikennejärjestelyjä kaavoituksen edetessä riittävän aikaisessa vaiheessa.</p> <p>Hukianhovin alueen suunnitelmissa on hyvä huomioida Hinsalantien mahdolliset puutteet mm. kestopäällysteen, valaistuksen sekä kävelyä ja pyöräilyä palvelevien väylien puutteet. Lisäksi Hinsalantien hoitotaso ja ylläpito perustuu yleisesti yhdysteillä määriteltyyn luokitukseen. Usein maanteiden parantaminen sekä yleisesti määriteltyä tasoa laadukkaampi hoito ja ylläpito on kuntien ja tien varren toimijoiden vastuulla.</p>	<p>Hinsalantien tiealue osoitetaan yleisen tien alueeksi (LT). Lähtökohtaisesti ranta-asemakaavassa hyödynnetään alueen nykyisiä liittymiä eikä uusia liittymiä osoiteta.</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Pirkanmaan liitto:</p>	<p>Vesilahden kunnanhallitus:</p>
<p>Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa Hukianhovin ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Teknisluonteisena täydennyksenä pyydän kuitenkin tarkistamaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa siten, että tekstistä selviää Pirkanmaalla käynnissä oleva vaihemaakuntakaavoitus. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta "Elonkirjo ja energia" on valmistunut kaavaluonnos keväällä 2023.</p>	<p>Tiedot Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta lisätään ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaselostukseen.</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Vesilahden tekninen lautakunta:</p>	<p>Vesilahden kunnanhallitus:</p>
<p>Koska alue ei ole Vesilahden kunnan vesi- ja viemärlaitoksen toiminta- aluetta, tulee ranta- asemakaavan laadinnan yhteydessä selvittää kuinka vesihuolto alueelle järjestetään. Samassa yhteydessä tulee arvioida pystytäänkö alueella varmistamaan talousveden riittävyys ja laatu sekä asianmukainen jätevesien käsittely</p>	<p>Kaavaselostukseen sisällytetään alustava suunnitelma vesihuollon järjestämisestä sekä jätevesien käsittelystä.</p> <p>Tarkemmin vesihuollon järjestäminen ja talousveden hankinta esitetään leirintäalueen</p>

<p>kiinteistökohtaisesti niin, ettei kunnalle myöhemmin tule vesihuoltolain mukaista vesihuollon järjestämisevelvollisuutta.</p>	<p>perustamisen yhteydessä lupahakemuksen liitteissä. (Päätös luvan hakemisesta leirintäalueen perustamiseen ja pitämiseen sekä leirintäalueiden luokitusperusteista 27.4.1978/336, 2 §)</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunta:</p>	<p>Vesilahden kunnanhallitus:</p>
<p>Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön eivät oleellisesti muutu nykyisestä tilanteesta. Luontoon ja vesistöön vaikutuksia arvioidaan vielä erillisellä selvityksellä. Yritystoiminnan laajentaminen ja alueen virkistysmahdollisuudet paranevat kaavan myötä.</p> <p>Uusien rakennusten ja rakennelmien soveltuvuutta ja määrää arvioidaan kaavaluonnos vaiheen aineiston perusteella myöhemmin. Hinsalantien liikenteen sujuvuus ja leirintäalueen turvallinen käyttö rannan läheisyydessä tulee varmistaa alueen suunnittelussa.</p>	<p>Kaavan laatimista varten on laadittu luont selvitys, yleispiirteinen maisemaselvitys ja Pirkanmaan maakuntamuseon ohjeistuksen mukainen arkeologinen tarkkuusinventointi.</p> <p>Kaavan laatimisen lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokkaan Hinsalan kulttuurimaiseman ominaispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen.</p> <p>Lähtökohtaisesti ranta-asetymäkaavassa hyödynnetään alueen nykyisiä liittymiä eikä uusia liittymiä osoiteta.</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Vesilahden sivistyslautakunta:</p>	<p>Vesilahden kunnanhallitus:</p>
<p>Sivistyspalveluiden näkökulmasta Hukianhovin ranta-asetymäkaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia. Virkistysmahdollisuuksien lisääntyminen edistää osaltaan kuntalaisten hyvinvointia.</p>	<p>Todetaan saapunut lausunto.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Mielipide #1</p>	<p>Vesilahden kunnanhallitus:</p>
<p>Huomautuksena aluksi, että kirjallinen ilmoitus osallisille ja rajanaapureille puuttuu kokonaan. Puhelinkestelussa 22.8.2023 arkkitehti Helena Väisänen ilmoitti, että vain yhteisen rajan suunnitellun leirintäalueen kanssa jakavat kiinteistöt luetaan osallisiksi. Mielestämme suunnitelma vaikuttaa edellä rajattujen kiinteistöjen lisäksi varsinkin Mäki-kärjentien varrella arvokkaalla rakennuspaikalla sijaitseviin kiinteistöihin tehden niistä osallisia ja siten suunnittelussa huomioitavia ja kuultavia tahoja.</p>	<p>Mielipiteen jättäjä lisätään osallisten luetteloon.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta riippumatta kaavoituksessa osallisia ovat suunnittele alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.</p> <p>Kaavahankkeessa on lähtökohtaisesti osalliseksi määritetty kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maanomistajat. Tarvittaessa osallisten luetteloon lisätään muita tahoja hankkeen aikana.</p> <p>Mikäli joku kokee olevansa kaavahankkeessa osallinen MRL:n määritelmän mukaisesti, hän on osallinen.</p>

<p>Toteutuessaan suunniteltu leirintäalue vaikuttaisi merkittävästi ympäröivään luontoon ja kiinteistöjen omistajiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vesilahden arvokkaat luontokohteet -julkaisussa (T. Selänpää, 2021) arvokkaaksi määritelty Hinsalan kulttuurimaisema kärsisi merkittävästi. - paikan huomattava historiallinen kulttuuriperintö, mukaanluettuna Vesilahden tunnetuinpiin perinnemaisemiin lukeutuva Klaus Kurjen tie, kärsisi tai osaltaan jopa tuhoutuisi. Vesilahden arvokkaat luontokohteet -julkaisu (T. Selänpää, 2021, s. 5) määrittelee miljöön yhdeksi tärkeistä suomalaisista kulttuurimaisemakohteista. Tämän lisäksi Hinsalan alue on yksi Pirkanmaan merkittävimmistä muinaisjäännöskeskittymistä (T. Selänpää, 2021, s. 55). - alueella on havaittu harvinaisia lintulajeja (T. Selänpää, 2021, s. 19-20), esimerkiksi Hukianhovin läheisellä Pirunvuorella pesii uhanalainen huuhkaja (T. Selänpää, 2021, s. 63), joka todennäköisesti on levinnyt myös viereiselle Hulluharjulle. Peltojen käyttötarkoituksen muuttamisella ja maaston muokkauksella on suora vaikutus lintulajien elinympäristöön. - ympäristössä sijaitsevien kiinteistöjen arvon lasku johtuen edellä mainituista vaikutuksista - leirintäaluetoinnin mukanaan tuomat haitat ja häiriöt: muun muassa liikenne, melu, mahdollinen häiriökäyttäytyminen sekä kotirauhaan ja yksityisyyteen liittyvät häiriöt. - liikenteen määrän huomattava lisääntyminen, joka vaatisi Hinsalantien peruskorjausta ja leventämistä sekä mahdollisesti asfaltointia. Tie on jo nykytilanteessa, liikenteen ollessa melko vähäistä ja koostuessaan pääasiassa kevyestä autoliikenteestä, erittäin huonokuntoinen varsinkin syys-, talvi- ja kevätaikoina.	<p>Kaavan laatimista varten on laadittu luontselvitys, yleispiirteinen maisemaselvitys ja Pirkanmaan maakuntamuseon ohjeistuksen mukainen arkeologinen tarkkuusinventointi.</p> <p>Kaavan laatimisen lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokkaan Hinsalan kulttuurimaiseman ominaispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen.</p> <p>Lähtökohtaisesti ranta-asemakaavassa hyödynnetään alueen nykyisiä liittymiä eikä uusia liittymiä osoiteta.</p>
<p>Suunnitelman karttaan ei ole huomioitu leirintäaluetoinnin edellyttämien huoltorakennuksien (keittiötilat, suihku- ja wc-tilat, grillikatokset, jne.) sijoittamista alueelle. Lisärakentaminen tuottaa uusia maisemamuutoksia sekä vaatii maaperän muokkausta (viemäröinti, sähköliittymät, ym.).</p> <p>Leirintäalueen turvallisuutta käsittelevässä Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön julkaisemassa Leirintäalueen turvallisuusoppaassa mainitaan leirintäaluetoinnissa huomioitavaksi seikaksi muun muassa pelastusteiden noin 8 metrin leveyden, joka tarkoittaa rakennusvaiheessa massiivisia maatoita alueella (Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, 2021, s. 17). Samassa julkaisussa määritellään, että leirintäalue tulee olla rikosten ja ilkeiden ennaltaehkäisyn vuoksi riittävästi aidattu (Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö,</p>	<p>Leirintäalueen tarvitsemien rakennusten ja toimintojen sijoittuminen tullaan esittämään ranta-asemakaavaluonnoksessa asemakaavoituksen edellyttämällä tavalla.</p> <p>Leirintäalueen perustamisesta säädetään ulkoilulaissa. Leirintäalueen pitämiseen tarvitaan lupa, jonka hakemukseen on liitettävä selvityksiä leirintäalueen toimintojen järjestämisestä. (Päätös luvan hakemisesta leirintäalueen perustamiseen ja pitämiseen sekä leirintäalueiden luokitusperusteista 27.4.1978/336, 2 §)</p>

<p>2021, s. 24). Suunnitellun leirintäalueen kokonaispinta-ala on 13 hehtaaria, jonka aitaaminen yhdessä tarvittavien pelastusteiden rakentamisen kanssa muuttaa oleellisesti tunnustetun perinnemaiseman miljöötä.</p>	
<p>Tämän valituksen tarkoituksena ei ole kenenkään elinkeinon harjoittamisen rajoittaminen. Kuitenkin on kiistatonta, että suunniteltu 13 hehtaarin pinta-ala leirintäalueeksi on Suomen mittakaavassa huomattavan suuri. Koko Hinsalan pinta-alasta suunniteltu alue on merkittävä ja sen muokkaaminen leirintäaluekäyttöön vaikuttaa peruuttamattomasti sekä alueen maisemaan että luontoon.</p> <p>Ehdotamme Hukianhovin ranta-asemakaavan hylkäämistä tai vaihtoehtoisesti kaava-alueen rajauksen muuttamista siten, että Mäki-kärjentiehen rajoittuvasta peltoalueesta luovutaan suunnitelmassa täysin, jolloin leirintäalue sijoittuisi rannan ja nykyisen tilakeskuksen alueelle. Tällä muutoksella pystyttäisiin suurelta osin välttämään sekä maisema-, luonto- että kulttuuriarvojen tuhoaminen ja minimoimaan Hukianhovia ympäröiviin kiinteistöihin kohdistuvat haitat.</p>	<p>Maankäyttö- ja rakennuslain 74 §:n mukaan maanomistajan toimesta laadittavan asemakaavan alueen tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus.</p> <p>Ranta-asemakaava-alueen pinta-ala on noin 13 hehtaaria. Kaava-alueesta leirintäalueeksi on tarpeellista osoittaa vain se alue, jolla leirintäalueen toiminnot sijaitsevat.</p> <p>Riittävän laajalla ranta-asemakaava-alueen rajauksella on mahdollista huomioida riittävästi ympäröivän luonnon ja maiseman arvojen säilyminen.</p>

Yhteenveto:

Yleiskaavatilanne ja yleiskaavan määräykset esitetään kaavaselostuksessa.

Kaavan laatimisen lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (Vesilahden kulttuurimaisemat) ja maakunnallisesti arvokkaan Hinsalan kulttuurimaiseman ominaispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen.

Hinsalantien tiealue osoitetaan yleisen tien alueeksi (LT). Lähtökohtaisesti ranta-asemakaavassa hyödynnetään alueen nykyisiä liittymiä eikä uusia liittymiä osoiteta.

Tiedot Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta lisätään ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaselostukseen.

Kaavaselostukseen sisällytetään alustava suunnitelma vesihuollon järjestämisestä sekä jätevesien käsittelystä.

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 16.02.2024

KAVALUONNOS (16.11.2023)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan pelastuslaitos	18.01.2024
Pirkanmaan ELY-keskus	22.01.2024
Pirkanmaan maakuntamuseo	07.02.2024

Saapuneet mielipiteet:

Palautteen antaja	Pvm
Mielipide #1	21.01.2024

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan pelastuslaitos: Uudisrakennuksien rakennusalojen rajat tulisi määritellä vähintään 15 metrin etäisyydelle olemassa olevasta savusaunasta. Majoittumiseen käytettävien leirintämökkien rakennusalojen rajat tulisi määritellä vähintään 8 metrin etäisyydelle toisistaan.	Kaavan laatijan vastine: Vaatimukset savusaunan ja muiden rakennusten paloturvallisuuden vuoksi tarvittavista etäisyyksistä toisistaan huomioidaan ranta-asemakaavaa laadittaessa. Savusaunan rakennusala tarkistetaan siten, että se sijaitsee vähintään 15 metrin etäisyydellä muista uudisrakennuksista. Rakennuskohtaiset paloturvallisuusvaatimukset huomioidaan rakennuslupaa haettaessa.
LAUSUNTO Pirkanmaan ELY-keskus: ELY-keskus katsoo, että ranta-asemakaavassa esitetyt leirintämökit poikkeavat yleiskaavan määräyksistä, ja edellyttää MRL 42 § 4 mom. mukaisen yleiskaavallisen tarkastelun sisällyttämistä kaavaselostukseen. Tarkastelussa tulee avata poikkeamisen syyt, esittää asemakaavan soveltuvuus yleiskaavalliseen kokonaisuuteen sekä kohteen MRL 39 § mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen.	VASTINE Kaavan laatijan vastine: Leirintämökkien rakennusalat siirretään hakuaukealle korttelin 2 pohjoisosaan siten, että ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle. Kaavaselostukseen on sisällytetty yleiskaavallinen tarkastelu. Yleiskaavallista tarkastelua täydennetään.

<p>Ranta-asemakaavassa on esitetty 1RM kaava-alueelle 360 m² uutta kerrosalaa, jolle ei ole määriteltä sijaintia tai käyttötarkoitusta. Ilmakuvasovitteessa taas on esitetty huoltorakennus, jota ei ole eritelty kaavamääräyksissä. Kaava tulee ratkaista riittävällä tarkkuudella, jotta kaavan vaikutukset voidaan arvioida. Selostukseen on syytä sisällyttää taulukko, jossa on eritelty kokonaisrakennusoikeus, jo käytetty rakennusala sekä kaavalla myönnetty lisärakennusoikeus ja sen käyttökohteet.</p>	<p>Osoitetaan huoltorakennukselle oma rakennusala. Lisätään kaavaselostukseen taulukko käytetyistä ja kaavan mahdollistamista lisärakennusoikeuksista käyttökohteineen.</p>
<p>ELY-keskus katsoo, että ehdotettu leirintäalueen rajaus ja sen yhteyteen merkitty istutettava puustoalue tulee sulkemaan olemassa olevaa laajaa peltomaisemaa. Lisäksi rannan uudisrakennukset tulevat rajoittamaan näkyviä järvelle. Selostuksen maisema-analyysissä ei ole arvioitu riittävässä määrin kaavan vaikutuksia maisemaan. Maisema-analyysiin tulisi sisällyttää havainnekuvia oleellisilta näkymälinjoilta erityisesti Hinsalantien ja Mäki-Kärjentien risteyksestä kohti leirintäaluetta sekä Hinsalantieltä kohti uutta 2RM aluetta. Analyysissä on syytä tarkastella myös kaava-alueen maisemallista arvoa suhteessa Hinsalan laajempaan maisema-alueeseen. Vasta tarkemman analyysin pohjalta voidaan arvioida kaavan vaikutukset maisema-alueeseen.</p>	<p>Laaditaan havainnekuvat, joiden perusteella on mahdollista arvioida tarkemmin kaavan toteuttamisen vaikutuksia maisemaan.</p>
<p>Luontoselvitystä tulee täydentää oikea-aikaisesti tehdyillä viitasammakko- ja liito-oravaselvityksillä. Lisäksi tulee arvioida, sijoittuuko alueelle muiden luontodirektiivin liitteen IVa lajien mahdollisia elinympäristöjä (sudenkorennot, lepakot). Luontoselvityksen täydennyksessä selvitysalueelta tunnistetut luontoarvokohteet tulee arvottaa vuonna 2021 julkaistun oppaan luokituksen mukaisesti. Alueelle sijoittuvat tunnistetut luontoarvokohteet tulee huomioida kaavassa luontoarvojen säilymistä turvaavilla suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä.</p>	<p>Luontoselvitystä täydennetään viitasammakko- ja liito-oravaselvityksillä sekä arvioilla sudenkorentojen ja lepakkojen mahdollisista elinympäristöistä kaava-alueella. Alueelle sijoittuvat tunnistetut luontoarvokohteet huomioidaan tarvittaessa luontoarvojen säilymistä turvaavilla suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä.</p>
<p>Ranta-asemakaava-alueen käytön aikaisessa toiminnassa on huomioitava Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen 17.7.2023 antamat maantien 13761, Hinsalantien sujuvuutta ja turvallisuutta sekä sen mahdollisia puutteita koskevat kommentit.</p>	<p>Kaavaselostuksen kohtaan 6 Asemakaavan toteutus lisätään ohjeistus, että kaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota Hinsalantien hallitun tienlylyksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Kiinteä muinaisjäänös Hinsala Joppi (muinaisjäänöstunnus 1000049711) on merkitty kaavakarttaan päämaankäyttöä merkitsevällä SM-aluevarauksella. Merkinnän määräystä tulee täyden-</p>	<p>Täydennetään SM-alueen kaavamääräystä lauseella: "Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydetty alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto."</p>

<p>tää lauseella: "Aluetta koskevistä tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydetty alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto."</p>	
<p>Muu kulttuuriperintökohde Kilpilamminlahti (1000049712) on merkitty kaavakarttaan sm-osa-alueena. Koska kyseessä ei ole kiinteä muinaisjäännös, kirjaintunnus tulee muuttua muotoon "s". Osa-aluemerkintää tulee myös tarkistaa niin, että sen pohjoisosa varmasti kattaa koko muun kulttuuriperintökohteen alueen. Merkinän selitys ja määräys tulee lisäksi korjata muotoon: "Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevistä suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa".</p>	<p>Tarkistetaan sm-alueen osan kirjaintunnus muotoon s, varmistetaan osa-alueen rajauksen riittävä laajuus ja tarkistetaan kaavamääräys muotoon: "Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevistä suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa".</p>
<p>Kaavaselostuksen arkeologisia kohteita esittelevään kappaleeseen (s. 5 ja 6) tulee lisätä arkeologisten kohteiden koko nimet ja muinaisjäännösrekisteritunnukset. Kappaleen otsikko (s. 5) tulisi muuttua muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö".</p>	<p>Lisätään kaavaselostukseen arkeologisten kohteiden koko nimet ja muinaisjäännösrekisteritunnukset. Tarkistetaan kappaleen otsikko muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö".</p>
<p>Ranta-asemakaava on osin ristiriidassa ranta-osayleiskaavan ohjauksen kanssa. Rakentamista on osoitettu osayleiskaavan RM-alueen ulkopuolelle aikaisempaa lähemmäs rantaviivaa, n. 25 m etäisyydelle, mikä vastaa rakennusjärjestyksen yleistä ohjeistusta. Leirintäalue LR ja rantamökkien korttelialue RM 2 on sijoitettu pelloille osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, ettei kaavaratkaisu ole kaikilta osin parhaalla tavalla sovitettu maiseman valtakunnallisiin arvoihin. Ehdotettu leirintäalue ja siihen liittyvä istutettavaksi osoitettu puustovyöhyke sulkevat Hukian lähipeltoa. Lisäksi ne tulevat etenkin itäosaltaan laajan peltoaukean puolelle ja aiheuttavat näin maisemahäiriötä. Maakuntamuseo esittää tutkittavaksi ratkaisua, jossa matkailuautojen ja -vaunujen parkkialueet sijoitetaan kokonaisuudessaan metsäsaarekkeiden väliselle alueelle. Lisäksi maakuntamuseo huomauttaa, että rannan uudisrakennukset vaikuttavat osoitetun kaava-alueen herkimpään kohtaan, ainoaan pellon ja vesistön väliseen näkemäyhteyteen. Maakuntamuseo esittää tutkittavaksi ratkaisua, jossa pellolle osoitetut rakennukset sijoitetaan maisemallisesti vähemmän herkään paikkaan esim. hakkuuaukean puolelle. Maisemavaikutusten arvioimiseksi olisi tarpeen laatia havainnemateriaalia esim. valokuvauspotuksina.</p>	<p>Leirintäalueen ja istutettavan puustovyöhykkeen rajausta tarkistetaan siten, että peltoalue säilyy mahdollisimman avoimena ja leirintäalueen aluevaraus sijoittuu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen jatkoksi.</p> <p>Rantaan osoitetut leirintämökkien rakennusalat siirretään hakkuuaukealle korttelin 2 pohjoisosaan siten, että ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle.</p> <p>Laaditaan havainnekuvat, joiden perusteella on mahdollista arvioida tarkemmin kaavan toteuttamisen vaikutuksia maisemaan.</p>

	VASTINE
Mielipide #1	Kaavan laatijan vastine:
<p>Kaavaehdotus on voimassa olevan rantaosayleiskaavan vastainen. RM-alue on tarkoitettu rantaosayleiskaavaselostuksen s. 17 mukaan maatila- matkailua palvelevaksi alueeksi. RM-alue sijoittuu rantaosayleiskaavassa tiiviisti tilakeskuksen ympärille. Nyt ranta-asemakaavaehdotuksessa leirintäalue ja -majoitustoiminta on sijoitettu maatilakeskuksesta sivuun erilliseksi leirintäalueeksi. Se ei ollut rantaosayleiskaavan tarkoitus.</p> <p>Kokonaan uusi suunniteltu leirintäalue vaikuttaisi merkittävästi ympäröiviin kiinteistöihin aiheuttamalla huomattavasti häiriöitä, vaarantaisi kotirauhaa ja yksityisyyttä sekä vaikuttaisi negatiivisesti alueen yleiseen turvallisuuden tasoon.</p> <p>Ranta-asemakaava loukkaisi myös maanomistajien yhdenvertaisuutta. Tämän jälkeen jokaisen RM-alueen tilakeskuksen viereen voisi perustaa laajan liiketoiminnan alueen, joka ei enää tukeutuisi maatilan tilakeskukseen. Tilakeskusten rakennusoikeudet voisi myös samalla tavalla jakaa ja siirrellä niitä eri paikkoihin maatilan maa-alueiden sisällä, etäälle maatilakeskuksesta.</p> <p>Esimerkkinä yhdenvertaisesta maanomistajien kohtelusta on Vesilahden kunnan päätös poikkeamisluvasta, lupatunnus 23-0015-POI, 4.4.2023. Lupaa oikeudelle rakentaa kevytrakenteinen vierasmaja ei myönnetty, koska ”poikkeamisluvan myöntäminen saattaisi johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia (MRL 171.2,4 §).”</p> <p>Huomiona myös, että Hukianhovin ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 21.3.2023 on mainittu sivulla 3 Vaikutusten arviointi ja selvitykset -kohdassa, että keskeisenä asiana kaavaa laadittaessa on ollut muun muassa maanomistajien tasapuolinen kohtelu.</p> <p>Edelleen leirintäalueen erillisyyden tilakeskuksesta aiheuttaa sen, että tilakeskuksen kaikki rakennukset eivät tule lainkaan uudelle RM-alueelle, vaikka rannassa olevat saunarakennukset palvelisivat leirintäaluekäyttöä.</p> <p>Kaavaehdotuksessa on haluttu jättää kokonaan tilakeskuksen ja rannan välinen alue vapaaksi M-alueeksi, joka korostaa leirintäalueen erillisyyttä tilakeskuksesta. Tämäkin osoittaa kaavaehdotuksen olevan rantaosayleiskaavan vastainen, jonka perusajatus on tiiviisti maatilan ympärille rakentuva matkailutoiminta.</p>	<p>Leirintäalueen ja istutettavan puustovyöhykkeen rajausta tarkistetaan siten, että peltoalue säilyy mahdollisimman avoimena ja leirintäalueen aluevaraus sijoittuu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen jatkoksi.</p> <p>Lähtökohtaisesti leirintäalueen toiminta ei aiheuta ympäristöönsä sellaista melua, häikäisyä tai muita häiriöitä, jotka vaarantaisivat lähiympäristön asukkaiden kotirauhaa ja yksityisyyttä tai kohtuuttomasti haittaisivat lähiympäristön asukkaiden elämää.</p> <p>Laaditaan havainnekuvat, joiden perusteella on mahdollista arvioida tarkemmin kaavan toteuttamisen vaikutuksia maisemaan ja naapurustoon.</p> <p>Leirintäalueen tarkemmasta toteuttamisesta, rakentamisesta ja hoitamisesta säädetään ulkoilulaissa. Toiminta on luvanvaraista. Toiminnan tulee täyttää leirintäalueelle asetetut vaatimukset. Lisäksi viranomaisen voi antaa leirintäaluetta koskevia määräyksiä.</p> <p>Ranta-asemakaavassa on osoitettu tarkemmin rakentamisen määrä ja sijoittuminen sekä huomioitu kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon arvot. Leirintäalueen sijainnissa, laajuudessa ja liikennejärjestelyissä on huomioitu lähiympäristön asukkaat. Leirintäalueeksi osoitettu alue sijaitsee vähintään 200 metrin etäisyydellä ympäröivistä vakituisista asunnoista ja loma-asunnoista. Leirintäalueen ja matkailua palvelevien korttelialueiden sekä ympäröivien naapureiden väliin on osoitettu maa- ja metsätalousalueet, jotka suojaavat leirintäaluetointojen näkymistä ja kuulumista haitallisesti naapureille saakka.</p> <p>Ranta-asemakaava ei muuta emättilan mitoitusta eikä lisää emättilan käytetyn rakennusoikeuden määrää ja on siten tasapuolinen emättilaan kuuluvien kiinteistöjen maanomistajia kohtaan. Ranta-asemakaava ei poikkea alueella voimassa olevassa Vesilahden rantaosayleiskaavassa osoitetusta rakennusoikeuden määrästä.</p> <p>Leirintäalueeksi osoitetulle alueelle ei ole osoitettu rakennusoikeutta.</p> <p>Ranta-asemakaava ei rajoita muita maanomistajia käyttämästä omistamiaan kiinteistöjä niille tarkoitettuun käyttöön eikä aiheuta kenellekään maanomistajalle kohtuutonta haittaa.</p>

Hinsala on osa Vesilahden kulttuurimaisemaa, joka on valtakunnallisesti (Valtioneuvoston periaatepäätös, 1995 sekä VAMA 2021) sekä maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, jossa näkyvät vesistöön ja pitkien viljelysten poikki ovat merkittävä osa maisema-alueen arvoa ja näkyvät tulisi siten pitää avoimina (ELY-keskus, Pirkanmaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, 2014). Toteutuessaan leirintäalue määrittelemättömine, mahdollisesti istutettuine rajakasvillisuuksineen rikkoisi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 vastaisesti esteettömän näkymän yli maisemallisesti arvokkaan peltoalueen (MA) suunnitellun alueen itäosassa. ELY-keskus mainitsee lausunnossaan tämän ranta-asemakaavan osalta olevan oleellista, että maa- ja metsätalousalueen kaavamäärityksen mukaan alueen avoimet pellot ovat merkittävä osa Vesilahden rantamaisemaa (Hukianhovin ranta-asemakaava palauteraportti 16.11.2023).

Maasto alueella, erityisesti Hinsalantien eteläpuolella, on rantaa kohti viettävää, kosteaa maata. Sen soveltuvuus suunnitellusti RM- ja rakennusalueeksi on kyseenalaistettava, koska nykyisellä M-merkinnän kaavamäärityksellä 200 metrin syvyydellä ranta-alueella muun kuin maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyvien talousrakennuksien ja maatilan talouskeskukseen liittyvän ranta-saunan rakentaminen on kielletty (MRL 72.3 §, 1. ja 2. momentti). Suunnitelmassa rannan nykyiselle M-alueelle on piirretty perhesauna, yhteisauna ja mökkejä. Kokonaisuutta ei voi mitenkään pitää maatilan talouskeskukseen liittyvänä, eivätkä ne tule omistajan henkilökohtaiseen käyttöön. Lisäksi ne sijaitsivat alueella, jolla on erityisiä luonnon- ja maisema-arvoja (MRL 72.6 §, 1. momentti).

Kaavamuutoksen mukaiset huoltorakennukset ranta-alueella viemärointeineen, leirintäpaikat MA-alueen reunaan nykyiselle M-alueeksi luokitellulle pellolle sekä alueen sisäiset kulkureitit vaativat massiivisia maansiirto-, maantäyttö- ja kaivuutöitä, jotka muuttavat ja tuhoavat alueen maiseman, maaston ja luonnon peruuttamattomasti ja maakuntakaavan 2040 sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon vastaisesti. Rakentamiselle suunniteltu, lähellä rantaa oleva alue on jyrkästi viettävää. Rakentamisen edellytyksenä tälle alueelle, on rannan täyttäminen ja muu voimakas maaston muokkaaminen, joiden maisemallisia vaikutuksia ei ehdotuksessa ole lainkaan huomioitu.

Leirintämökkien rakennusalat siirretään hakukuuaukealle korttelin 2 pohjoisosan siten, että ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle. Kaavaselostuksen yleiskaavallista tarkastelua täydennetään.

Yleiskaavan mukainen matkailupalvelujen alue (RM) sijoittuu Hukiantien molemmin puolin. Ranta-asemakaavassa yleiskaavan aluevarausta on tarkennettu siten, että Hinsalantien molemmin puolin on jätetty suojaavaa puustoa osoittamalla alueet maa- ja metsätalousalueiksi (M). Rannan puolella maa- ja metsätalousalueella sijaitsee lisäksi arkeologinen kulttuuriperintökohde, jonka alueelle matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta ei voi osoittaa.

Rannassa sijaitsee nykyisin savusauna, jonka läheisyyteen leirintäaluetta palvelevat saunat on luontevaa sijoittaa sekä toiminnallisista että maisemallisista perusteista sen sijaan, että leirintäalueen tarvitsemia saunarakennuksia sijoiteltaisiin etäälle toisistaan rakentamatonta rantaviivaa rikkoen.

Kaavan vaikutusten arviointiin lisätään arvio rannan lisääntyvän virkistyskäytön vaikutuksista, ranta-alueelle kohdistuvan rakentamisen vaikutuksista ja leirintäalueen toteuttamisen vaikutuksista maisemaan ja luontoon.

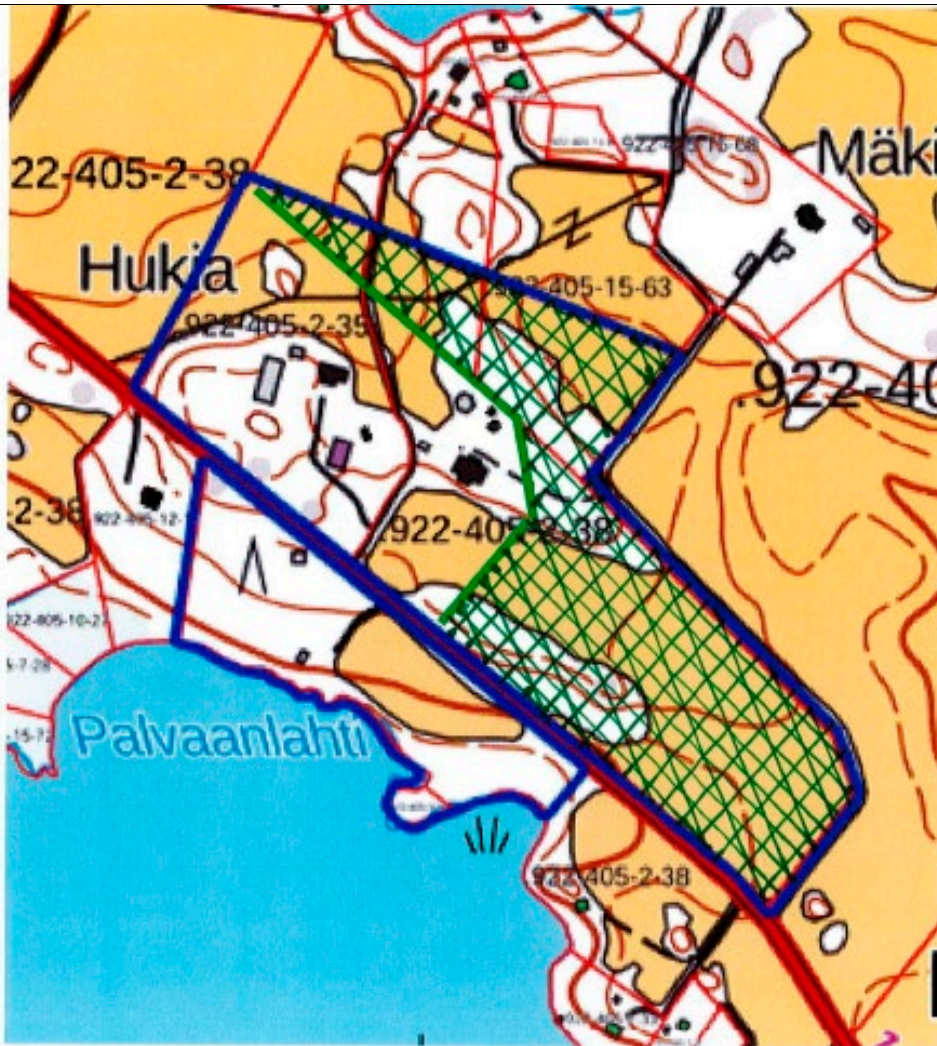
Alueelle sijoittuvat tunnistetut luontoarvokohteet huomioidaan tarvittaessa luontoarvojen säilymistä turvaavilla suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä.

Ranta-asemakaavassa osoitetulle matkailua palvelevien rakennusten korttelialueelle 2 (RM) saa sijoittaa vain sen alueelle erillisin rakennusaloittein osoitettujen käyttötarkoitusten mukaisia rakennuksia. Sallittuja käyttötarkoituksia korttelissa 2 ovat sauna, savusauna, matkailua palveleva huoltorakennus, ja enintään 20 neliömetrin kokoiset leirintämökit. Aluetta ei ole mahdollista esimerkiksi jakaa erillisiksi rakennuspaikoiksi eikä sinne ole mahdollista rakentaa loma-asuntoja.

Kaavaselostuksen kohtaan 6 Asemakaavan toteutus lisätään ohjeistus, että kaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomioita Hinsalantien hallitun tienylityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.

<p>Kaavaehdotuksessa ei ole myöskään selvitetty, miten rannan tuntumassa oleva RM 2 -alue varataisiin juuri matkailutarkoituksiin. Ilman kaavamääräystä sinne voi rakentaa erillisiä loma-asuntoja.</p> <p>Ranta-asemakaavassa ei ole huomioitu alueen kahtia jakavan Hinsalantien turvallisuutta. Tie on valaisematon ja vaarallinen juuri ennen Hukianhovin liittymää idästä lähestyttäessä näkyvyyden peittävän mäen vuoksi. Tie on erittäin huonokuntoinen syksy- talvi- ja kevätaikoina. Hinsalantietä ei ole päällystetty, toisin kuin Hukianhovin ranta-asemakaavan kaavaselostuksessa (16.11.2023) väitetään. Tie ei ole tarkoitettu jatkuvaan käyttöön raskaalle liikenteelle, kuten esimerkiksi asuntoautoille, vaan vaatisi peruskorjauksen, leventämisen ja huomattavasti nykyistä paremman ylläpidon. Turvallista jalankulku- ja muuta kevyttä liikennettä Hinsalantien yli RL-alueelta rantaan ei ole huomioitu suunnitelmassa. Ranta-asemakaavasta ei myöskään käy ilmi, onko rannan mökeille suunniteltu autoliikennettä. Mikäli on, nykyinen liittymä ei sitä tule palvelemaan huonosta näkyvyydestä johtuvan vaarallisen sijaintinsa vuoksi.</p> <p>Ehdotamme Hukianhovin ranta-asemakaavan hylkäämistä tai vaihtoehtoisesti ranta-asemakaavan muuttamista siten, että leirintäaluetointa sijoitetaan nykyiselle RM-kaava-alueelle ja osin rannan alueelle (kuva, liite 1) . Tällä kompromissilla pystyttäisiin minimoimaan lähiympäristöön kohdistuvat yksityisyys- ja turvallisuushaitat sekä säilyttämään valtakunnallisesti tunnustettu kulttuurimaisema ja luonnon monimuotoisuus kaikille vesilähteläisille.</p>	<p>Tarkistetaan tieto Hinsalantien päällysteestä kaavaselostukseen.</p> <p>Mielipiteen liitekartan mukainen alue, johon mielipiteen antaja ei halua sijoitettavaksi leirintäaluetointia, otetaan jatkosuunnitelmassa huomioon.</p>
--	--

 = Ei leirintäaluetamintaa

Mielipide 1, liite, kuva 1 (kartta, johon merkitty rajaus leirin-täalueen sijoittelusta. Toimitettu jo aiemmin ensimmäisen mielipi-teen liitteenä)

Yhteenveto tehtävistä tarkistuksista:

Vaatimukset savusaunan ja muiden rakennusten paloturvallisuuden vuoksi tarvittavista etäisyyksistä toisistaan huomioidaan ranta-asemakaavaa laadittaessa.

Savusaunan rakennusala tarkistetaan siten, että se sijaitsee vähintään 15 metrin etäisyydellä muista uudisrakennuksista.

Leirintämökkien rakennusalat siirretään hakkuuaukealle korttelin 2 pohjoisosaan siten, että ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle.

Kaavaselostuksen yleiskaavallista tarkastelua täydennetään.

Osoitetaan huoltorakennukselle oma rakennusala. Lisätään kaavaselostukseen taulukko käytetyistä ja kaavan mahdollistamista lisärakennusoikeuksista käyttökohteineen.

Laaditaan havainnekuvat, joiden perusteella on mahdollista arvioida tarkemmin kaavan toteuttamisen vaikutuksia maisemaan ja naapurustoon.

Luontoselvitystä täydennetään viitasammakko- ja liito-oravaselvityksillä sekä arvioilla sudenkorentojen ja lepakkojen mahdollisista elinympäristöistä kaava-alueella. Alueelle sijoittuvat tunnistetut luontoarvokohteet huomioidaan tarvittaessa luontoarvojen säilymisen turvaavilla suojelumerkinnöillä ja -määräyksillä.

Kaavaselostuksen kohtaan 6 Asemakaavan toteutus lisätään ohjeistus, että kaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomioita Hinsalantien hallitun tienlyityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.

Täydennetään SM-alueen kaavamääräystä lauseella: "Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydetty alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto."

Tarkistetaan sm-alueen osan kirjaintunnus muotoon s, varmistetaan osa-alueen rajauksen riittävä laajuus ja tarkistetaan kaavamääräys muotoon: "Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa".

Lisätään kaavaselostukseen arkeologisten kohteiden koko nimet ja muinaisjäännösrekisteritunnukset. Tarkistetaan kappaleen otsikko muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö".

Leirintäalueen ja istutettavan puustovyöhykkeen rajausta tarkistetaan siten, että peltoalue säilyy mahdollisimman avoimena ja leirintäalueen aluevaraus sijoittuu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueen jatkoksi.

Kaavan vaikutusten arviointiin lisätään arvio rannan lisääntyvän virkistyskäytön vaikutuksista, ranta-alueelle kohdistuvan rakentamisen vaikutuksista ja leirintäalueen toteuttamisen vaikutuksista maisemaan ja luontoon.

Tarkistetaan tieto Hinsalantien päällysteestä kaavaselostukseen.

Mielipiteen liitekartan mukainen alue, johon mielipiteen antaja ei halua sijoitettavaksi leirintäalue toimintaa, otetaan jatkosuunnittelussa huomioon.

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 01.08.2024

KAVAEHDOTUS (27.5.2024)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan pelastuslaitos	11.06.2024
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta	18.06.2024
Vesilahden kunnan tekninen lautakunta	19.06.2024
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta	28.06.2024
Pirkanmaan maakuntamuseo	04.07.2024
Pirkanmaan ELY-keskus	08.07.2024

Saapuneet muistutukset:

Palautteen antaja	Pvm
Mielipide #1	18.07.2024

Pirkanmaan liitto ilmoitti 19.6.2024, että se ei anna lausuntoa Hukianhovin ranta-asemakaavan ehdotuksesta. Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa kaavaehdotuksesta. Teknisellä lautakunnalla ei ollut kaavaehdotukseen lausuttavaa.

LAUSUNTO	VASTINE
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta: Sivistyspalveluiden sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmista Hukianhovin ranta-asemakaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia. Virkistysmahdollisuuksien lisääntyminen ja kunnan kulttuuriperinnön vaaliminen edistävät pieneltä osaltaan kuntalaisten hyvinvointia. Sivistyspalveluiden näkökulmasta on myös suotavaa, että palvelut olisivat turvallisesti myös kevyen liikenteen saavutettavissa.	Kaavan laatijan vastine: Todetaan saapunut lausunto. Alueelle johtava Hinsalantie on valtion omistama ja ylläpitämä maantie. Maantien kehittäminen ei sisälly yksittäiseen ranta-asemakaavaan. Kaavaselostuksen kohtaan 6 Asemakaavan toteutus on kirjoitettu, että ranta-asemakaavaa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomioita Hinsalantien hallitun tienylityksen järjestämiseen ja risteysalueiden turvallisuuteen.
LAUSUNTO Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta: Rakennus- ja ympäristölautakunnan aiemman lausunnon mukaiset huomiot on tarkennettu kaavaehdotukseen. Kaavan laadinnan yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten ja arkeologisen tark-	VASTINE Kaavan laatijan vastine: Todetaan saapunut lausunto.

<p>kuusinventoinnin tulokset on huomioitu kaavakartassa, johon on merkitty muinaismuistoalue, maisemallisesti arvokas peltoalue, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet ja kulttuuriperintökohde. Selvitykset on rakentamisen ohjaamiseksi ja lupien käsittelyä varten rakennusvalvontaviranomaisen näkökulmasta riittävästi kaavassa määritelty.</p>	
<p>Korttelissa 1 on kaavaselostuksen mukaan lisärakennusoikeutta osoitettu 384 m² suhteessa nykyiseen rakennuskantaan. Kaavaselostuksessa on mainittu, että lisärakennusoikeus on mahdollista käyttää leirintäaluetta palvelemaan huoltorakennukseen sille osoitetulle rakennusalalle ja matkailua palvelevien rakennusten rakentamiseen muualle korttelialueelle. Korttelissa sijaitsee kaksi asuinrakennusta, joille on kaavakartassa merkitty as-merkinnällä rakennusalat. Kaavaselostuksen perusteella ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa kaavalla asuinrakennuksille lisärakennusoikeutta, jolloin kaavamääräyksiin on syytä selvyiden vuoksi lisätä asuinrakennusten rakennusala koskien maininta, että niiden rakennusoikeus on enintään olemassa olevien rakennusten kerrosalan suuruinen.</p>	<p>Täydennetään asuinrakennusten rakennusaloja osoittamalla niille suurin sallittu rakennusoikeuden määrä.</p>
<p>Pirkanmaan pelastuslaitos on maininnut kaavaluonnoksen lausunnossa, että leirintämökkien rakennusalojen rajat tulisi määritellä vähintään 8 metrin etäisyydelle toisistaan. Leirintämökeille osoitetulla rakennusalalla ei kaavakartassa ole merkitty yksittäisiä leirintämökkejä koskevia, määrittäviä rakennusaloja. Kaavakarttaan on merkitty kortteleihin 2 ja 3 rm-1 -rakennusaloille alueet, jotka on tulkittavissa ohjeellisiksi sijainneiksi rakennettaville rakennuksille. Sitova rakennusala on kaavamääräyksen mukaan pistekatkoviivalla rajattu isompi alue, johon ehdotuksen mukaisesti kerrosalaltaan enintään 20 neliömetrin kokoisia leirintämökkejä saisi sijoittaa vapaasti siten, että niiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään rakennusalalle osoitetun rakennusoikeuden suuruinen. Huomautan, että rakennusten paloturvallisuuden varmistamiseksi kaavakartassa on syytä osoittaa määräävät rakennusalat, joiden perusteella pelastuslaitoksenkin mainitsema 8 metrin etäisyys leirintämökkien sekä leirintämökkien ja muiden rakennusten välillä toteutuu. Rakentamisen lainsäädäntö on uudistumassa ja 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) mukaan rakennus, joka on muu kuin asuinrakennus, edellyttää rakentamislupaa vain, jos se on kooltaan vähintään 30 neliometriä. Sen perusteella voidaan kaavaehdotuksesta tulkita, että kaavan mukaiset leirintämökit eivät uuden lain voimaan</p>	<p>Täydennetään leirintämökkejä koskevaa kaavamääräystä rm-1 seuraavasti: ”Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.”</p>

<p>tultua edellyttä rakennusvalvontaviranomaisen lupaa tai valvontaa, jossa esimerkiksi edellä mainittuja etäisyyksiä tarkasteltaisiin, jolloin ne on erityisen huolellisesti huomioitava kaavaa laatiessa.</p>	
<p>Korttelissa 3 on rm- sa - merkinnällä oleva rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevan huolto- ja saunarakennuksen. Kaavaselostuksessa olevassa havainnekuvassa alueelle on suunniteltu yhteissauna, jonka pohjoispuolella on pysäköintialue. Havainnekuvaa vastaava pysäköintipaikan sijainti on kaavakartassa ma- ja metsätalousalueella. Kaavan mukainen rakentaminen saattaa edellyttää sen suuruisen pysäköintipaikan rakentamista, jonka sijainti on syytä osoittaa myös kaavakartassa.</p>	<p>Täydennetään kaavakarttaa rannan pysäköimispaikan aluerajauksella ja kaavamääräyksellä.</p>
<p>LAUSUNTO</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Maakuntamuseo on antanut hankkeesta aikaisemman lausunnon diar. 883/2023, jossa todettiin, ettei kaavaratkaisu kaikilta osin ollut parhaalla tavalla sovitettu maiseman valtakunnallisiin arvoihin. Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta esitettiin kaavaratkaisun kehittämistä siten, että leirintäalueesta ja rantaan sijoittuvasta mökki- ja saunarakentamisesta koituvat maisemavaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Lisäksi arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä todettiin puutteita. Ehdotusvaiheessa arkeologista kulttuuriperintöä koskevat merkinnät ja määräykset on korjattu museon ohjeistuksen mukaisesti. Myös muita kaavan ratkaisuja on kehitetty oikeaan suuntaan. Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta maakuntamuseo toteaa kuitenkin, että kaavaratkaisussa on edelleen hieman kehittämisen varaa.</p>	<p>Todetaan saapunut lausunto.</p>
<p>Leirintäalueen korttelialuetta on supistettu itäosastaan, mutta vaikka leirintäpaikkoja on siirretty rantaan johtavan tien varteen, ulottuu leirintäalueen varaus (RL) edelleen metsäsaarekkeiden väliseltä kapealta peltoalueelta Mäki-Kärjentien varteen maisemallisesti arvokkaalle laajalle viljelyaukealle. Osittain tämä johtunee siitä, että leirintäpaikkojen lukumäärää on lisätty: luonnosvaiheessa niitä oli 61 ja ehdotusvaiheessa 70. Maakuntamuseo katsoo edelleen, että leirintäalue on syytä kokonaan sijoittaa pellon kapealle osalle metsäsaarekkeiden väliin, sillä tämä vähentäisi maisemaan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Lisäksi maakuntamuseo huomauttaa, että vaikutustenarvioinnin mukaan asemakaavassa on huomioitu ympäröivät naapurit mm. puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen määräyksellä, mutta</p>	<p>Tarkistetaan leirintäalueen rajausta itäosastaan.</p> <p>Puustoisena säilytettävän/ istutettavan alueen kaavamääräys poistettiin kaavaehdotuksesta Pirkanmaan maakuntamuseon kaavaluonnoksesta antaman lausunnon perusteella, jossa todettiin: ”Ehdotettu leirintäalue ja siihen liittyvä istutettavaksi osoitettu puustovyöhyke sulkevat Hukian lähipeltoa. Lisäksi ne tulevat etenkin itäosaltaan laajan peltoaukean puolelle ja aiheuttavat näin maisemahäiriötä.” sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella, jossa todettiin: ”ELY-keskus katsoo, että ehdotettu leirintäalueen rajausta ja sen yhteyteen merkitty istutettava puustoa tulee sulkemaan olemassa olevaa laajaa peltomaisemaa.”</p>

kyseistä määräystä ei esiinny kaavakartalla tai -määräyksissä.	Lisätään puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen kaavamääräys siten, että se kattaa olemassa olevat metsäalueet leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella.
Kaavaluonnoksessa rantapellolle sijoitettu leirintämökkien korttelialue RM on ehdotusvaiheessa siirretty maakuntamuseon antaman suosituksen mukaisesti hakkuuaukealle siten, että se sijoittuu pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle. Rantapellon länsireunaan on jätetty huolto- ja saunarakennuksen rakennusala. Mökkejä ja saunoja koskevaa havainneaineistoa ei ole laadittu, mitä voidaan pitää jonkinasteisena puutteena maisemavaikutusten arvioinnin kannalta. Ratkaisu vaikuttaa kuitenkin pääpiirteiltään onnistuneelta, sillä rannan kasvillisuus peittää huoltoja saunarakennuksen näkyvistä järveltä katsottaessa.	Leirintämökit ja saunat on esitetty laadituissa ilmakuvasovitteissa. Leirintämökit ja saunat näkyvät kuvissa ”Näkymä etelästä” ja ”Näkymä lännestä”, jotka ovat kaavaselostuksen sivulla 29 ja kaavan liitteessä 11: ”Ilmakuvasovitteet ja havainnekuva kaavan toteuttamisesta”.
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Kaavan laatijan vastine:
Kaavahanke on kehittynyt oikeaan suuntaan luonnosvaiheesta. Luonnosvaiheen lausunnossaan ELY-keskus on todennut, että kaavaluonnoksessa Palvaanlahden rantaan osoitetut leirintämökit poikkeavat yleiskaavan määräyksistä ja rajoittavat näkymiä järvelle. Ehdotusvaiheessa leirintämökkien rakennusalat on siirretty avoimesta järvimaisemasta hakkuualueelle, jossa ne sijoittuvat pääosin yleiskaavan mukaiselle matkailupalveluiden alueelle. ELY-keskus pitää ratkaisua toimivana.	Todetaan saapunut lausunto.
Sen sijaan leirintäalueen rajauksessa on vielä kehittämisen varaa. Leirintäalueen rajausta ulottuu kaavaehdotuksessa avoimelle peltoaukealle. Vesilahden kulttuurimaisema edustaa Keski-Hämeen historiallista maanviljelysmaisemaa, jonka suunnittelussa on syytä kiinnittää erityistä huomiota avointen maisematilojen säilymiseen. ELY-keskus katsookin, että leirintäalue on syytä rajata jo olemassa olevien puustoisien alueiden väliin, jolloin maisemaa heikentäviä vaikutuksia saadaan vähennettyä.	Tarkistetaan leirintäalueen rajausta itäosastaan.
Kaavaluonnoksessa oli esitetty leirintäalueen vierelle aluemääräys, jolla tulee istuttaa/säilyttää suojaavaa puustoa. Luonnosvaiheen lausunnossaan ELY-keskus totesi, että istutettava puusto rajoittaisi avointa maisema-aluetta. Merkintä on poistettu kaavaehdotuksesta kokonaan. Merkintä olisi hyvä palauttaa kaavaehdotukseen siten, että se kattaa olemassa olevan puuston ja ohjaa sen säilyttämiseen.	Lisätään puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen kaavamääräys siten, että se kattaa olemassa olevat metsäalueet leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella.

<p>Kaavaselostuksessa on mainittu, että alueelle rakennetaan uusi laituri, jonka kautta alueelle on mahdollista saapua veneellä. Rannan edustalla on kelluslehtistä kasvillisuutta, joka on potentiaalista elinympäristöä osalle EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainituille tiukasti suojelluille sudenkorentolajeille (idänkirsikorento, sirolampikorento, lummelampikorento, täplälampikorento), joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 78 §).</p> <p>Ranta-alueen kehittämisessä tulee pyrkiä ratkaisuihin, jotka parhaiten säästävät olemassa olevaa kasvillisuutta. Mikäli kaavan mukaisen toiminnan rannan käyttö edellyttää rannan ruoppaamista ja vesikasvillisuuden poistoa, tulee EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen sudenkorentojen esiintyminen alueelta selvittää ja varmistua siitä, ettei hävitetä tai heikennetä direktiivissä mainittujen sudenkorentolajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Tämä ranta-alueen kasvillisuutta muuttavan maankäytön selvitysvelvollisuus on syytä tuoda kaavan yleismääräyksiin. Tämä selvitysvelvollisuus tulee huomioida myöhemmissä laiturin ja veneväylään liittyvissä toimenpideluvissa.</p> <p>Mikäli uusi laituri ja sinne kulkeva veneväylä osoitetaan vanha laiturin paikalle ja jo vapaana vesikasvillisuudesta olevalle alueelle, ei erillistä sudenkorentoselvitystä vaadita.</p>	<p>Uusi laituri rakennetaan korvaamaan nykyinen laituri vanhan laiturin paikalle. Kaavaselostuksen kohdassa 6 Asemakaavan toteutus on annettu ohjeita sudenkorentojen huomiomisesta ranta-alueen käsittelyssä.</p>
	VASTINE
Mielipide #1	Kaavan laatijan vastine:
<p>Kaavaehdotus on voimassa olevan rantaosayleiskaavan vastainen. RM-alue on tarkoitettu rantaosayleiskaavaselostuksen s. 17 mukaan maatila- matkailua palvelevaksi alueeksi. RM-alue sijoittuu rantaosayleiskaavassa tiiviisti tilakeskuksen ympärille. Nyt ranta-asemakaavaehdotuksessa leirintäalue ja -majoitustoiminta on suunniteltu nykyisen RM-alueen ulkopuolelle itä- ja eteläsuuntaan.</p> <p><u>Maiseman muuttuminen</u> Leirintäalueen tulisi sijoittua nykyiselle rantaosayleiskaavan mukaiselle RM-alueelle. Varsinkin alueen laajentuminen itäsuunnassa on ongelmallinen (ELY-keskus ja Pirkanmaan maakuntamu- seon lausunnot avarista peltomaisemista, rajaa- misesta ym.). Toteutuessaan leirintäalue tarkem- min määrittelemättömine, istutettuine rajakasvilli- suuksineen rikkoisi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 vastaisesti esteettömän näkymän yli maise- mallisesti arvokkaan peltoalueen (MA) suunnitel- lun alueen itä-osassa. Sekä ELY-keskus että Pir-</p>	<p>Tarkistetaan leirintäalueen rajausta itäosas- taan.</p> <p>Lisätään puustoisena säilytettävän/istutetta- van alueen kaavamääräys siten, että se kattaa olemassa olevat metsäalueet.</p> <p>1) Olemassa olevat asuinrakennukset on huomi- oitu ranta-asemakaavassa kaavamääräyksellä ”as”. Kaava ei salli uusien asuinrakennusten ra- kentamista. Kiinteistön Hukia 922-405-2-38 alu- eella sijaitsevassa päärakennuksessa on juhla- ja ravintolatilojen lisäksi asuintilat. Täydennetään asuinrakennusten rakennusaloja osoittamalla niille suurin sallittu rakennusoikeuden määrä.</p> <p>2) Kaava-alueen ja korttelialueiden rajauksissa on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslain 74.2 §:n säädös, jonka mukaan maanomistajan toimesta laadittavan asemakaavan alueen tulee muodos- taan tarkoituksenmukainen kokonaisuus. Tästä</p>

kanmaan maakuntamuseo katsovat lausunnoissaan, että ehdotettu leirintäalueen rajausta ja istutettava puustoalue tulee sulkemaan olemassa olevaa laajaa peltomaisemaa etenkin alueen itäosassa ja aiheuttavat maisemahäiriötä. (Hukianhovin ranta-asemakaava palauteraportti 16.2.2024).

Maanomistajien yhdenvertainen kohtelu

Kaavaehdotus rikkoo rantaosayleiskaava-alueen maanomistajien yhdenvertaista kohtelua ainakin seuraavasti:

1) Leirintäalue sekä lomarakennukset tulisivat sijoittumaan rantaosayleiskaavan RM-alueen ulkopuolelle. Tähän on syynä mm. se, että kaavan mukaisella alueella on kaksi asuinrakennusta, joista toista on laajennettu ja kunnostettu kaavan voimassaoloaikana. Lisäksi tiloille on rakennettu osayleiskaavan vahvistamisen jälkeen muita rakennuksia. Kaava-aluetta ei voi laajentaa sen johdosta, että maanomistajat ovat käyttäneet matkailupalveluihin tarkoitettua RM-aluetta mahdollisia muita tarkoituksia varten rakennettuihin rakennuksiin.

2) Kaavaehdotus noudattaa rakennusten sijoittelun osalta pitkälti kiinteistöjen 922-405-2-35 ja 922-405-2-38 rajoja siten, että uudet matkailupalvelut tulevat kiinteistölle 922-405-2-38. Syyt tähän ei ole kaava-aineistossa selvitetty.

3) Kaavaselostuksessa ei ole selvitetty, miten kaikki rantaosayleiskaavan voimassaoloaikana kiinteistöille rakennetut rakennukset palvelevat kaavan mukaista matkailupalvelujen käyttötarkoitusta. Kaavaehdotuksen perusteella jää epäselväksi, palvelevatko kaikki molempien tilojen alueella olevat rakennukset ylipäätään matkailukäyttöä. Tämän selvittäminen on tärkeää, jotta voidaan todeta, voiko omistajilla olla minkäänlaista perusteltua oikeutta laajentaa RM-aluetta. Jos alueelle on kaavan vahvistamisen jälkeen rakennettu muita kuin matkailua palvelevia rakennuksia, ei näiden rakentaminen voi olla perusteena laajentaa RM-aluetta. (Kaavaselostus, 27.5.2024, s. 8-9 vrt. Kuva, s. 35)

4) Kaavaselostuksen sivulla 6 selvitetään, että kaava-alueen rakennusten yhteenlaskettu toteutunut kerrosala on 1241 kerrosalaneliometriä. Tästä määrästä ei ole aineistossa mitään dokumentoitua selvitystä tai viranomaisen kannanottoa. Kaavaselostuksen sivuilla 7 – 9 on useita rakennuksia, joita ei ole laskettu tähän kerrosalaan. Kaava-

syystä kaava-alueen rajauksessa on huomioitu kiinteistöjen 922-405-2-35 ja 922-405-2-38 rajat.

3) Kaava-alueella sijaitsevista rakennuksista kiinteistön Keskitalo 922-405-2-35 sijaitsevaa asuinrakennusta lukuun ottamatta muut rakennukset palvelevat nykyisin matkailukäyttöä joko suoraan tai välillisesti. Rakennuksissa on ravintolatoimintaa, juhla- ja kokoustiloja, saunatiloja, lämpökeskus, koneiden säilytystä ja muuta varastointia.

4) Kaavaselostuksessa kerrottu toteutunut kerrosala 1241 kerrosalaneliometriä perustuu Vesilahden kunnan rakennusvalvonnasta saatuihin tietoihin alueen nykyisestä rakennuskannasta. Käytetyt rakennusoikeudet rakennuskohtaisesti on esitetty kaavaselostuksessa Vesilahden kunnan rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaisesti. Rakennusten pinta-alatietojen ja rakentamisajankohden tietojen on todettu olevan riittävät kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioiden kaavan laatimista ja kaavan vaikutusten arviointia varten.

5) Kaavassa osoitettu korttelialueet 1-3 on osoitettu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueiksi (RM). Alueita ei ole mahdollista käyttää tavanomaiseen lomarakentamiseen. Lisäksi kortteleissa 2 ja 3 on rakentamista ohjattu siten, että rakennusoikeus osoitettu yksittäisiä, korkeintaan 20 neliömetrin suuruisia leirintämökkejä, matkailua palvelevaa huolto- ja saunarakennusta sekä savusaunaa ja saunaa varten. Ranta-asemakaavan laatimista varten laaditussa arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa havaittiin muu kulttuuriperintökohde, joka sijoittuu rantaosayleiskaavan RM-alueelle. Matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta ei ranta-asemakaavaa laadittaessa ollut mahdollista osoittaa kyseiselle alueelle. Ranta-asemakaavassa Hinsalantien eteläpuolinen osa RM-alueesta on tämän vuoksi osoitettu yleiskaavasta poiketen kahteen erilliseen korttelialueeseen.

6) Ranta-asemakaavalla ei ole tarkoitus vaikuttaa kiinteistön lohkomiseen. Lohkomisesta säädetään kiinteistönmuodostamislaissa (12.4.1995/554). Lain mukaan asemakaava-alueella lohkominen on suoritettava siten, että se ei vaaranna kaavan toteutumista.

7) Ranta-asemakaavalla ei ole vaikutusta emättilan rakennusoikeuteen. Ranta-asemakaavan laatimista ohjaa alueella voimassa oleva rantaosayleiskaava, jossa emättilan rakennusoikeus on osoitettu. Rantaosayleiskaavassa osa emättilan

selostuksessa myös todetaan, että kaikkien rakennusten osalta ei tiedettäisi, koska ne on rakennettu. Maanomistajat kyllä tietävät tai vanhoista kartoista on helposti selvítettävissä, koska mikään rakennus on rakennettu.

5) Kahden lomarakennuksen rakentaminen kiinteistön 922-405-2-38 rantaan rikkoo räikeästi maanomistajien yhdenvertaista kohtelua. Ko. tilan rantarakennusoikeus on käytetty jo aikaisemmin. Nyt nämä rantaan sijoittuvat rakennukset olisivat tosiasiallisesti kokonaan uusia rantavyöhykkeelle rakennettavia rakennuksia, jotka muodostaisivat omalla tilallaan myös oman rakennuspaikkansa, jonka omistajat voisivat hallinnanjakosopimuksella myös jakaa siten, että näistä rantarakennuksista saataisiin uudet mökit vastoin rantaosayleiskaavan yhdenvertaisuuden periaatetta.

6) Kaava-aineistosta ei saa selvyyttä, vaikuttaako ranta-asemakaava kaavan kohteena olevien tilojen lohkomiseen uusiksi rakennuspaikoiksi.

7) Aineistossa ei ole laskelmaa em. tilojen rantaosayleiskaavan mukaisesta käytetystä rantarakentamisen määrästä eikä siitä, onko tiloilla vielä oikeuksia esim. rantasaunojen/rantasaunan rakentamiseen. Rantaosayleiskaavan yhdenvertaisuuden tarkastelun kohteena on kantatilojen yhdenvertaisuus, ei RM-alueen yhdenvertaisuus. Aineistosta puuttuu kokonaan tämä tilakohtainen vertailu.

8) Kaavaehdotuksessa ei ole selvitetty, miten rantaosayleiskaavan mukaisen matkailupalvelujen RM-alueen kaksi asuinrakennusta palvelevat matkailutarkoitusta.

Kaava-aineistosta ei selviä, miksi alueen eteläosassa ravintola- ja matkailukäytössä olevan kiinteistön (tilaussaunana toimiva savusauna) sijoittuu nykyisen RM-alueen ulkopuolelle, mutta kaavaehdotuksessa se on sisällytetty RM-alueeseen. Onko toteutunut ja toteutuuko yhdenvertaisuus rantarakentamisessa voimassa olevan kaavan mukaisesti? Jos sauna on tosiasiallisesti palvellut matkailukäyttöä, miksi se on alun perin sijoitettu RM-alueen ulkopuolelle?

Kaavaehdotuksessa ei ole myöskään selvitetty, miten rannan tuntumassa oleva RM 2 -alue varattaisiin juuri matkailutarkoituksiin. Ilman kaavamääräystä sinne voi rakentaa erillisiä loma-asuntoja.

Kaavaselostuksen (27.5.2024) sivulla 24 kerrotaan, että Hukianhovi tarvitsee uusia liiketoiminta-

rakennusoikeudesta on osoitettu matkailupalvelujen alueeksi. Hukian ranta-asemakaava kohdistuu rantaosayleiskaavan matkailupalvelujen alueelle, joka sijoittuu ranta-alueelle. Alueelle laaditaan ranta-asemakaava, koska alueella on tarve ohjata yleiskaavaan perustuen maankäyttöä ja rakentamista yksityiskohtaisesti. Asemakaavatasolla on voitu osoittaa alueita eri käyttötarkoituksiin ja antaa tarpeellisia määräyksiä rakentamisesta ja muusta maankäytöstä.

Koska savusauna palvelee matkailua, se on osoitettu asemakaavassa matkailua palvelevien rakennusten korttelialueelle.

Lomarakennusten korttelialueella (RM) 2 on osoitettu rakennusoikeus enintään neljää erillistä, pinta-alaltaan korkeintaan 20 kerrosalaneliömetrin suuruista leirintämökkiä varten sekä korkeintaan 25 kerrosalaneliömetrin suuruista saunaa varten. Korttelialueelle ei ole mahdollista rakentaa rakennuksia muihin käyttötarkoituksiin.

Muistutuksen jättäjän liitekartassaan esittämä raja leirintäalueen sijoittelusta on huomioitu kaavaa laadittaessa ja toteutuu pääosiltaan. Leirintäaluetta ei ole mahdollista toteuttaa siten, että se sijoittuisi kokonaisuudessaan yleiskaavan mukaiselle matkailupalvelujen alueelle (RM).

alueita kannattavuutensa säilyttämiseksi ja toiminnan jatkamiseksi. Leirintäalueen sijoittaminen nykyiselle RM-kaavoitetulle alueelle minimoisi ympäristölle koituvat riskit siinäkin tapauksessa, että suunniteltu leirintäalueliiketoiminta osoittautuisi kannattamattomaksi. Riskeinä ovat kulttuurimaiseman ja ympäristön tuhoutuminen.

Ehdotamme Hukianhovin ranta-asemakaavaehdotuksen hylkäämistä tai vaihtoehtoisesti ehdotamme ranta-asemakaavaehdotuksen muuttamista siten, että leirintäalueliiketoiminta sijoitetaan nykyiselle RM-kaava-alueelle ja osin rannan alueelle (kuva, liite 1) . Tällä kompromissilla pystyttäisiin minimoimaan lähiympäristöön kohdistuvat yksityisyys- ja turvallisuushaitat sekä säilyttämään valtakunnallisesti tunnustettu kulttuurimaisema ja luonnon monimuotoisuus.

Muistutuksen täydentäminen

Emme ole voineet saada kaavoituksen kohteena olevien tilojen rakennuslupapäätöksiä, koska kunnan rakennusvalvonta on lomalla heinäkuun. Hankimme tilojen rakennuslupia koskevat päätökset elokuussa ja tarpeen mukaan täydennämme muistutusta niiden havaintojen perusteella elokuussa.

Yhteenveto tehtävistä tarkistuksista:

Täydennetään asuinrakennusten rakennusaloja osoittamalla niille suurin sallittu rakennusoikeuden määrä.

Täydennetään leirintämökkejä koskevaa kaavamääräystä rm-1 seuraavasti: ”Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.”

Täydennetään kaavakarttaa rannan pysäköimispaikan aluerajauksella ja kaavamääräyksellä.

Tarkistetaan leirintäalueen rajausta itäosastaan.

Lisätään puustoisena säilytettävän/istutettavan alueen kaavamääräys siten, että se kattaa olemassa olevat metsäalueet leirintäalueen etelä- ja pohjoispuolella.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta 922 Vesilahti Täyttämispvm 01.08.2024
Kaavan nimi Hukianhovin ranta-asemakaava
Hyväksymispvm Ehdotuspvm 01.08.2024
Hyväksyjä Vireilletulosta ilm. pvm
Hyväksymispykälä Kunnan kaavatunnus
Generoitu kaavatunnus
Kaava-alueen pinta-ala [ha] 13,7258 Uusi asemakaavan pinta-ala [ha] 13,7258
Maanalaiden tilojen pinta-ala [ha] Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km] 0,40
Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset 1 Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	13,7258	100,0	1920	0,01	13,7258	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	3,9255	28,6	1920	0,05	3,9255	
L yhteensä	0,4585	3,3			0,4585	
E yhteensä						
S yhteensä	0,2160	1,6			0,2160	
M yhteensä	9,1258	65,8			9,1258	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	13,7241	100,0	1920	0,01	13,7241	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	3,9255	28,6	1920	0,05	3,9255	
RM	2,1343	54,4	1920	0,09	2,1343	
RL	1,7912	45,6			1,7912	
L yhteensä	0,4585	3,3			0,4585	
LT	0,4585	100,0			0,4585	
E yhteensä						
S yhteensä	0,2160	1,6			0,2160	
SM	0,2160	100,0			0,2160	
M yhteensä	9,0341	66,5			9,0341	
M	7,0024	76,7			7,0024	
MA	2,1234	23,3			2,1234	
W yhteensä						

Näkymä koillisesta.

Näkymä kaakosta.

Hukianhovin ranta-asemakaava, kaavaselostus, liite 11:
Ilmakuvasoitteet ja havainnekuva kaavan toteuttamisesta

Näkymä etelästä.

Hukianhovin ranta-asemakaava, kaavaselostus, liite 11:
Ilmakuvasoitteet ja havainnekuva kaavan toteuttamisesta

Näkymä lännestä.

Havainnekuva alueen mahdollisesta toteuttamisesta yhdistettynä ilmakehuvaan.

VESILAHDEN KUNTA

HUKIANHOVIN RANTA-ASEMAKAAVA 1:2000

Ranta-asemakaava koskee kiinteistöjä Hukia 922-405-2-38, Keskitalo 922-405-2-35, Pelto-Kärki 922-405-15-63, Hoppu 922-405-3-16 ja Yleinen tie 922-895-2-9.

Ranta-asemakaavalla muodostuvat matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet 1 ja 2, leirintäaluetta, muinaismuistoaluetta maa- ja metsätalousaluetta, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta ja yleisen tien aluetta.

Merkintöjen selitykset:

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.

Leirintäalue.

Yleisen tien alue.

Muinaismuistoalue. Alueen/kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydyttävä alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausunto.

Maa- ja metsätalousalue.

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin raja.

1

Korttelin numero.

150

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

I

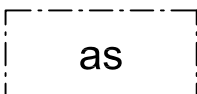
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen suurimman osan sallitun kerrosluvun.

Iu2/3

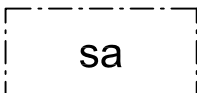
Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

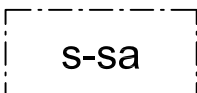
Rakennusala.

Asuinrakennuksen rakennusala.

Saunan rakennusala.

Savusaunan rakennusala.

rm-1

Rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevia, kerrosalaltaan enintään 20 neliömetrin kokoisia leirintämökkejä. Rakennukset tulee rakentaa vähintään 8,0 metrin etäisyydelle toisistaan.

rm-sa

Rakennusala, jolle saa sijoittaa matkailua palvelevan huolto- ja saunarakennuksen. Rakennukseen ei saa sijoittaa majoitustiloja.

rl

Rakennusala, jolle saa sijoittaa leirintäaluetta palvelevan huoltorakennuksen.

ajo

Ajoyhteys.

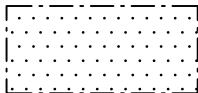
Yleisen tien liittymän likimääräinen sijainti.

p

Pysäköimispaikka.

luo-1

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö.

Alue, jolle tulee istuttaa/ säilyttää suojaavaa puustoa.

s

Muu kulttuuriperintökohde: Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseo) kanssa

Yleismääräykset:

Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Vesilahden kulttuurimaisemat, ja osa maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa, Hinsalan kulttuurimaisema.

Kaikessa alueen suunnittelussa, maankäytössä ja rakentamisessa tulee lähtökohtana olla maiseman ominaispiirteiden säilyttäminen. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten sovittamisessa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan.

Hukianhovin ranta-asemakaava-alueella erityistä huomiota tulee kiinnittää rantamaiseman säilymiseen sekä peltoalueiden ja metsäsaarekkeiden säilymiseen.

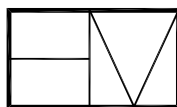
Rantaan rajoittuvat maa- ja metsätalousalueet tulee säilyttää puustoisena. Alueella sallitaan metsänhoidolliset toimenpiteet ja alueelle voidaan rakentaa kevyitä rakennelmia, jotka eivät merkittävästi muuta rantamaisemaa.

Merkittävistä rakennushankkeista tulee olla yhteydessä museoviranomaisiin.

Alueella edellytetään kiinteistökohtaista hulevesien käsittelyä. RM- ja RL-korttelialueille tulee jättää riittävästi vettä läpäiseviä alueita, joilla hulevedet voidaan imeyttää.

1.8.2024

Helena Väisänen
Arkkitehti, SAFA

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Jokipolventie 15, 37130 Nokia Puh. 040 5576086 E-mail helena.vaisanen@arkkitehtihv.fi

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 a §:n vaatimukset.

Koordinaattijärjestelmä on ETRS89-TM35FIN ja korkeusjärjestelmä on N2000.

Lempäälän kunnan vs. maanmittausinsinööri Kasper Kovanen on tarkistanut pohjakartan 11.7.2024.

Tämä asemakaava on hyväksytty Vesilahden kunnanvaltuuston päätöksellä 16.9.2024 § 35.

